

ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਲੋਕ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋਣ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਹਨ

ਸਾਡੇ ਲੋਕ

SADE LOK sadelok.com

11-17 ਮਾਰਚ 2026

ਸਾਲ 17ਵਾਂ - ਅੰਕ 11
email : info@sadelok.com

Ph : 510-706-1300
Fax : 925-373-1300

ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਜੇਤਾ ਭਾਰਤ: ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ 'ਚ ਰਚਿਆ ਇਤਿਹਾਸ
ਕੀਰੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਚੱਟਾ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਟੀ-20 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ!

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 31 'ਤੇ)

ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਮਰਾਈ ਹਲਚਲ
'ਭਾਰਤ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਕਰਿੰਦਾ ਹੈ'

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬੂਚਾਲ ਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਕੈਰੋਲਿਨ ਲੇਵਿਟ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਲੇਵਿਟ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ (ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 28 'ਤੇ)

ਸ. ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਬਣੇ
ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਉਪ-ਰਾਜਪਾਲ
ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੇ ਚੁਕਾਈ ਸੁਰੰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਉਪ-ਰਾਜਪਾਲ (ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 30 'ਤੇ)

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ, ਬਰਮਿੰਘਮ ਦੇ ਜਥੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੇਵਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਾਫ-ਸਫਾਈ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਖੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੱਗੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ (ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 28 'ਤੇ)

ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਜਾਨਾਂ ਵੀ ਬਚਾਉਣਗੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ

ਖੂਨਦਾਨ ਕਰਕੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ਰਚਿਆ ਇਤਿਹਾਸ, ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਚ ਜੁਟੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀਆਂ ਵੀਰਾਂਗਣਾਂ
ਪਠਾਨਕੋਟ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸ਼ੁਭ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਯੋਧਿਆਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮਿਸਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। 'ਰਾਈਜ਼ਿੰਗ ਸਟਾਰ ਹੀਲਰਜ਼' (Rising Star Healers) ਵੱਲੋਂ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਯੋਲ ਕੋਟ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ (ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 29 'ਤੇ)

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ (ਸੰਮਤ 557)
ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਨਿਆਰੀ ਹਸਤੀ
ਅਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ

ਲਿਵਰਮੋਰ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ 557ਵੇਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਮਹਾਨ ਦਿਨ ਸਿੱਖ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਨ ਹੈ। ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ

ਕੈਲੰਡਰ ਮਹਿੰਜ ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਕੌਮ ਦੇ ਗੌਰਵਮਈ ਨਿਆਰੇਪਣ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹਸਤੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਧਰਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਨਾ ਨਹੀਂ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਅਣਖ ਅਤੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪਣੇ ਦਿਨ-ਦਿਹਾਰ ਨਾ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਣ। ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਸ੍ਰ. ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਖੋਜ ਨਾਲ ਇਹ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਤਿਆਰ (ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 28 'ਤੇ)

Bhatia & Co, Inc
Certified Public Accountants
Our Services:
Business Tax (C corp/S corp/LLC etc)
Individual Tax
Estate Tax
International Tax (FBAR/FATCA/5471/5472 etc)
Non-Profit entities (Formation, IRS, FTB & DOJ approval)
Accounting & Payroll
Sales & Other Taxes
Financial Audit & Review
Tax Audit & Representation (IRS/FTB/BOE etc)
Collection, Lien & Back Taxes
Offer in Compromise
Santa Clara - Pleasanton - Merced
(844) 4USTAX (209) 354-8696
info@bhatiaco.com, www.bhatiaco.com

Bhatia Law Associates
Attorney at Law
Immigration and Business Services
IMMIGRATION
Immigrant Visas (Green Card)
Green Card : Employment based/PERM/NIW
Green Card : Family based
Green Card through refugee or asylee
Green Card : Investor & other categories
PERM
Nonimmigrant Visas
Fiancee visas
H1/L1/H4/L2/NAFTA TN/E2/E3
Student Visa
B-1/B-2 Visitor Visas and Other Categories of nonimmigrant visas
Other Immigration Services
Citizenship
e-Verify, 1-9 and
Other Compliance
Other service - B-1/B-2 Visitor Visas extension and other Services
Santa Clara - Pleasanton - Merced
(844) 4USATAX (209) 354-8696
info@bhatiaco.com, www.Smoothimmigration.com

Jaspreet Singh
Attorney at law
ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਾਮ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਬੈਕਰਪਸੀ, ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
Over 18 Years of Legal Experience
Specializes In:
- USA Immigration
- Citizenship
- Green Card
- Deportation Defense
- Political Asylum
- Detention Cases
- Artists
- Sin gers P3 Visas
- Priest R1 Visas
- Investors EB 5 Visas
- L1 Business Visas
- Family Law
- Criminal Defense Cases
44808 S. Grimmer Blvd. #208 Fremont, CA 94538 Tel : 510-657-6444
2951 W. Capital Ave. W. Sacramento CA 95691
4491 West Shaw Ave. # 131 Fresno, CA 93711 Tel : 559-271-5511
37-1873 Street Suite #401, Jackson Heights NY 11372 Tel : 718-533-844

Padam Builders
ਅਸੀਂ ਘਰ, ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਸੌਨ, ਜ਼ੋਮਰਮ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ foundation 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਸੁਕਸਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਰੰਟੀ
email: padambuilders@gmail.com
Licensed # 1019803
Bhupinder S. Padam
PH : 510-565-6667

KW LAKE WASHINGTON SO
KELLERWILLIAMS. REALTY
CJ Singh
Realtor
License # 24012019
Real Estate Broker
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਿਜਨਸ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਚੁੱਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ 100% ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
(206) 295-5993 | c.singh@kw.com | realtorcjsingh.com
bellevueareahomefinder.com
707 S Grady Way Suit 730, Renton, WA 98057

SAN RAMON Lathrop & Mani Street Manteca
URGENT CARE & CLINIC
9140 Alcosta Boulevard Ste D San Ramon, CA 94583 (925) 361-5959
15810 Harlan Road #A Lathrop, CA 95330 (209) 983-9000
1040 North Main Street Manteca, CA 95336 (209) 825-5155
Call US : 209-637-0210 | 612-578-8078 | 925-495-0207
CITIZENSHIP ELIGIBILITY AND GREEN CARD APPLICATION
Visit Us Now! **Dr. Rajesh Maheshwari, MD**
San Ramon URGENT CARE & CLINIC Lathrop URGENT CARE Main Street URGENT CARE
https://www.sanramonurgentcare.com | Email us at info@sanramonucc.com

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇੱਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ
LAW OFFICES OF EMMANUEL ENYINWA
ESQ, Abogado
All Services Under One Roof
369 Pine Street, Suite 420, San Francisco, CA 94104
Emnyinwalaw@gmail.com
ਨੋਟ : ਇੱਥੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
209-481-7750 ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
209-624-3919 ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ Manteca-Arizona- San Francisco
EMMANUEL ENYINWA
Attorney of Law
Tel. 415-956-6100
Fax. 415-956-6111

Valley Real Estate Center

Better Deal will be given from New Builders to Book New home in Mountain House, Tracy, Manteca and Lathrop

ਮਾਊਂਟੇਨ ਹਾਊਸ, ਟਰੇਸੀ, ਮਨਟੇਕਾ ਅਤੇ ਲੈਥਰੋਪ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਘਰ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਅਲਮੰਡ ਫਾਰਮ, ਆਰਿਫਿਸ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਯਾਰਡ ਲਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

For agriculture and almond Farm, office building, Farm House and for Truck Yard in Tracy, Manteca, Lathrop and Stockton

Listing

Total 35.5 Young Three Years old Tree Padre and Nonpareil Variety. With Riparian Right From the San Joaquin River. With a Single Family Small Home, IT's Very Desirable Property

Property Address : 27022 River Roadm, Newman CA 95260.

RANJIT SINGH

VALLEY REAL ESTATE CENTER (OFFICE LIC.: 01392267)

68 E 11TH STREET STE 109, TRACY, CA 95376

OFFICE : 209-956-1000 CELL : 408-355-5700, GBSINGH84@GMAIL.COM

ਰਾਜ਼ੋਰੀ ਗਾਰਡਨ ਕਮੇਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏਗੀ ਸਰਾਂ

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੋਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਨੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ; ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਣਗੇ 38 ਕਮਰੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪੱਛਮੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਰਾਜ਼ੋਰੀ ਗਾਰਡਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਅਹਿਮ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਰਾਂ ਦਾ ਅੱਜ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ

ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਸਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਧੜੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਰਾਜ਼ੋਰੀ ਗਾਰਡਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਰਾਜ਼ੋਰੀ ਗਾਰਡਨ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਭਾਰੀ ਦਿੱਕਤ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਵੀਂ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 38 ਕਮਰੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਮਰੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ

ਗਿਆ। ਇਹ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੋਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਰਾਜ਼ੋਰੀ ਗਾਰਡਨ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹੀ।

ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਅਗਲੇ ਡੇਢ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਇਸ ਸਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਹਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਥਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਰਹਿ ਸਕੇਗੀ, ਪਰ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵੇਲੇ ਪਹਿਲ ਰਾਜ਼ੋਰੀ ਗਾਰਡਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਬਖਸ਼ੀ, ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਰੋਗ, ਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਛੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਰਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਨਾ ਭਰਾਵਾਂ

ਰੱਖੜਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਇੱਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਆਪ ਜੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬਿਜਨਸ, ਪਰਸਨਲ), ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ, ਉਬਾਮਾ ਕੇਅਰ, ਮੈਡੀਕੇਅਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਰਿਨਿਊ, ਵੀਜ਼ਾ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ, ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ, R-1 ਵੀਜ਼ਾ, ਫੈਮਿਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਾਈਲਿੰਗਜ਼ ਜਾਂ ਫਿਰ IRS ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸਲਾ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ **MEDICARE BENEFITS** ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ

Get more **BENEFITS** at **No Cost \$0 Premium**

Rakhra Tax & Immigration

3073 W Ashlan Ave <> Fresno, CA 93722
Ph. (559) 243-9200,
Fax (559) 549-6211
 or visit
www.rakhrataxservice.com
 or avtar06@gmail.com

Balsani Welders & Builders

We Design, Manufacture & Ship Nationwide

All Kind of Welding & Fabrication Services Available

- Mobile Welding Services
- Custom Fabrication
- Custom Welding
- Aluminum Welding
- Metal Canopy
- Truck/Trailer Welding
- Custom Metal Gates
- Metal Fences

ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚਗਾਠਾਂ, ਗੇਟ ਗਰਿਲਾਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਂਸੀ ਗੇਟ, ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵੈਲਡਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਵੈਲਡਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵੀ ਮਾਹਿਰ ਹਾਂ।

ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ 'ਤੇ 100% ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਅਣਚਾਹੇ ਸ਼ੱਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਘਰ ਵਪਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਸੀਂ ਲੋਹੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰ ਵਾੜ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੇਖੋ।

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਮੀਦਾਂ ਉਪਰ 100% ਖਰੇ ਉਤਰਾਂਗੇ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਕੀਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇਖਕੇ ਪਸੰਦ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰਾਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਮਹਿਲ ਸਿਰਜਾਂਗੇ।

- Wrought Iron Fences
  - Ornamental Iron Fences
  - Custom Designed Iron Fences
  - Black Rod Iron Fences
  - Wrought Iron Garden Fences
  - FROM CONCEPTION - FABRICATION TO INSTALLATION
- ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ 'ਚ ਬਦਲਾਂਗੇ।

S. Iqbal Singh
 844-573-3824 | 510 862 2332

433 W Scotts Ave Stockton, CA 95203
 PH: (925) 487-7117

ARE YOU IN COMPLIANCE WITH FMCSA REGULATIONS?

Trust your compliance needs to us! Say goodbye to those Google-educated DOT consultants and experience the difference with our certified experts. They've honed their skills under the same entity that is conducting your audits and issuing tickets. Whether you're gearing up for a CHR or Federal Audit, or aiming to improve your DOT safety score for those coveted big clients, our consultants are your partners every step of the way, equipping you with the knowledge and tools for success. Our comprehensive services go beyond the basics listed below, ensuring your peace of mind.

OUR EXPERT COMPLIANCE DRIVING YOUR SUCCESS

DOT AUDIT PREP

Be prepared for DOT audits with our comprehensive audit preparation services, minimizing risks and ensuring compliance.

Already had an audit, but failed? Don't worry, we can create and submit a corrective action plan (CAP) to prevent your DOT number from being revoked.

YOUR SAFETY COMPLIANCE

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ:

45 ਦਿਨ, 90 ਦਿਨ, ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰੀਖਣ:

ਕੋਚ, ਸਕੂਲ ਲਈ 45 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ, ਟੂਰ, ਯੂਥ, ਅਤੇ SPAB ਬੱਸਾਂ।

ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਲਈ 90 ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰ

ਸਾਰੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ DOT ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹਨ

ਕਲੀਅਰਿੰਗਾਊਟਸ ਅਤੇ FMCSA ਪੋਰਟਲ

ਅਸੀਂ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਕੈਰੀਅਰਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗਾਊਟਸ ਅਤੇ FMCSA ਪੋਰਟਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਡਰੱਗ ਅਤੇ ਅਲਕੋਹਲ ਮਾਨਾ ਜੀਮੈਂਟ

ਪੂਰਵ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਬੇਤਰਤੀਬ, ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਰੱਗ ਟੈਸਟਿੰਗ। ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (SAP) ਪਾਲਣਾ

ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਫੁੱਲ ਨੋਟਿਸ (EPN)

ਡਰਾਈਵਰ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਫੁੱਲ ਨੋਟਿਸ (EPN) ਸੇਵਾਵਾਂ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਡਰਾਈਵਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਡਰਾਈਵਰ ਲੌਗ ਬੁੱਕ ਆਡਿਟ

ਸਾਡੀ ਸੁਚੇਤ ਡਰਾਈਵਰ ਲੌਗਬੁੱਕ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਬਚੋ ਆਡਿਟ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।

ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਅਟਾਰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਕੋਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ CDL ਸਾਡੀ ਗਾਰੰਟੀ ਅਧਾਰਤ ਅਟਾਰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਾਰਬ ਕਲੀਨ ਟਰੱਕ ਚੈੱਕ 'ਸਮੋਗ ਟੈਸਟ'

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਟਰੱਕ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਾਰਬੋਹਾਈਡਰੇਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਸਮੋਕ ਟੈਸਟ ਕਰੋ

ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਮੇਨਟੇਨੈਂਸ ਫਾਈਲ ਮਾਨਾ ਜੀਮੈਂਟ ਸਿਸਟਮ

ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਔਨਲਾਈਨ ਸਿਸਟਮ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਅਪ ਟੂ ਡੇਟ ਰਹਿਣ ਲਈ ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ

ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਓ

ਅਸੀਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ FMCSA ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

ਸਾਡੀਆਂ ਪੂਰੀ ਸੇਵਾ ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਅਧਾਰਤ ਡਾਟ ਪਾਲਣਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੋ

888-896-9407
209-200-8308

info@yoursafetycompliance.com

www.yoursafetycompliance.com

ਸਾਡੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਾਬਕਾ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ DOT/ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ DOT ਪਾਲਣਾ।

LET YOUR SAFETY COMPLIANCE BE YOUR TRUSTED PARTNER IN ENSURING COMPLIANCE AND SAFETY FOR YOUR BUSINESS!

ਟਰੰਪ ਤੇ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗੱਲਬਾਤ! ਜੰਗ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਸਣੇ ਕਈ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਚਰਚਾ

ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ 'ਚ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਰੂਸ-ਯੂਕ੍ਰੇਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਸਮੇਤ ਕਈ ਗਲੋਬਲ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ 'ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਗੱਲਬਾਤ' ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯੂਕ੍ਰੇਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ, ਜੋ ਇਕ ਕਦੇ ਨਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਲੜਾਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯੂਕ੍ਰੇਨ-ਰੂਸ ਜੰਗ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਮਾਸਕੋ 'ਚ ਗਲੋਬਲ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਸਪਲਾਈ

ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਬੈਠਕ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗਲੋਬਲ ਉਰਜਾ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸਥਿਰਤਾ ਹੋਰ ਵਿਗੜੀ ਤਾਂ ਫ਼ਾਰਸ ਦੀ ਖਾੜੀ 'ਚ ਤੇਲ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁਕ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2 ਕਰੋੜ ਵੋਟਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲੇਗੀ ਕੈਂਚੀ! ਟਰੰਪ ਦੀ ਡਿਮਾਂਡ ਨੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਨਵਾਂ 'ਮਸਲਾ'

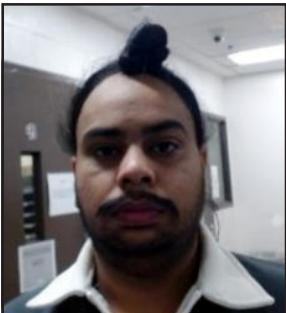
ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਗਾਮੀ 'ਮਿਡ-ਟਰਮ' ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਵੋਟਿੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ਟਰੰਪ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਦਿਖਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 'ਮੇਲ-ਇਨ ਬੈਲਟ' ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਦਿਵਿਆਂਗ, ਵੈਜੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਟਰੰਪ ਦੀ ਇਸ ਮੰਗ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੱਕ ਸ਼ੁਮਰ ਸਣੇ ਕਈ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਟਰੰਪ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਕੋਲ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਹੈ, ਪਰ ਸੈਨੇਟ

ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਡਿਪੋਰਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਇਕ ਵੱਡੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (ICE) ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ-ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਇਕ ਹਿੰਦ ਐਂਡ ਰਨ ਸਣੇ ਕਈ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ Immigration Status ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ' ਵਜੋਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ

ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜਿਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋਵੇ। ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਿਲਹਾਲ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਤੈਅ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੀਰੋ ਟੋਲਰੈਂਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸਖ਼ਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਗ੍ਰੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਕ੍ਰਿਸਟੀ ਨੋਏਮ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਬਰਖ਼ਾਸਤ

'ਸ਼ੀਲਡ ਆਫ਼ ਦ ਅਮੈਰੀਕਾਜ਼' 'ਚ ਦਿੱਤਾ ਨਵਾਂ ਅਹੁਦਾ

ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ : ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸਟੀ ਨੋਏਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ (ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ) ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਚ ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਦੀ ਸੈਨੇਟਰ ਮਾਰਕਵੇਨ ਮੁਲਿਨ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੋਏਮ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਇਆ ਜੋ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾਲ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਲਈ ਇਕ ਨਵੀਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਸ਼ੀਲਡ ਆਫ਼ ਦ ਅਮੈਰੀਕਾਜ਼' ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜੋ ਕਿ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ। ਮੁਲਿਨ ਟਰੰਪ ਦੇ ਕਾਫੀ ਨੇੜੇ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਲਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੋਏਮ ਨੇ ਬਦਲਵੇਂ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣਗੇ, ਸ਼ਾਇਦ ਏਦਾਂ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਉਧਰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਨੋਏਮ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 31

ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਨੋਏਮ ਦੀ ਬਰਖ਼ਾਸਤਗੀ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੇ ਜਵਾਬ ਸਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਬੂਠੇ-ਖਤਰੇ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਜੋ ਟਰੰਪ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੰਗਾਮਾ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਲੇਖਾਂ 'ਚ ਨੋਏਮ ਦੇ ਖਰਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ ਨੋਏਮ ਨੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲੰਬੀ ਲੜੀ ਹੈ। 24 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਫੈਡਰਲ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਨੀਆਪੋਲਿਸ 'ਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਰਸ ਐਲੇਕਸ ਪ੍ਰੀਟੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ

ਗਏ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੋਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਇਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸਵਾਲ ਬਣ ਗਈ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਹਿੰਸਕ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ। ਨੋਏਮ, ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਇਕ ਹਮਲਾਵਰ ਆਵਾਜ਼ ਸੀ, ਨੇ ਸਟੀਫਨ ਮਿਲਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਟਰੰਪ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਵਾਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਹਨ। ਨੋਏਮ ਟਰੰਪ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਚ ਸਿਰਫ ਦੂਜੀ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਦੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ, ਸੈਨੇਟਰ ਮਾਰਕਵੇਨ ਮੁਲਿਨ, ਨੋਏਮ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਟਰੰਪ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਹਨ। ਨੋਏਮ ਨੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਓਵਲ ਦਫਤਰ 'ਚ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਸਨੇ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੇ ਮਿਨੀਆਪੋਲਿਸ 'ਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਾਰ ਹੋਮਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

Gurjatinder S. Randhawa
 REALTOR CA DRE licence # 01490567

FOR SALE & PURCHASE OF ANY KIND OF PROPERTY
 ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Gurjatinder S. Randhawa
 916-320-9444

Gurjatinder S. Randhawa
 REALTOR CA DRE licence # 01490567
 web: www.RealtorRandhawa.com
garysingh123@yahoo.com

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ

LAW OFFICES OF EMMANUEL ENYINWA

ESQ, Abogado

- ☛ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ ☛ Political Asylum
- ☛ Deportation of Defense ☛ BIA Appeal
- ☛ 9 Circuit Court ☛ Federal Court
- ☛ ਗਰੀਨਕਾਰਡ ☛ ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ
- ☛ Green Card ☛ Citizenship
- ☛ ਡਾਈਵੋਰਸ ☛ ਸਿਵਲ ਐਂਡ ਕਰੀਮੀਨਲ ਕੇਸ
- ☛ Divorce ☛ Civil and Criminal Cases
- ☛ Family Petition Immigration
- ☛ Travel document ☛ Work Permit

ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਨੋਟ : ਇਥੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ
Manteca-Arizona- San Francisco

239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336

hsrotal.64@gmail.com

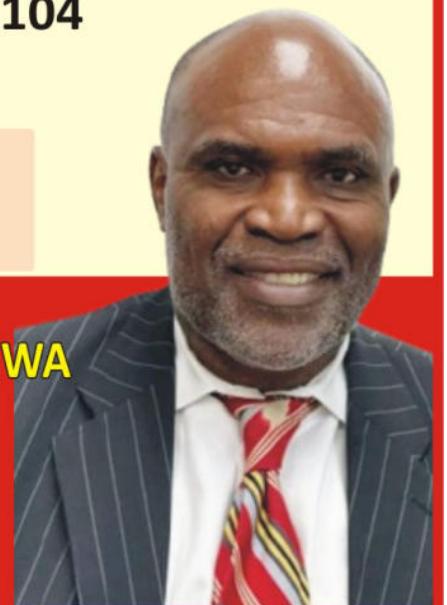
369 Pine Street, Suite 420, San Francisco, CA 94104

Enyinwalaw@gmail.com

All Services Under One Roof

HARMINDER SINGH SAMANA
OFFICE MANAGER
209-481-7750
209-624-3919

EMMANUEL ENYINWA
Attorney of Law
Tel. 415-956-6100
Fax. 415-956-6111

ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਆਈ ਕਾਲਜਾ ਚੀਰਵੀਂ ਖ਼ਬਰ: ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲਾਡਲੀ ਧੀ ਅਰਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ

ਟੋਰਾਂਟੋ/ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ: (ਸਾਡੇ ਲੋਕ)- ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਗਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੋਣਹਾਰ ਧੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਜਾ ਪਈ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੇ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਨੇ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ 21 ਸਾਲਾ ਅਰਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਦੀਵਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਬੁਝਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹਾਦਸਾ ਇੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਕਿ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਜਾਨ ਨਿਕਲ ਗਈ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦਰਦਨਾਕ ਹਾਦਸਾ ਅਰਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭਾਰੀ ਡੰਪ ਟਰੱਕ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਟੱਕਰ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਿਆ। ਟੱਕਰ ਇੰਨੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰ ਦੇ ਪਰਖੱਚੇ ਉੱਡ ਗਏ ਅਤੇ ਅਰਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਐਂਬੂਲੈਂਸ (Air-lift) ਰਾਹੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਪਹਾੜ ਉਦੋਂ ਟੁੱਟਿਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਧੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਉਹ ਉਡੀਕਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਹੁਣ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਅਰਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਸੁਪਨੇ ਬਣ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ।

ਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਚੀਕ-ਚਿਹਾੜਾ ਮਚ ਗਿਆ। ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਅੱਖ ਨਮ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਰੋ-ਰੋ ਕੇ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਾਡਲੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਰਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ੋ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ 'ਤੇ 10 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਘੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (ਐਫਬੀਆਈ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਕਬਿਤ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲਈ

10 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ੱਕੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ 250,000 ਡਾਲਰ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਦਰੇਸ਼ਕੁਮਾਰ ਚੇਤਨਭਾਈ ਪਟੇਲ (35) 'ਤੇ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2015 ਨੂੰ ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਦੇ ਹੇਨੋਵਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਪਲਕ ਪਟੇਲ (21) ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਉਸ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਜਾਂਚਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੇਲ ਨੇ ਦੋਰ ਰਾਤ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ 'ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਚਾਕੂ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਨਿਊਜਰਸੀ ਦੇ ਨੇਵਾਰਕ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਦਰੇਸ਼ਕੁਮਾਰ ਐਫਬੀਆਈ ਦੀ '10 ਮੌਸਟ ਵਾਂਟੇਡ ਅਪਰਾਧੀ' ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੰਘੀ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਮੇਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਹੁਣ 10 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਐਫਬੀਆਈ ਨੇ ਪਟੇਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ 100,000 ਡਾਲਰ ਇਨਾਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 250,000 ਡਾਲਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) : ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਸਟਮਜ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (ICE) ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀ ਨੈਸ਼ਵਿਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਈਸਟਫੈਨੀ ਰੌਡਰਿਗਜ਼ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਅਲੇਜਾਂਡਰੋ ਮੈਡੀਨਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਟਰੱਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੇਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੈਂ ਸਮਝ

ਗਿਆ ਇਹ ICE ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਉਹ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਮੈਡੀਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ICE ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧੱਕਾ ਵੱਜਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰੌਡਰਿਗਜ਼ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਰੌਡਰਿਗਜ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕੇ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਧਾਈਆਂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) : ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਗਵਰਨਰ ਪੱਧਰੀ ਫੋਰਬਦਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵੱਸਦੇ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਫਲ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ: ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ 'ਜੱਸੀ' ਸ: ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਸਥਾਪਕ ਵੰਨ ਬੀਟ ਦਸਮੇਸ ਚੈਰਿਟਿਬਲ ਟਰੱਸਟ, ਸ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਉੱਘੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ: ਸੰਧੂ ਇੱਕ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ (ਆਈਐਫਐਸ) ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੰਧੂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਰਣਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਫੋਰਬਦਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਆਏ ਸਨ। ਇੰਨਾਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ: ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਦੇ 1988 ਬੈਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਕਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ 2020 ਤੋਂ 2024 ਤੱਕ ਉਹ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ, ਇਹ ਸਮਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰਣਨੀਤਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਨ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਡੀਸੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਆਫ ਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੂਟਨੀਤਕ ਕੰਮ ਮੁੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸੀ। ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਰਾਜਦੂਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਹਨਾਂ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਆਪਕ ਗਲੋਬਲ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਰੱਖਿਆ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਇੰਡੋ-ਪੈਸੀਫਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ

ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ, ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸ਼ੁਮੂਲੀਅਤ ਵਰਗੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਯਤਨਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧਦੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੇਵਿਯਾਨਕ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ ਦੇ 10 ਦਿਨ: 140 ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨਿਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ, 7 ਦੀ ਮੌਤ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ 'ਪੈਂਟਾਗਨ' ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 140 ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨਿਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। 7 ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਗਈ ਜਾਨ ਪੈਂਟਾਗਨ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬੀ ਰੋਕਟ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਵੈਤ ਅਤੇ ਸਊਦੀ ਅਰਬ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ 7 ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹਮਲੇ ਈਰਾਨੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੈਂਟਾਗਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਸ਼ਾਨ ਪਾਰਨੇਲ ਨੇ ਇੱਕ ਬੀਮੇਲ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ

ਕਿ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ 140 ਸੈਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 108 ਸੈਨਿਕ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਪਰਤ ਆਏ ਹਨ। 8 ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ

ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੈਂਟਾਗਨ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਹ ਨਵਾਂ ਅੰਕੜਾ ਈਰਾਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ 'ਤੇ ਪੈ ਰਹੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵੱਡੀ ਝਲਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਤਣਾਅ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਬੇਹੱਦ ਨਾਜ਼ੁਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

'ਯੁੱਧ ਲਗਭਗ ਖਤਮ', ਈਰਾਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅੱਗੇ ਟੇਕੇ ਗੋਡੇ : ਦਰੰਪ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਟਕਰਾਅ ਆਪਣੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸਥਿਤੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਹੇਠ ਹੈ ਅਤੇ ਜੰਗ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਅਮਰੀਕੀ ਚੈਨਲ CBS News ਨਾਲ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਜੰਗ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ'। ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯੁੱਧ ਹੁਣ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਦੀਆਂ ਫੌਜੀ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੁੱਧ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੁਣ ਜਲ ਸੈਨਾ, ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਹਵਾਈ

ਸੈਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਰਾਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੋਲਾ-ਬਾਰੂਦ ਵੀ ਹੁਣ ਖਤਮ ਹੋਣ ਕੇ ਆ ਪੁੱਜਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਨੁਮਾਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੰਘਰਸ਼ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੁੱਧ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਹੁਣ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਸਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਹਫ਼ਤੇ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਉਸਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਫੌਜੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਗਭਗ ਕੀਤੇ ਗਏ : ਟਰੰਪ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਈਰਾਨ ਦੀਆਂ ਫੌਜੀ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਯੁੱਧ ਦੇ ਰਸਮੀ ਅੰਤ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ

ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਨੇ ਟੀ-20 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਜਿੱਤ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ 'ਚ ਸਥਿਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਚ ਖੇਡੇ ਗਏ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਵਿਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੂੰ ਇਕਪਾਸੜ ਮੈਚ ਵਿਚ ਹਰਾ ਕੇ ਕਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕ੍ਰਿਕਟ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਦਬਦਬਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਲੀਗ ਮੈਚਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੁਪਰ-8, ਸੈਮੀਫਾਈਨਲ ਤੇ ਫਾਈਨਲ ਤੱਕ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਇਕ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਲੀਗ ਮੈਚਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਰਚਿਤ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਟੀ-20 ਖਿਤਾਬ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੇ ਮੈਚਾਂ ਵਿਚ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਟਰਾਫੀ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਭਾਰਤ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 2024 ਵਿਚ ਇਹ ਖਿਤਾਬ ਕਪਤਾਨ ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਜਿੱਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ 2007 ਵਿਚ 'ਕੈਪਟਨ ਕੂਲ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧੋਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇਸ ਕੱਪ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 1983 ਅਤੇ 2011 ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਨਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 'ਚ ਵੀ ਭਾਰਤ ਚੈਂਪੀਅਨ ਰਿਹਾ ਸੀ। 2025 ਦਾ ਇਕ ਦਿਨਾ ਮਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ, ਮਹਿਲਾ ਅੰਡਰ-19 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ-2025, ਬਲਾਈਡ ਮਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ-2025 ਅਤੇ ਅੰਡਰ-19 ਪੁਰਸ਼ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਮਾਣ ਵੀ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਹੀ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਐਤਵਾਰ ਖੇਡੇ ਗਏ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਵਿਚ ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਟਾਸ ਹਾਰ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਲਈ ਬੱਦਲਾਂ 'ਚੋਂ ਚੰਨ ਦਿਸਣ ਵਾਂਗ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਤਾਬੜਤੋੜ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਿਆਂ 255 ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਕੋਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ 200 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੌੜਾਂ ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ। ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਟੀਮ 47 ਦੌੜਾਂ 'ਤੇ 3 ਵਿਕਟਾਂ ਗੁਆ ਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦਬਾਅ 'ਚ ਘਿਰ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ 159 ਦੌੜਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ। ਮੌਜੂਦਾ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਚਾਂ ਦੌਰਾਨ 5 ਵਾਰ 253 ਤੋਂ 260 ਤੱਕ ਸਰਬੋਤਮ ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਜ ਟੀਮਾਂ 'ਚੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਦਾ ਸਕੋਰ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਜਿੱਤ ਵਿਚ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਭ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖੇਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ 4 ਮੈਚਾਂ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟੀਮ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਲਾਮੀ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਤੇ ਵਿਕਟ ਕੀਪਰ ਸੰਜੂ ਸੈਮਸਨ ਨੇ ਸੁਪਰ-8, ਸੈਮੀਫਾਈਨਲ ਤੇ ਫਾਈਨਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਾਰੀਆਂ ਖੇਡੀਆਂ। ਗੇਂਦਬਾਜ਼ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਬੁਮਰਾਹ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਮੈਚ ਜਿਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਖਿਡਾਰੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਕਟ ਝਟਕਾਉਣ 'ਚ ਜ਼ਰੂਰ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਪਤਾਨ ਸੂਰਿਆ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਿਡਾਰੀ' ਦੇ ਖਿਤਾਬ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ। ਈਸ਼ਾਨ ਕਿਸ਼ਨ, ਸ਼ਿਵਮ ਦੂਬੇ, ਤਿਲਕ ਵਰਮਾ ਤੇ ਹਾਰਦਿਕ ਪਾਂਡਿਆ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਮੌਕੇ ਮੈਚਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹਾਰੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਫਾਈਨਲ ਵਿਚ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਨੀਂਹ 'ਤੇ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਪਹਾੜ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਜਦ ਵੀ ਲੋੜ ਪਈ ਸੂਰਿਆ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਪਤਾਨੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਚ ਪਾਵਰ-ਪਲੇਅ ਵਿਚ ਸਰਬੋਤਮ 92 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਤੇ ਕੀਵੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸੇ ਕਾਲ 'ਚ 47 ਦੌੜਾਂ 'ਤੇ 3 ਵਿਕਟਾਂ ਗੁਆ ਦੇਣਾ ਮੁੱਖ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਫਿਰ ਪੂਰੇ ਮੈਚ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਉੱਭਰ ਸਕਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਦੋ ਕੈਚ ਛੱਡਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਭ ਖਿਡਾਰੀ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ 18 ਛੱਕੇ ਤੇ 19 ਚੌਕੇ ਲਗਾਏ, ਜਦਕਿ ਕੀਵੀ 9 ਛੱਕੇ ਤੇ 8 ਚੌਕੇ ਹੀ ਲਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 159 ਦੌੜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ 184 ਦੌੜਾਂ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਬਾਊਂਡਰੀ ਤੋਂ ਹੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਇਸ ਕਰਾਰੀ ਹਾਰ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਸਲਾਮੀ ਜੋੜੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਟੀਮ ਮਾਨਸਿਕ ਦਬਾਅ ਤੇ ਤਣਾਅ 'ਚ ਆ ਗਈ ਸੀ।

ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੱਤ ਵੱਡੇ ਵਿਸ਼ਵ ਖਿਤਾਬ ਆਪਣੇ ਨਾਂਅ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ 'ਚ ਜੇਤੂ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਕਟ ਨੂੰ ਗੌਰਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਖੇਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਸੈਮੀਫਾਈਨਲ 'ਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, 'ਅਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਹਰਾਵਾਂਗੇ-ਅਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਹਰਾਵਾਂਗੇ।' ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਪੂਰੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮਾਣ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੀ ਟੀਮ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖਿਡਾਰੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵੀ ਇਸ ਜਿੱਤ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ।

ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜੰਗ ਦਾ ਵਧਦਾ ਦਾਇਰਾ

ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚਾਲੇ ਯੁੱਧ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਹੋਰ ਭੜਕਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਜੰਗ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਈਰਾਨ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਨੀ ਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੀ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਸਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਈਰਾਨ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਈ ਅਮਰੀਕਨ ਫ਼ੌਜੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚਾਲੇ ਯੁੱਧ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਹੋਰ ਭੜਕਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਜੰਗ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਈਰਾਨ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਨੀ ਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੀ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਸਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਈਰਾਨ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਈ ਅਮਰੀਕਨ ਫ਼ੌਜੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੰਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਬੰਬਾਂ ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੀ ਵਰਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੀ ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਬੰਦ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਇਸ ਮਹਾਯੁੱਧ ਦਾ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਖਾੜੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਖਾੜੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 19 ਫ਼ੌਜੀ ਅੱਡੇ (ਏਅਰਬੇਸ), ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ, ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕੇਂਦਰ ਹਨ। ਈਰਾਨ ਨੇ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਕਤਰ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ, ਬਹਿਰੀਨ, ਕੁਵੈਤ, ਇਰਾਕ, ਸਾਈਪ੍ਰਸ, ਓਮਾਨ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਅੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਜੇ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲੜਾਈ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੀ ਲਿਬਨਾਨ ਦੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਅਤੇ ਯਮਨ 'ਚ ਹੂਤੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮਲੇ ਕਰਨਗੇ?

ਈਰਾਨ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਜੈਨੇਵਾ ਵਿਚ ਓਮਾਨ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਾਲ ਤੀਜੇ ਗੇੜ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਆਨਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਜੈਨੇਵਾ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅੱਬਾਸ ਅਰਾਗਚੀ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਲਚੀ ਸਟੀਵਨ ਵਿਟਕੋਫ਼ ਤੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਜੇਅਰਡ ਕੁਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਬਦਰ-ਅਲ-ਬੁਸੈਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਈਰਾਨ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਇਹ ਗੱਲਬਾਤ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਰਹਿਣ ਸਦਕਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲਾ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਟਲ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਇਕ ਹਵਾਈ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸਰਬਉੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਅਜ਼ਾਹੁੱਲਾ ਅਲੀ ਖ਼ਮਨੇਈ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਖ਼ਾਮਨੇਈ ਬੇਤ-ਰਹਿਬਰੀ ਪੈਲੇਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਕਿੱਲੋ ਦੇ ਬੰਬਰ ਬਸਟਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਈਰਾਨੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਕੈਵਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡਜ਼ ਦੇ 40 ਕਮਾਂਡਰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਖ਼ਾਮਨੇਈ ਦੀ ਧੀ, ਜਵਾਈ, ਨੂੰਹ ਤੇ ਪੋਤੀ ਵੀ ਹਲਾਕ ਹੋ ਗਏ। ਮਿਨਾਬ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਖ਼ਾਮਨੇਈ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਰਾਰੀ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵਣਜ ਸਫ਼ਾਰਤਖ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਗੱਲੀ ਚਲਾਉਣੀ ਪਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਾਰਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਤੇ ਲਖਨਊ ਵਿਚ ਵੀ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ। ਖ਼ਾਮਨੇਈ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਈਰਾਨ ਵਿਚ 40 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸੋਗ ਅਤੇ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੀ

ਛੁੱਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰ, ਫ਼ੌਜੀ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹਮਾਸ, ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ, ਹੂਤੀ, ਗਾਜ਼ਾ ਦੀ ਤਬਾਹੀ, 70 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ, ਅੱਗੇ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਨਰਸੇਹਾਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਘਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜੂਨ ਵਿਚ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਲੱਗ-ਬਲੱਗ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਸਹਿਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਨਾਟੋ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਰਾਕ-ਈਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਈਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਜੰਗ ਵਿਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਈਰਾਨ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਈਰਾਨ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਈਰਾਨੀ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਪੰਜਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਗਾਜ਼ਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ-ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਭੜਕੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜੰਗ ਨੇ ਵੀ ਨਵਾਂ ਮੋਰਚਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਇਸ ਫ਼ੌਜੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਆਪੋਪ੍ਰਸ਼ਾਨ 'ਗਜ਼ਬ ਲਿਨ-ਹਕ' ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜੰਗ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਈਰਾਨ ਜਲਦੀ ਇਹੋ-

ਮੁਖ਼ਤਾਰ ਗਿੱਲ

ਜਿਹੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਬਣਾ ਲਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੱਕ ਮਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਧਮਕੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬੜੇ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਦਰਦਨਾਕ ਹੋਣਗੇ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਦਰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਤਹਿਰਾਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੇਗਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਜੰਗੀ ਬੌਮਬਾ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 50 ਫਾਈਟਰ ਜੈੱਟ ਖਾੜੀ ਭੇਜੇ। ਦੋ ਕੈਰੀਅਰ ਸਟਾਈਕ ਗਰੁੱਪ, 13 ਜੰਗੀ ਬੋਮਬੇ ਅਤੇ ਏਅਰ ਡਿਫੈਂਸ ਸਿਸਟਮ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ। ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 19 ਫ਼ੌਜੀ ਅੱਡੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਫ਼ੌਜੀ ਹਨ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਹੁਤ ਗਜ਼ਬ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ। ਈਰਾਨ ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਜੰਗੀ ਬੌਮਬੇ 'ਤੇ ਡਰੋਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿਸਟਮ ਉਸ ਦੀਆਂ

ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਰੋਕਣ 'ਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿਣ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਇਸ ਰਣਨੀਤੀ ਸਦਕਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਨੇ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤੇਲ ਸਪਲਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਏਅਰਬੇਸ ਈਰਾਨ ਦੀਆਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਹਨ। ਈਰਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਣੂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਉਹ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਵਿਆਨਾ 'ਚ ਤੀਜੇ ਗੇੜ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਈਰਾਨ ਨੇ ਨਰਮ ਕੁਖ ਅਪਣਾਉਣੀਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ੀਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੈਨੇਵਾ ਵਿਚ ਓਮਾਨ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਣਨੀਤੀਕਾਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਕੋਲ 90 ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ (ਬੰਬ) ਹਨ ਜਾਂ ਦੋ ਸੌ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖੰਡਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ, ਪਣਡੱਬੀਆਂ ਅਤੇ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਬੋਲੇ ਤੋਂ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਦਾਗਣ ਦੇ ਸਮੱਰਥ ਹੈ। ਸੰਨ 2024 ਵਿਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਮਾਣੂ ਬੰਬਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ 'ਤੇ 11 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਧਮਕੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਮਕੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਈ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਅ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਈ 'ਚ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਰੁਕਵਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਤਾਂ ਹੀ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਜੰਗਬੰਦੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਟਰੰਪ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਚ 7 ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਮਨ-ਪੰਸ਼ਦ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਚੁੱਪ ਵੱਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨਾਲ ਰਣਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਚੁੱਪ ਦੀ ਵੀ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ, ਸੀਪੀਆਈ, ਸੀਪੀਆਈ (ਐਮ) ਆਦਿ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੇ ਜਦਕਿ ਚੀਨ ਤੇ ਰੂਸ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਜੰਗ ਨਾਲ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਤੇ ਖਾੜੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਈਰਾਨ ਦੀ ਤਬਾਹੀ, ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ, ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਖ਼ਾਮਨੇਈ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨਾਲ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਬਣਨਗੇ, ਕਿੰਨੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮੋਰਚੇਬੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੰਗ ਕਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਫੈਲੇਗੀ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ
Office : (925) 243-1300 | Cell : (510) 706-1300 | Fax : (925) 373-1300 | India : 783 706 1300
1406 Janis CT Livermore CA 94551

Disclaimer : Sade Lok Weekly Punjabi Newspaper and People associated with it are not responsible are any chaims made advertisers and do not endorse any product or services advertised in the Sade Lok weekly Punjabi Newspaper. Please Consult your lawyer before buying-hiring-contracting through the advertisement. Publish in Sade Lok Weekly Newspaper. In the Business of selling Space and claims made by the advertiser are not tested.

ALL DISPUTES SUBJECTED TO THE COUNTY OF ALAMEDA CALIFORINA. ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਰਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ

327ਵੇਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ (ਵਿਸਾਖੀ) ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਸਿੱਖ ਕੋਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਵੱਲੋਂ

9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.)

SIKH FREEDOM MARCH Washington, D.C.

ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਨੂੰ ਕੈਪੀਟਲ ਹਿੱਲ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ. ਸੀ. ਵਿਖੇ ਪਰੇਡ ਦੀ ਅਰੰਭਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 20th Street & Constitution Ave ਉੱਪਰ - ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 10 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ, ਪਰੇਡ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪਰੰਤ 3 ਵਜੇ CAPITOL HILL ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਟੇਜ ਲੱਗੇਗੀ। ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ NY
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸਭਾ, ਰੋਅਰਡਕੈਂਸ ਵੀ.ਏ
ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਆਫ NY ਫਲੋਰੀਡਾ ਅਤੇ ਕਵੀਨਜ਼ ਪਿੰਡ NY
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੋਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਧਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ, NY
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਤ ਸਾਗਰ, ਬੇਲੇਰੋਚੇਸ NY
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਗੜੀਆ ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਹੋਲਿਸ NY
LI, Hicksville NY ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੋਖਣ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ, NY
ਸੰਚਾਲਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ, ਦੱਖਣੀ ਓਹੀਓ ਪਾਰਕ NY
ਦਰਬਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਨਿਊ ਹਾਈਲ ਪਾਰਕ NY
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦੀ, ਰਿਕਮੋਂਡ ਨਿਊਯਾਰਕ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਪਲ, ਵੁਡਸਾਈਡ NY
ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਗਲੇਨ ਕੋਵ NY
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ, ਨਿਊ ਹਾਈਲ ਪਾਰਕ NY
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਿੱਠ-ਹੁਡਸਨ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਵੈਪਿੰਗਰਸ ਫਾਲਸ NY
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸਾਗਰ ਰੇਬੋਸਟਰ, NY
ਹੁਡਸਨ ਵੈਲੀ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਮਿਡਲਟਾਊਨ NY
ਸਿੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਸਟੇਟਨ ਆਈਲੈਂਡ, NY

ਪਾਈਨ ਹਿੱਲ, ਐਨਜੇ ਦਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਲਮੋਸ਼ ਦਰਬਾਰ, ਕਾਪਟੋਰੇਟ ਐਨਜੇ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ, ਬਰਿੰਗਟਨ ਐਨਜੇ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਸਭਾ, ਗਲੇਨਕੋਵ ਐਨਜੇ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ, ਸਾਊਥਿੰਗਟਨ ਸੀ.ਟੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਨੌਰਥਵਾਕ ਸੀ.ਟੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਕ ਦਰਬਾਰ, ਰੋਮਡੈਨ ਸੀ.ਟੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਦਰਬਾਰ, ਵਿੰਡਸਰ ਸੀ.ਟੀ
ਸਿੱਖ ਸੇਵਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ, ਸੀ.ਟੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਐਬਰੇਟ, ਬੋਸਟਨ ਐਮ.ਏ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਮੈਡਰੋਕ, ਬੋਸਟਨ ਐਮ.ਏ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਿਊ ਇੰਗਲੈਂਡ ਸਿੱਖ ਸਟੁਡੀ ਸਰਕਲ, ਬੋਸਟਨ ਐਮ.ਏ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ, ਸਾਊਥਿੰਗਟਨ ਸੀ.ਟੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਨੌਰਥਵਾਕ ਸੀ.ਟੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਕ ਦਰਬਾਰ, ਰੋਮਡੈਨ ਸੀ.ਟੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਦਰਬਾਰ, ਵਿੰਡਸਰ ਸੀ.ਟੀ
ਸਿੱਖ ਸੇਵਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ, ਸੀ.ਟੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਐਬਰੇਟ, ਬੋਸਟਨ ਐਮ.ਏ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਮੈਡਰੋਕ, ਬੋਸਟਨ ਐਮ.ਏ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਿਊ ਇੰਗਲੈਂਡ ਸਿੱਖ ਸਟੁਡੀ ਸਰਕਲ, ਬੋਸਟਨ ਐਮ.ਏ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਗ੍ਰੀਨਵੁੱਡ IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ, ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ, ਮਿਸਾਥਾਕਾ IN
ਦਲਮੋਸ਼ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਕੋਰਟ ਵੇਨ IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ, ਕੋਰਟ ਵੇਨ IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ, ਕੋਰਟ ਵੇਨ IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ, ਬਿਲਰਸ IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ IN
ਦਰਬਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਰਗ, IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੋਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਧਾਣਾ, ਸਾਊਥ ਬੈਂਡ IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੇਰ ਐਮਿਤ ਪੁਕਾਰ, ਮੇਕਾਰਡਸਵਿਲ IN
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਮੇਕਾਰਡਸਵਿਲ IN
ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆਨਾ, ਕਰਾਉਨ ਪੁਆਇੰਟ IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸਤਿਸੰਗ, ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੰਗਤ ਸੇਵਾ, ਨਿਊ ਵਾਈਟਲੈਂਡ IN
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੇਮ ਪੁਕਾਰ, ਵੈਕਲਿਨ IN

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਓ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ, ਓ
ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਕੇਂਦਰ ਡੇਟਨ, ਓ
ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਡੇਟਨ, ਓ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਓ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਜੀ, ਓ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਕੇਰੀਥੋਆ ਓ
ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਆਰਡਮ, ਓ
ਸਿੱਖ ਟੈਪਲ ਆਫ ਰਿਸਕਾਨਸਿੰਗ, ਓਕ ਹਰੀਕ WI
ਗਿਕਾਰੋ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਆਈ.ਐਲ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ, ਡੂਟਨ ਆਈ.ਐਲ
ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਰਿਕਾਰੋ, ਪੈਂਸਟਾਈਨ ਆਈ.ਐਲ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਟੈਪਲ, ਸਿਲਵਿਸ ਆਈ.ਐਲ
ਨਾਨਕਸਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਰੋਕਵੋਡ ਆਈ.ਐਲ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ, ਲੈਂਸਿੰਗ ਐਮ.ਆਈ
ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਵੈਸਟ ਮਿਡੀਗਨ, ਵੇਰੋਸਟ ਹਿਲਸ ਐਮ.ਆਈ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸਭਾ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼ ਐਮ.ਆਈ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸਭਾ ਆਫ ਕਲਮਾਕੂ, ਐਮ.ਆਈ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਟੈਪਲ, ਕੈਟਨ ਕਰੀਕ ਐਮ.ਆਈ
ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਸਾਊਥਸਟ ਮਿਡੀਗਨ, ਕੈਟਨ ਹਾਰਬਰ ਐਮ.ਆਈ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ, ਮੁਸਕੋਕਨ ਐਮ.ਆਈ
ਮਿਡ ਮਿਡੀਗਨ ਸਿੱਖ ਸਭਾ, ਸਾਫਿਨਾਥ ਐਮ.ਆਈ
ਮਿਡੀਗਨ ਦੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਐਮ.ਆਈ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਟੈਪਲ, ਐਮ.ਆਈ
ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਆਰਡਮ, ਐਮ.ਆਈ

ਟੀਐਚ-84 ਨਿਊਯਾਰਕ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਐੱਲਗੇਸਟ ਯੂ.ਐਮ.ਏ
ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਹਰਿਆਣਾ, NY
ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਐਨ. ਵਾਈ
ਸਿੱਖ ਖੁਸ਼ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ
ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੱਖ ਬਹਾਦਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੁਸਾਇਟੀ
ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ
ਪੰਥ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ
ਲਹੌਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੱਖ ਸਭਾ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ
ਲਹੌਦ ਚੂਪ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ
ਦੇਵਾ ਚਾ ਸਿੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ
ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਜੀ ਸਮਾਜ
ਧੰਨ ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਸੰਗਤ
ਧੰਨ ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ

ਅਮੈਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਪਰੇਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦੀ ਲੰਗਰ ਆਦਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:
Himmat Singh (NY) Coordinator 646-358-7745
Kewal Singh Sidhu (PA) Treasurer 215-264-5037
Harjinder Singh (NJ) Media Spokesman 609-374-7249
Veer Singh Mangat (CT) Member 203-919-3988
Devinder Singh Deo (VA) Member 703-626-2561

New York: Jatinder Singh Boparai Curdev Singh Kang Rajinder Singh Makhan Singh Harminder Singh Ahluwalia Surjit Singh Kular Curtej Singh	Virginia: Balwinder S Chatha Mehtab S Kahlon Narinder Singh Bakhshish Singh Udham Singh Harinderbir Singh Waraich	Maryland: Bakhshish Singh Saini Harbans Singh Manvir Singh Baltimore Sukhdev Singh Chatha	New Jersey: Inderjit Singh Barjinder Singh Brar Gurdawar Singh Kewal Singh Jasbir Singh Joga Singh	Pennsylvania: Bhagat Singh Harcharan Singh Navtej Singh Teji Jasvir Singh	Indiana: Santokh Singh Subash Singh Jagdish Singh Japhi Singh	Massachusetts: Karam Singh Jagjit Singh Connecticut: Manmohan Singh Bharara Swaranjit Singh Kuljeet Singh Deep Singh
---	---	---	--	---	---	---

LM Trans

NC, SC, GA, FL, AL, LA, MS to CA, AZ, NV,
CA, AZ, NV to NC, SC, GA, FL, AL, LA, MS

- ਸਾਨੂੰ ਉਨਰ ਅਪਰੇਟਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ,
  - ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੱਕੇ ਲੋਡ ਅਤੇ ਕੰਮ ਸਾਰਾ ਸਾਲ।
- ਚੰਗੇ ਰੇਟ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ VALID CDL ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ

Lokesh Kumar
470 334 0020

7437 avalon blvd, alpharetta, ga 30022
lmtrans868@gmail.com

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੀ 'ਧੀਆਂ ਦੀ ਲੋਹੜੀ' ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਗਈ

ਬ੍ਰੈਂਟਵੁੱਡ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, (ਗੁਰਿਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੋ/ ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ) : ਬ੍ਰੈਂਟਵੁੱਡ: ਪੀ.ਸੀ. ਏ ਬ੍ਰੈਂਟਵੁੱਡ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੀ "ਧੀਆਂ ਦੀ ਲੋਹੜੀ" ਬੜੇ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਰੌਣਕ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਸਟੇਜ ਦੀ ਮਲਿਕਾ ਆਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੂਹਾਨੀ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲਿਆ। ਰੰਗ-ਰੰਗੀਲੇ ਭੰਗੜੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਪੰਜ ਤਾਰਾ ਭੰਗੜਾਐਕਡਮੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਖੇਡਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੌਣਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗਿੱਧਾ ਟੀਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਵਾਇਤੀ ਨਾਚ ਗਿੱਧਾ ਨਾਲ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਰੌਣਕਮਈ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਭੈਣਜੀ ਆਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ "ਧੀਪੰਜਾਬ ਦੀ"

ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਿਯ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨੂੰ "ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ" ਐਵਾਰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੀਸੀਏ ਬ੍ਰੈਂਟਵੁੱਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ "ਧੀਆਂ ਦੀ ਲੋਹੜੀ" ਬੇਹੱਦ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀਸੀਏ ਬ੍ਰੈਂਟਵੁੱਡ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੇਵਾ ਤਹਿਤ ਬਲੱਡ ਡਰਾਈਵ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਬਲੱਡ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 4 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪਰੋਗ ਦੌਰਾਨ ਮੁਫਤ ਪਾਣੀਵੰਡਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਧੀਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ।

ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਨੇ ਲਗਾਇਆ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ

140 ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਉਠਾਇਆ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ ਦਾ ਲਾਭ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) : ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜੋੜ ਮੇਲੇ 'ਚ ਦੂਰੋਂ ਨੇੜਿਓਂ, ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪੁੱਜਦੀ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਦੀ ਪਿਰਤ ਨੂੰ

ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਿਆਂ ਇਸ ਜੋੜ ਮੇਲੇ 'ਚ ਮੁਫਤ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ 140 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸ ਡਾਕਟਰੀ ਕੈਂਪ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ। ਕੈਂਪ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਉਪਰੰਤ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ: ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਪਰੰਤ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਦੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸੰਕਲਪ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ।

ਪੂਜਾ ਸੇਠੀ ਨੇ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) : ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਪੂਜਾ ਸੇਠੀ ਨੇ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸਾਸ ਸਦਨ ਲਈ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ 47 ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਯੂ ਐਸ ਆਰਮੀ ਵੈਟਰਨ ਜੋਸਥ ਕੋਪਸਰ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੈਨੀਫਰ ਮੁਸ਼ਟੇਲਰ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੇਠੀ ਨੂੰ 76% ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਜਦ ਕਿ ਕੋਪਸਰ ਕੇਵਲ 24% ਵੋਟਾਂ ਹੀ ਲਿਜਾ

ਸਕਿਆ। ਕੋਪਸਰ ਨੇ ਪੂਜਾ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਿਆ। ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਠੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਤੇ ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਤਾਗਾਮ ਉਪਰ ਪਾਈ ਇਕ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਕੁਸ਼ਲ ਟੀਮ, ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਰਿਣੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਣਥਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਾਣਮੱਤੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਟਰੱਕ ਡਿਸਪੈਚ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ

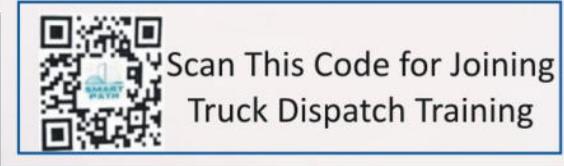

Truck Dispatch Training

Manage Dot Compliance

PUNJABI / HINDI / ENGLISH

- Truck Finance
- Truck Insurance
- Full Dot Compliance
- Setup Factoring Company
- Load Boards (DAT, AMAZON)
- Booking & Negotiate Pricing
- Invoices, Manage Paperwork
- Load Bookings
- Broker & Load Boards
- Rate Negotiation Skills
- Fleet Management Software
- Setup Your Factoring Company
- Dot Audit Support
- Same Day INC/ CORP
- State Permits and IFTA
- IRP Apportioned Plates
- Open Your Trucking Company

WHAT WE WILL PROVIDE

- 250+ Broker List
- 350+ Carrier List
- 27000+ Direct Shipper List

amazon relay

DAT One

SMART PATH

Become Dispatcher Onling or In-Person Training In Punjabi

ਤੁਸੀਂ ਟਰੱਕ ਡਿਸਪੈਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ

209-310-0333

Learn, Practice, Gain Your Skills

www.smartpathca.com

Learn Online From Home

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਪੰਥਕ ਸਫ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ ਪੰਥਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੂਝ-ਸਮਝ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਇੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਨਿਪੱਤਕ ਅਵਾਜ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1973 ਵਿਚ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪਟਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਵਕਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਟੀ.ਵੀ. ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਆਪ 2003 ਤੋਂ 2011 ਈ. ਤੱਕ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਰਹੇ। ਆਪ ਪੰਥਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਸਲਿਆਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਪੈਨਲ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਿਕ ਅਧਿਐਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਖੋਜੀ ਬਣਕੇ ਪੰਥ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਕਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਪਰਚੇ ਪੜ੍ਹੇ। “ਇਕ ਖਤ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ” ਅਤੇ “ਦਸਤਾਰ ਕਿ ਟੋਪੀ” ਆਪ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਛਾਪਿਆ। ਆਪ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਥਕ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਕਈ ਸਬ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ। ਆਪ ਦੀ ਲਿਖੀ ਇਹ ਹੱਥੀ ਪੁਸਤਕ “ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਜੀ ਕੀ” ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਥ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਜੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਵਰਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਪੰਥ ਲਈ ਜਾਰੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਖਤਰਿਆਂ ਉਪਰ ਬੇਬਾਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅਗਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ‘ਸਾਥੇ ਲੋਕ’ ਅਖਬਾਰ ਲਈ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ‘ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਜੀ ਕੀ’ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਰਾਕਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਗੇ। ਅਸੀਂ ‘ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਜੀ ਕੀ’ ਛਾਪਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ :- ਪੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

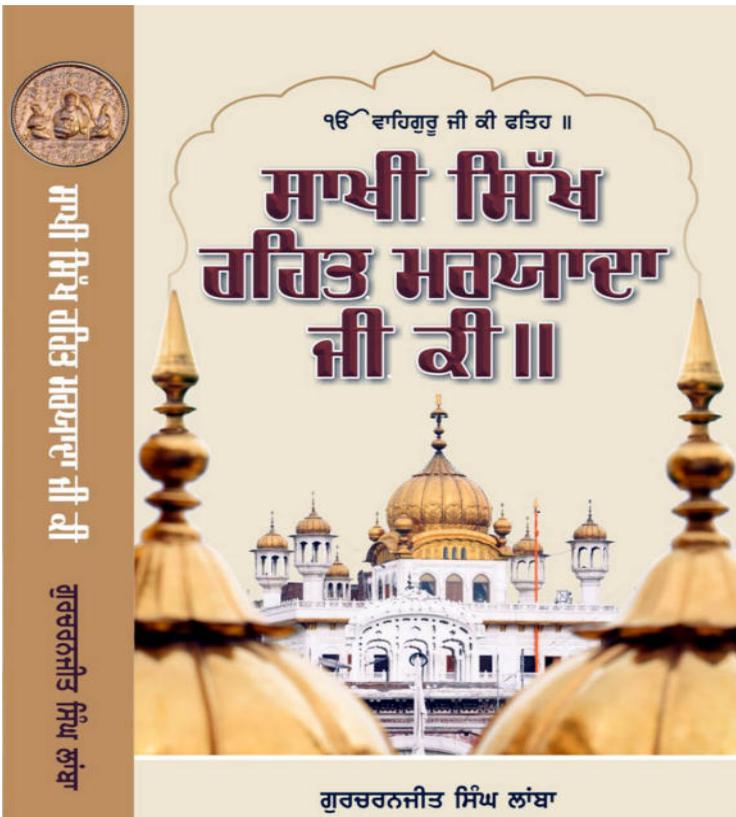
(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ) ਹਰ ਕਿਸੇ ਮਸਲੇ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮੁਢਲਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਰਪੇਸ਼ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਨਕ ‘ਗੁਰ ਸੰਗਤ’ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। ਸਥਾਨਕ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾ ਲਵੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਉਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੇਕਰ ਇਸ ਮੱਦ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਥ ਦੀ ਸਰਵੱਚ ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਜੋ ਹਮਰੀ ਬਿਧਿ ਹੋਤੀ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾ ਸਾ ਬਿਧਿ ਤੁਮ ਹਰਿ ਜਾਣਹੁ ਆਪੇ॥ ਹਮ ਰੁਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਕੋਈ ਬਾਤ ਨ ਪੁਛਤਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਕੀਰੇ ਹਮ ਥਾਪੇ॥ (ਮ. 8, ਅੰਗ ੧੬੭) ਜੋਦੜੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ੀ ਮੁਜਬ ਪੰਥਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਇਕ ਨਿਮਾਣਾ ਜਿਹਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। 239 ਸਾਲ ਦੇ ਲੰਮੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਨਿਜ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਵਾਰ ਕੇ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਟੱਲ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਤਾਬਿਆ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪੰਥ ਨੂੰ ਨਿਰਜੁਰ ਨਿਰੂਪ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਹਿਤ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਰਾਮ ਕਾਰ ਬਖਸ਼ੀ। ਹਿਕ ਬਾਟੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕ ਕੇ ਇਕ ਬਾਟੇ ਵਿਚੋਂ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛੱਕ ਜੇਕਰ ਸਿੱਖ ਦੀ

ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਝਰੋਖੇ ਵਿਚੋਂ

ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਖਰੜੇ ਤੋਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਫਰ

ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੀ ਕਾਇਮੀ

ਜੀਵਨਜਾਚ ਅਤੇ ਰਹਿਤ ਦੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਟਾਪੂ ਬਣਦੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਹ ਪੰਥ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਨੇ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਛੱਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦੇ ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਦਾ ਹੈ। ਜਿਤਨੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਵਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਮਰਯਾਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਤਨੀ ਹੀ ਮੱਤਪਰਤਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁਣ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਆਸ਼ੇ ਨਾਲ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਚਾਹਨਾ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ-ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੀ ਤਾਬਿਆ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ 'ਤੇ ਝੁਲੇ। ਇਸ ਵੱਡੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਤਰੁਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਕਾਈਆਂ ਵੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਸ ਲਈ ਦਾਸ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਪਾਸੋਂ ਰਛਿਆ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਈਆਂ ਭੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦਾਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਗੋਚਰੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਜੀ।

ਅੰਤਿਕਾ ਇਤਿਹਾਸ 30 ਅਕਤੂਬਰ 1910 : ਚੀਫ਼ ਖਾਲਸਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਾਰੀਖਾਂ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਦੀਵਾਨ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ

ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। 12-15 ਮਾਰਚ, 1927 : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਹੋਈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ 'ਤੇ 28 ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰਹੁ-ਰੀਤ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਰਹਿਤਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਮਤਿ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਤੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੀ ਰਾਇ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਰਹੁ-ਰੀਤੀ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਨਾ 35-51) 28 ਫਰਵਰੀ, 1931 : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜਨਰਲ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਰਹੁ-ਰੀਤੀ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਨਾ 82) ਅਪ੍ਰੈਲ, 1931 : ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਖਰੜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ 1 ਐਲ, 1931 ਜਿਲਦ 3, ਨੰਬਰ 3 ਵਿਚ ਛਾਪ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਵਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। 4-5 ਅਕਤੂਬਰ, 1931 : ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਰਹੁ-ਰੀਤੀ ਸਬ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ) ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ। (ਚਲਦਾ)

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਡਾਕਟਰ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਹੀ ਧੀ ਦੀ ਗੱਤਿਆ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜਿਆ ਬੰਗਾ)-ਐਲ ਪੋਰਟਲ, ਫਲੋਰਿਡਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ ਨੇਹਾ ਗੁਪਤਾ (27) ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਹੀ ਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਦਰਜਾ ਗੱਤਿਆ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਪਤਾ ਦੀ 4 ਸਾਲਾ ਧੀ ਆਰੀਆ ਤਲਾਬੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚਲੇ ਤਲਾਬ ਵਿਚ ਡੁੱਬਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੌਂ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਰੋਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਉੱਠੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਤਲਾਬ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੈਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਨਾ ਸਕੀ। ਪਰੰਤੂ ਹੁਣ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਵਾਂ ਮੌਜ਼ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੀ ਦੇ ਫੇਫੜੇ ਤੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਮੌਤ ਡੁੱਬਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ

ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਤਲਾਬ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਗੱਤਿਆ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਘੜੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਬੱਚੀ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੁਪਤਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਡਾ ਸੌਰਭ ਤਲਾਬੀ ਵਿਚਾਲੇ ਝਗੜਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਗੁਪਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਨੇ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਬੈਂਡ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਤੋਂ ਫਲੋਰਿਡਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਚ ਸਖਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ, ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਗੈਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਯੋਗ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂ.ਐੱਸ. ਸਮਾਲ ਬਿਜ਼ਨਸ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ (ਐੱਸ.ਬੀ.ਏ.) ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਸੰਘੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਵਧਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਇਹ ਕਰਜ਼ੇ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਉੱਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਦਲਾਅ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਐੱਸ.ਬੀ.ਏ. ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ 504 ਅਤੇ 7(ਏ) ਲੋਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਸਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਹੋਰ ਗਰੰਟੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਿਊਰਟੀ ਬਾਂਡ ਅਤੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਲੋਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਵਾਸ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐੱਸ.ਬੀ.ਏ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਕੈਲੀ ਲੋਫਲਰ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਸ.ਬੀ.ਏ. ਉਧਾਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਮੰਗ ਰਿਕਾਰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਸੀਮਤ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਐੱਸ.ਬੀ.ਏ. ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025 'ਚ, ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ 3,358 ਕਰਜ਼ੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜੋ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀਆਂ, ਜਾਂ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸਨ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਉਸ ਸਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਗਭਗ 85,000 ਕੁੱਲ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ। ਪਰ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਵੀ ਹੁਣ ਐੱਸ.ਬੀ.ਏ.-ਸਮਰਥਿਤ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਣਗੇ। ਨਵੇਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸਦੇ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਾਲਕ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਵਾਸ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ ਵੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਐੱਸ.ਬੀ.ਏ. ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਜਾਂਚਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੈਂਚੂਰੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਫੀਲਡ ਦਫਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਯੂ.ਐੱਸ. ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (ICE) ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਧਿਆਨਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਲ ਬਿਜ਼ਨਸ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਹੈ, ਜੋ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਗਰੰਟੀ, ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ 7(ਏ) ਅਤੇ 504 ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

BASRA

Heating & Air Conditioning

ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਠੰਡ ਤੇ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੈ
ਬਸਰਾ ਹੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉੱਪਰ ਨਵਾਂ ਹੀਟਿੰਗ ਜਾਂ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਤਾਂ ਬਸ ਇਕੋ ਨਾਮ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਇੱਕ ਕਾਲ ਹੀ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਤੁਹਾਡੇ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ

Reasonable price first
class work ਅਤੇ

100%
ਗਾਰੰਟੀ

Basra Heating & Air Conditioning has trained technicians and the right equipment to solve the problem fast and at a reasonable price.

AC REPAIR

Common Air Conditioner Problems Requiring Repair

Low or Leaking Refrigerant

Broken Belt

Compressor Failure

Coil Issues

Thermostat Concerns

- Repair leaks
- Clean dirty coils or drain lines
- Replace filters
- Refresh refrigerant
- Seal ductwork
- Replace faulty belts, coils, or compressors
- •Secure electrical connections
- Provide general maintenance
- And more

From Basra Heating & Air Conditioning

"Basra Heating and Air Conditioning have been providing, installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners & ducting and repair for both residential and commercial customers in the Bay Area since 2012. Our team of trained service professionals has extensive experience installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners, & ducting. Regardless of the project, Basra Heating and Air Conditioning have quickly and professionally served the needs of Bay Area & Central Valley. We pride ourselves in offering a unique combination of skilled service technicians and great customer service. Our team is ready to help you with your heating, air conditioning needs."

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ (209) 834-6188

Address: 231 Portico Ln, Tracy, CA 95377

ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸੱਚਖੰਡਵਾਸੀ, ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜੇ ਵਾਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੀ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ; ਉਥੇ ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਦੁਰੇਡੇ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕਾ ਕੇ 'ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ' ਦੇ ਲੜ ਲਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜੇ ਵਾਲਿਆਂ' ਨੇ 'ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ?' ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸੱਚਖੰਡਵਾਸੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਾਬੂਬੀ ਚਿਤਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਛਾਪ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ 'ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ?' ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਰਾਹੀਂ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਯਤਨ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਪਾਠਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। - ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਤੇ ਤਾਂਤ੍ਰਿਕ ਯੋਗੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਾਂਤ੍ਰਿਕ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਦਬਾਉ ਪਾਉਣਾ, ਆਪ ਨੇ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦਾ ਮਾਣ ਤੋੜਨਾ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)
ਜੋ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦੀ ਇਸ ਅਤਿਅੰਤ ਔਖੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਖੇਡ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਈ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ :

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਜੋ ਚਲੈ ਸੋ ਪਵੈ ਖਜਾਨੈ ॥

(ਆਸਾ ਮ: ੧, ਅੰਗ ੪੨੧)

ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇਆ ਅਤੇ ਸਤਿ ਬਚਨ ਕਹਿ ਕੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰ ਮੱਥੇ ਵਜਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਇਕਾਂਤ 'ਚੋਂ ਹੁਣ ਜਲਦੀ ਹੀ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦੇਣੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਸ: ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਸਾਂਭਣ ਵਾਸਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਤ ਪਿੰਡ ਧੁੱਗੇ ਤੋਂ ਕਰੇਰੂਏ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਜਾ ਕੇ ਗੁਰਸਿੱਖੀ-ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਸਾਰਾ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਸੰਭਾਲ ਲਵੋ।

ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਿੰਡ ਕਰੇਰੂਏ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਿੰਡ ਧੁੱਗੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਪਾਸ ਪੁੱਜੇ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀਰਾਨ ਪਏ ਥੇਹ ਉੱਪਰ ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਸ਼ੋਭਤ ਹੈ, ਪੁੱਜੇ। ਸਾਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਫਿਰ ਤੁਰ ਕੇ ਵੇਖੀ। ਉਪ੍ਰੰਤ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਾਹਲੇ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਜੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ 119 ਚੱਕ ਸਰਗੋਧਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਸਨ ਦੇ ਘਰ ਪੁੱਜੇ। ਰਾਤ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਇੱਥੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ

ਸਾਰਾ ਵੀਚਾਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਲਾਗਲੇ ਥੇਹ ਤੇ ਟਿਕਾਣਾ ਕਰਕੇ ਭਜਨ-ਸਿਮਰਨ ਅਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖੀ-ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸ: ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੱਚੀ ਗੁਫਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਾਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਥੇ-ਆਬਾਦ ਥੇਹ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿਰ ਲੁਕਾਉਣ ਜੋਗਾ ਬਿਨਾਂ ਖਰਚ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਟਿਕਾਣਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜਿਥੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਰਖਤ ਘੱਟ ਸਨ ਤੇ ਇਹ ਪਾਸਾ ਵੀ ਨੀਵਾਂ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸਾਥੀ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਉੱਚੇ ਢਹੇ ਵਿੱਚ ਕੁੰਦਰਾ (ਕੱਚੀ ਗੁਫਾ) ਬਣਾ ਦੇਵੋ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਜਾ ਡਹਿ ਸਕੇ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਅਸੀਂ ਕਾਨਿਆਂ ਦਾ ਖਿੜਕਾ ਬਣਾ ਕੇ ਲਾ ਲਵਾਂਗੇ। ਭਾਈ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਤਿਬਚਨ ਕਹਿ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੋ ਪੰਜ ਸਾਥੀ ਹੋਰ ਲੈ ਕੇ ਕਹੀਆਂ ਅਤੇ ਸੱਬਲਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਢਹੇ (ਉੱਚੀ ਜਗ੍ਹਾ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੰਗ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੀ ਗੁਫਾ ਬਣਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਕੰਮ ਹੋਇਆ, ਕੀਤਾ। ਰਾਤ ਫਿਰ ਬਾਹਲੇ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਆ ਟਿਕੇ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਫਿਰ ਇਹ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਾਸਤੇ ਕੱਚੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ?

ਜੀਵਨ-ਗਾਥਾ
ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ
(ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ)

ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ
ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜਾ ਸਾਹਿਬ
 ਠਾਂ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਫਿਲਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਪੰਜਾਬ (ਇੰਡੀਆ-144207)
 ਫੋਨ ਨੰ: +91-1886-260334, 98767-60334
 Website: www.RamPurKhara.com | Email: RamPurKhara@yahoo.co

3

ਗੁਫਾ ਖੋਦਣ ਚੱਲ ਪਏ। ਗੁਫਾ ਖੋਦਦਿਆਂ ਤੇ ਪਿੰਡ ਗੋਂਦਪੁਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਆਣਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕੋਲ ਦੀ ਲੰਘਦਾ ਹੋਇਆ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਾਸ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ 'ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੁੰਡੇ ਪਸੀਨੇ-ਪਸੀਨਾ ਹੋਏ ਆਹ ਕੁੰਦਰ ਜਿਹੀ ਕੱਚੀ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਠਹਿਰ ਕੇ ਭਜਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ

ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿਸ ਸੰਤ ਨੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਇੱਕ ਰਾਤ ਇੱਥੇ ਟਿਕਾ ਕੇ ਵੇਖ ਲਵੋ ਜੇ ਠਹਿਰ ਗਏ ਫਿਰ ਇਹ ਗੁਫਾ ਕੱਢ ਲਇਓ ਐਵੇਂ ਜ਼ੋਰ ਲਾਈ ਜਾਂਦੇ ਓ, ਕਿਤੇ ਗੁਫਾ ਕੱਢੀ ਕਢਾਈ ਹੀ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ।' ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਿੱਧੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਮੀਜ਼-ਪਜਾਮਾ ਜੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਹੈ, ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਸਾਧੂ-ਸੰਤਾਂ ਵਾਲਾ ਭੇਖ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਇਸ ਥਾਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 'ਦੇਖੋ! ਜਿਹੜਾ ਆਵੇਗਾ ਉਹ ਰਹੂ ਵੀ, ਤੁਸੀਂ ਐਵੇਂ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਹ ਗੁਫਾ ਕੱਢੀ ਕਢਾਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ।' ਅੱਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਵੀ ਦਾਹੜੀ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਤੱਕਦਿਆਂ ਚਿੱਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਕਈ ਆਏ, ਪਰ ਟਿਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਭੂਤਾਂ, ਪ੍ਰੇਤਾਂ ਅਤੇ ਅਵਗਤ ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਵਾਸਾ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਟਿਕਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਇੰਨੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਗੋਂਦਪੁਰ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਿਆ। ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਫਾ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈ। ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਨੇ ਵੱਢ ਕੇ ਤੇ ਗੁੰਦ ਕੇ ਉਸ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਗੁਫਾ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਿਨਾਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਬਿਨਾਂ ਸੀਮਿੰਟ, ਇੱਟਾਂ, ਲੱਕੜ ਦੇ ਲਿਆਂਦਿਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣ ਗਈ। ਇੱਕ ਮੰਜਾ ਜੋ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ

ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਉਸ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮਕਾਨ (ਗੁਫਾ) ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਲਿਆ। ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਦਰੀ ਵਿਛਾ ਕੇ ਭਜਨ ਲਈ ਆਸਣ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਸਾਰੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ, ਪੁੰ: ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਆ ਟਿਕੇ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਉਜਾੜ ਥੇਹ ਦੀ ਉਚਾਈ ਵਿੱਚ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਕੱਚੀ ਕੁੰਦਰਾ ਵਿੱਚ, ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪ ਜੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 2 ਵਜੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਸੋਚ-ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਉਪ੍ਰੰਤ ਗੁਰੂ-ਹੁਕਮ (ਨਿੱਤਨੇਮ) ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ। ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਠ ਪੂਰਾ ਕਰ ਕੇ ਅਰੰਭ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁੱਟ ਜਾਂਦੇ। ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਪਿੰਡ ਬਾਹਲੇ ਤੋਂ ਭਾਵਨੀ ਨਾਲ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਅਹਾਰ ਲਈ ਲੰਗਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ। ਅਲਪ ਅਹਾਰ ਕਰ ਕੇ ਆਪ ਜੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਰੀਰਕ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ, ਮੁੜ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ, ਅਰੰਭ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੋਦਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾ ਕੇ ਸੋਹਿਲਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤਕ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਭੂ-ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰਤੀ ਜੋੜ ਕੇ ਰਸ ਮਾਣਦੇ। ਨੀਂਦ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦਿੰਦੇ ਪਰ ਆਤਮਾ ਗੁਰੂ-ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਉਣ ਉਪ੍ਰੰਤ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗੁਰੂ ਲੇਖੇ ਲਾਉਂਦੇ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿੱਚ ਜੁੜ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਲਾਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। (ਚਲਦਾ)

ਜੀ.ਐਚ.ਜੀ. ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਅੰਤਰ-ਅਕੈਡਮੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੇ ਛੱਡੀਆਂ ਅਮਿੱਟ ਪੈੜਾਂ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ/ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ (ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆ/ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ): ਜੀ.ਐਚ.ਜੀ. ਅਕੈਡਮੀ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਲੇਠਾ ਅੰਤਰ-ਅਕੈਡਮੀ ਗਿੱਧਾ-ਭੰਗੜਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਗਲੇਸੀਅਰ ਪੌਇੰਟ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਫਾਉਂਡਰ ਡਾ. ਦਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਗਲ ਦੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਿੱਘੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਡਾਕਟਰ ਦਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋਗਲ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈ ਰਹੇ ਬੱਚੇ, ਮਾਪਿਆਂ, ਕੱਚਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਇਰਨਾਂ ਅੰਦਾਜ ਵਿੱਚ ਕਰਦਿਆਂ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਕਰਦਿਆਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਜੁੜ ਬੈਠੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਤਰ-ਮੁਗਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਹਾਲ ਤਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਗੂੰਜਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਧੂ ਜੋ ਸੀਨੀਅਰ ਕੋਚ ਅਤੇ ਅਕੈਡਮੀ ਦਾ ਮੁਢਲਾ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਭਰੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਚਮਕਦੇ ਸਿਤਾਰੇ ਹਨ। ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਕੈਡਮੀ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਕੈਡਮੀ ਦਾ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਹੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਨੈਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੰਨ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਭੈਣ

ਜੀ ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰਾਏ ਜੋ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ-ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ਨੇ ਅਕੈਡਮੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾਨੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ

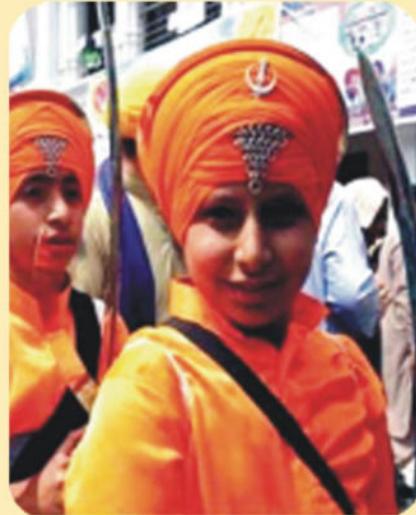
ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਸਟੂਡੀਓ ਵਿਖੇ ਵਿਖੇ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਕਲਾਸਾਂ ਵੀ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਦਾ ਪਤਾ: 4434 W ASHLAN Ave Fresno, CA ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਹਵਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਜੜਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਅਕੈਡਮੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੱਖ ਸਾਈਟ www.ghgbhangra.com ਜਾਂ (559)-321-4591, (559) 369-9381 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ

ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਸਿੰਪੋਜ਼ੀਅਮ

ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਵਿਚ

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਵਿਖੇ

ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਸਿੰਪੋਜ਼ੀਅਮ

ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

6 ਜੂਨ 2026, ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 9.00 ਵਜੇ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦਰਬਾਰ
8100 Stine Road, Bakersfield, CA 93313

ਸਿੰਪੋਜ਼ੀਅਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਭਾਸ਼ਣ, ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਹੋਵੇਗੀ

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੋ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ

661-827-1033 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

CALL US: 209-637-0210 | 612-578-8078
925-495-0207

Lathrop & Main Street Manteca
URGENT CARE & CLINIC

CITIZENSHIP ELIGIBILITY AND GREEN CARD APPLICATION

**VISIT US
NOW!**

**DR. RAJESH
MAHESHWARI,
MD**

San Ramon
URGENT CARE & CLINIC

Lathrop
URGENT CARE

Main Street
URGENT CARE

9140 Alcosta Boulevard Ste D
San Ramon, CA 94583

(925) 361-5959

15810 Harlan Road #A
Lathrop, CA 95330

(209) 983-9000

1040 North Main Street
Manteca, CA 95336

(209) 825-5155

<https://www.sanramonurgentcare.com/>

Email us at info@sanramonucc.com

ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਨਾਮ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਿਥੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਰਦਾਰ 'ਚ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅੜਚਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਈਆਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਾਂਗ ਹੱਸਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਬਚਪਨ 'ਚ ਅੰਤ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਛੱਡਕੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ 'ਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪਈ ਪਰ ਹੋਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ। ਕਾਰਖਾਨੇ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਸਕੂਲ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਜਾਣੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨਾਮ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਅਤਿ ਲਗਾਉ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਉਪਰ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਿਆ। ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਪੀ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 1970 ਵਿੱਚ Indian Posts And Telegraph Department ਜਲੰਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਅਤੇ 40 ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਸ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ 2010 'ਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਇ 1974 ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਉਪਰ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਸਾਲ 2015-16 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਦੀ ਪੁੱਤਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ - ਪੰਨੇ 200, 2. 'ਮਨ ਕੀ ਕਟੀਐ ਮੇਲ' ਪੰਨੇ 80, 3. ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਿੱਖ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ (ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ) ਪੰਨੇ 558, 4. ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ - ਪੰਨੇ 392, 5. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਵੀਂ ਪੁਸਤਕ 'ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਸਤਕ ਜੋ ਲੜੀ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਖ ਕਰਕੇ ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ। ਖੁਣ ਸਿੱਖ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਕਲੈਕ ਧੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਸਾਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਗਾਂਧੀ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਲੀਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਹੁੰਦੇ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸਿੱਖ ਬਣਨ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਜਾਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਮਰਾਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਖੁੱਧ ਧਰਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਸਿਰਜੀ ਮਿੱਥ ਤੱਥਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਨਿਆਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਸ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲ ਤੋਂ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਪੜ੍ਹਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਲੈਣਗੇ-ਪੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ

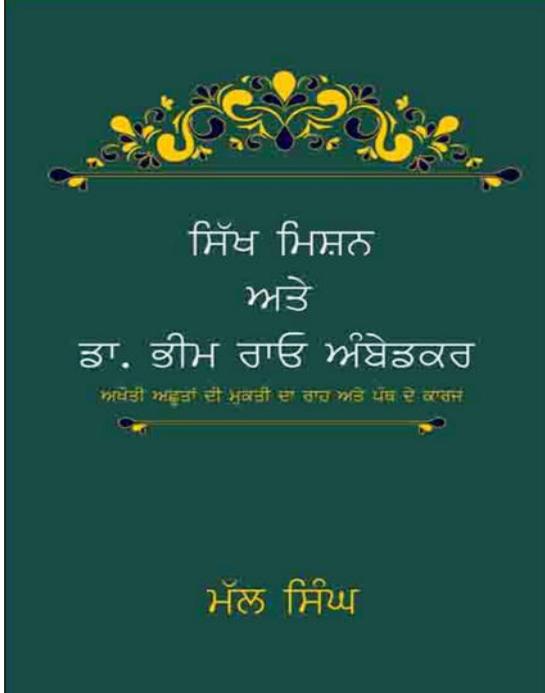
(ਪਿਛਲੇ ਅੰਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)
ਮੈਂ ਕਾਲਜ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀਆਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਫੋਟੋਆਂ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਕਾਲਜ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਹਰਦਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। 20 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾਖਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਦਾਖਲੇ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਅਜੇ ਕੇਵਲ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ, ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਦਾ 5 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਨਿਕਲੇਗਾ ਅਰ ਦਾਖਲੇ 7 ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ 300 ਮਿਲ ਗਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ 8-6-37 ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਤਾਰ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਤਾਦਾਦ 37 ਦੱਸੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਡਿੰਗਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਾਂ ਐਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ 60 ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੇ ਐਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕੀਤਾ। (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ, ਜੂਨ 1937, ਪੰਨੇ 35-37) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਐਮ੍ਰਿਤਸਰ (24) ਜੁਲਾਈ 1937 ਸਰਬ-ਹਿੰਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਏਸ਼ਾ ਵਿਚ ਐਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਰਬ-ਹਿੰਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਐਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਬੜੀ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਭਾਈ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਲਈ ਨੀਯਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮੁਕਾਮੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਦਮ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਨੌਰਾਈ ਮੁਤਾਸਿਲ...19, 20 ਜੂਨ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋ ਦਿਨ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖੂਬ ਗਹਿਮਾ ਗਹਿਮ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਗਿਆਨੀ ਹਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਜੇਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆਨ ਹੋਏ। 9 ਸਿੱਖ

ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿਚ ਔਪੜੇ ਹੋਏ ਏਸ਼ਾ ਨੇ ਦੀਵਾਨ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਲਈ ਮਿਸ਼ਨ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਐਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਡੇਗਰਾਦੂਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗੁਰਪੁਰਬ ਤੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਡੇਗਰਾਦੂਨ ਵਿਖੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਜ਼ਰੀ ਹਜ਼ਾਰ ਬਾਰਾਂ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ। ਭਾਈ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸ਼ਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਦੇ ਲੈਕਚਰ ਬੜੇ ਮੁਯੱਸਰ ਸਨ। ਲੈਕਚਰਾਂ ਦਾ ਸੰਗਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਅਸਰ ਪਿਆ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਬੜੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। 9 ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੇ ਐਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕੀਤਾ। ਮੇਰਠ (ਯੂ.ਪੀ.) ਵਿਚ ਐਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਦਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਛਾਉਣੀ ਮੇਰਠ ਵਿਖੇ 20-6-37 ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਦੀਵਾਨ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੇਰਠ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਬੇਅੰਤ ਸੰਗਤਾਂ ਜੁੜੀਆਂ

ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਭਾਈ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। 10 ਅਖੌਤੀ ਅਛੂਤਾਂ ਖੰਡੇ ਦੇ ਐਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ। ਕਕਾਰ ਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੇ ਸ੍ਰ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਉਦਮ ਤੇ ਸੇਵਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਐਮ੍ਰਿਤਸਰ (25) ਜੁਲਾਈ 1937 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੁਲੰਦ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਐਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੁਲੰਦ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਕੁਝ ਕੁ 9 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਐਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਮਿਸ਼ਨ, ਭਾਈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਬੁਲੰਦ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਭਾਈ ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਚਾਰਕ (ਬਰੇਲੀ ਪੌਲਪੁਰ) ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਤਹਿਸੀਲ ਖੁਰਜੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਰੋ ਕਾਫੀ ਚੱਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਉਦਮ ਨਾਲ ਮਿੀ 24-25 ਜੂਨ ਨੂੰ ਐਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਪਿੰਡ ਅਹਿਮਦਪੁਰ ਵਿਖੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੇਰਠ ਤੋਂ ਔਪੜੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਸਨ। 160 ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੇ ਐਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕੀਤਾ। ਸ. ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਟੇਸ਼ਨਰ ਦੀਵਾਨ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੇਰਠ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਬੇਅੰਤ ਸੰਗਤਾਂ ਜੁੜੀਆਂ

ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਮੇਤ ਮਿਡਲ ਈਸਟ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਯੁੱਧ ਭਿਆਨਕ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਈਰਾਨ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਦਾ ਸੇਕ ਪੂਰੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਮੇਤ ਮਿਡਲ ਈਸਟ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕਰਾਚੀ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਕੌਂਸਲੇਟਾਂ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਗੈਰ-ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਐਤਵਾਰ ਇੱਕ ਭੀੜ ਨੇ ਕਰਾਚੀ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਕੌਂਸਲੇਟ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਮਰੀਨ ਨੂੰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਸੀਮਾ

ਦੀਵਾਰ ਤੋੜ ਕੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਓਮਾਨ ਅਤੇ ਸਾਈਪ੍ਰਸ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਗੈਰ-ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਈਰਾਨ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਨਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਿਆਧ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਘਰ 'ਤੇ ਡਰੋਨ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੌਟਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਵਿਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਈਰਾਨ ਤੋਂ ਡਰੋਨ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਤ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਨੌਟਿਸ ਵਿਚ ਸਾਈਪ੍ਰਸ ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖਤਰਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਵੀਆਂ ਪੁਲਾੜਾਂ ਪੁੱਟ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਸਿਆਟਲ, ਯੂ ਐਸ ਏ

ਐਵਰਟ (ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ) : ਗ੍ਰੇਟਰ ਸਿਆਟਲ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ Everett ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾਂ, ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ, ਰੇਡੀਓ ਹੋਸਟਾਂ ਅਤੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਭਰਵਾਂ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ - "ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਸਿਆਟਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਬੈਲਿੰਗਹੈਮ ਅਤੇ Fateh Entertainment ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ La Quinta Inn & Suites by Wyndham Everett ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਕ ਮਿੰਨੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰੀ, ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕਨੇਡਾ) ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਰਹੂਮ ਗਾਗੀ ਜਥਾ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੁਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਾਇਨ ਕੀਤੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਆਰਤੀ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਰੰਗ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ। ਜੈਸੀ ਰਿਆਤ ਦੇ ਉੱਦਮਾਂ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਾਲ ਹੀ "ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਹੋਇਆ" ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕਿਤਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖਕ ਪੰਜ ਸਫ਼ਿਆਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਜਾਂ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਵਕਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਵਾਪਸੀ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੀਏ। ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਸਿਆਟਲ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਲਹਿਰਾ, ਬੈਰੀ ਢਿਲੋਂ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੀਨੂੰ, ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਜਗਜੀਤ ਉੱਪਲ, ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅੱਲਖ, ਸਰੀ ਤੋਂ ਸੁਆਮੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਗੁਰਚੇਤਨ ਸਿੰਘ, ਪੌਲੀਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਗੁਰਮੰਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਮਚਲਾ ਜੱਟ, ਗੁਰਦੀਪ ਭੁੱਲਰ, ਬਿੰਦੂ ਮਠਾਨੂ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਵੈਚ, ਜਸਬੀਰ ਮਾਨ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਸਰੀ ਤੋਂ), ਬਲਵਿੰਦਰ ਰੋਡੇ, ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਬੱਡੋਂ, ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ (ਸਾਡਾ ਟੀਵੀ), ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੋਸ, ਡਾ. ਜਸ ਮਲਕੀਤ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਜਸਕਰਨ ਕੌਰ ਬਰਾੜ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਢਿਲੋਂ, ਕਮਲ ਭੱਠੂ, ਡਾ. ਕੋਸ਼ਲ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਰਮਿੰਦਰਜੀਤ ਧਾਮੀ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਮਪੁਰੀ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਜਸਵੀਰ

ਸਿੱਧੂ ਨਿੱਝਰ, ਡਾ. ਸੁਖਵੀਰ ਬੀਹਲਾ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਹੋਣ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਜੋਂ ਜਗਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਾੜ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਢਿਲੋਂ, ਲਿਵਜੋਤ ਗਰੇਵਾਲ, ਲਾਲੀ ਸਿੱਧੂ, ਬਲਵੰਤ ਰਾਣਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧੰਜੂ, ਪਰਮਜੀਤ ਰਿਆਤ, ਅਮਨਦੀਪ ਦਿਓਲ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਪਰਾਏ, ਦਵੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਨਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਦਰਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੰਮੋਅ, ਬਿਲਾਵਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਣ ਇਸ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਕੈਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ (ਸਾਡਾ ਟੀਵੀ), ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧੰਜੂ (ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਨਿਊਜ਼ ਪੇਪਰ), ਡਾ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੀਹਲਾ, ਜੀਤਾ ਉੱਪਲ (ਨਵੇਂ ਪਿੰਡੀਆਂ) ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੱਧੂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਣ ਡਾ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੀਹਲਾ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸੋਹਲ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤੰਦੂਰੀ ਬਾਈਟਸ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(ਚਲਦਾ)

ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ M.D., C.M.D. ਸਟਰ ਹਸਪਤਾਲ (ਫੋਅਰ ਫੀਲਡ-ਵਲੋਰੋ) ਵਿਚ ਮੈਡੀਕਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਅਮੈਰੀਕਨ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਡਬਲ ਬੋਰਡ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ 'ਸੀਨੀਅਰ ਹੈਲਥ ਗੀਰੋ' ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੁਢਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਫੋਅਰਵੀਲਡ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰੀਕਨ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਫਾਊਂਡਰ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਵਲੋਂ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ, ਬਚਾਅ, ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਵਿਖਾਈਏ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਿਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਵਰਗੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਜੋ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ, ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਵਰਤ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਸਭ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ 'ਸਾਥੇ ਲੋਕ' 'ਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਦੁਆਰਾ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਕੇ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨਾਲ gpdhugga@gmail.com 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ

ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)
ਫਲੋਸਿੰਗ :
 ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਲੋਸਿੰਗ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ, ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਣ ਸਮੇਂ। ਫਲੋਸਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਧਾਗੇ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਖਾਣਾ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਬੁਰਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੰਦਾਂ ਅਤੇ ਮਸੂੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਫਲੋਸਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।
ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ
 1. ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਸਿਖਾਓ।
 2. ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੋ ਵਾਰ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਓ, ਸਵੇਰੇ ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।
 3. ਜੇਕਰ ਦੰਦ ਟੇਢੇ-ਮੇਢੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ। ਇਸਨੂੰ ਦੰਦਾਂ ਉੱਤੇ ਬਰੇਸ (ਦੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ) ਲਗਾ ਕੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
 4. ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਢਾ, ਚੌਕਲੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿੱਠੇ ਖਾਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿਓ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਿੱਠਾ ਖਾਣਾ ਖਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੁਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ
 (ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ)
 1. ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੰਦ ਇੱਕ ਕੋਸੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਗਿੱਲੇ ਕੀਤੇ ਨਰਮ ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ।

ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਅਸਲੀ ਸਰਮਾਇਆ ਹੈ

ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ

ਆਮ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਖ਼ਾਸ ਜਾਣਕਾਰੀ

125 ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ

- ਜਾਣਕਾਰੀ
- ਰੋਕਥਾਮ/ਬਚਾਅ
- ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ
- ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦਿਖਾਈਏ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ, ਐਮ.ਡੀ., ਸੀ.ਐਮ.ਡੀ.
 ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਅਮੈਰੀਕਨ ਬੋਰਡ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਪੈਸ਼ੀਅਲਟੀਜ਼

2. ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰੋ ਕਿ ਛੋਟਾ ਬੱਚਾ ਦੁੱਧ ਪੂਰਾ ਪੀ ਲਵੇ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖੇ।
 3. ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਨਾ ਪਾਓ।
 4. ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ

ਰਹੋ।
ਮਸੂੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ
 ਸਿਹਤਮੰਦ ਮਸੂੜਿਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਦੰਦ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਸੂੜੇ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹਨ। ਮਸੂੜਿਆਂ ਦੇ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜਬਾੜੇ ਦੀ ਹੱਡੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੰਦ ਵਿੱਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਸੂੜਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧਣ ਨਾਲ ਦੰਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਗਿਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਲੱਛਣ :
 1. ਬੁਰਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਸੂੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ੂਨ ਨਿਕਲਣਾ।
 2. ਬਦਬੂਦਾਰ ਸਾਹ ਆਉਣਾ।
 3. ਗਰਮ ਠੰਡਾ ਲੱਗਣਾ।
 4. ਮਸੂੜੇ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਣਾ।
 5. ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਵਿੱਲੇ ਹੋਣਾ।
ਕਿਸਮਾਂ :
 1. ਜਿੰਜੀਵਾਈਟਿਸ : ਇਹ ਸਿਹਤ ਮਸੂੜਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਮਸੂੜੇ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਜ਼ਿਸ਼ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬੈਕਟੀਰੀਆ, ਮਸੂੜਿਆਂ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਸੂੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੋਜ਼ਿਸ਼ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
 2. ਪੈਰੀਓਡੋਂਟਾਈਟਿਸ : ਇਹ ਮਸੂੜੇ ਅਤੇ ਦੰਦ, ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ।
 ਇਸਨੂੰ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਐਕਸ-ਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰ ਕੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰੋਕਥਾਮ/ਬਚਾਅ :
 1. ਬੁਰਸ਼ ਕਰਨਾ : ਦੰਦਾਂ ਅਤੇ ਮਸੂੜਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੁਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਿੰਟ ਲਈ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਬੁਰਸ਼ ਕਰੋ। ਬੁਰਸ਼ ਆਪਣੇ ਮਸੂੜਿਆਂ ਦੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਟੇਢਾ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਸੂੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਬੁਰਸ਼ ਕਰੋ, ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਉੱਤੇ ਕੀਟਾਣੂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਜੀਭ 'ਤੇ ਵੀ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਬੁਰਸ਼ ਕਰੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਕੁਰਲੀ ਕਰੋ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਾ ਭੁੱਲੋ।
 2. ਫਲੋਸਿੰਗ : ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਸੇ ਹੋਏ ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਧਾਗੇ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਫਲੋਸਿੰਗ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਲੋਸਿੰਗ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ, ਜੇ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।
 3. ਐਂਟੀਬੈਕਟੀਰੀਅਲ ਮਾਊਥ ਵਾਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
 4. ਸਿਗਰਟ ਨਾ ਪੀਓ।
 5. ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਅਪਣਾਓ।
 6. ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਿਖਾਓ।
ਇਲਾਜ :
 1. ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੰਦ ਸਾਫ਼ ਕਰਵਾਓ।
 2. ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਵਾਈ ਲਵੋ।
 (ਚਲਦਾ)

ਇਹ ਕਾਲਮ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਬਿਮਾਰੀ ਉੱਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ।

“ਈਰਾਨ ਦੀ ਜੰਗ ਜੱਟ ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੈ”

ਅਸੀਂ ਕੁਰਦ ਲੋਕਾਂ 'ਚੋਂ ਹੀ ਆਏ ਹਾਂ

ਕੁਰਦ ਕਬੀਲਾ ਆਪਣੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ MLA ਖ਼ਾਮਿਨੀ ਦੇ ਮਰਨ ਤੇ ਦੁੱਖ ਪਰਗਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸਲ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਸਾਮਰਾਜ, ਕੁਰਦ (ਜੱਟ, ਜੱਟ) ਕੌਮ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਸਾਇਰਸ ਮਹਾਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ, ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਤੇ ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਲਈ ਕੁਰਦ (ਜੱਟ) ਲੜਾਕੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ: ਮੀਡੀਆ, ਮੇਡੇਸ (ਮਾਦੀ/ਮੇਡੀਸ) ਸਾਮਰਾਜ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਈਰਾਨੀ (ਕੁਰਦ, ਜੱਟ, ਜੱਟ) ਕੌਮ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਘਰ ਅੱਜ ਦੇ ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਕੁਰਦਿਸਤਾਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਮੀਡੀਆ ਸਾਮਰਾਜ 678-50 ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਅਚਾਮੇਨਿਦ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸਾਇਰਸ ਮਹਾਨ (ਕੁਰੁ/ਕੁਰਾਸ ਕਾਮਬੋਜਿਆ) ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਸਮਰਾਜ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਮਰਾਜ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ: ਮੈਂਡੇਨ ਮੀਡੀਆ ਦਾ (ਕੁਰਦ, ਜੱਟ, ਜੱਟ ਕੌਮ) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਉਹ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਰਾਜਾ ਅਸਤੀਏਜ ਦੀ ਧੀ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ :ਸਾਇਰਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪਾਰਸੀ “ਫਾਰਸੀ ਅਤੇ ਮਾਂ ਮੀਡੀਆ (ਮੀਡੀਅਨ) ਸੀ। Medes (ਮਾਦੀ / ਮੀਡੀਆ ਲੋਕ) ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਈਰਾਨੀ ਕੌਮ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਮਿਡਲ ਈਸਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ: ਮੀਡੀਆ ਸਾਮਰਾਜ ਲਗਭਗ 678

23 ਤੋਂ 550 23 ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ Ecbatana (ਅੱਜ ਦਾ Hamadan, Iran) ਸੀ।
 2. ਰਾਜਾ ਸਾਇਰਸ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਮੀਡੀਆ ਲੋਕ ਅੱਜ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਕੁਰਦਿਸਤਾਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੌਮ ਸਨ।
 2. ਰਾਜਾ ਸਾਇਰਸ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ Cyrus the Great ਅਚਾਮੇਨੀਡ (Achaemenid) ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸੀ।
 ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਬੰਧ: ਪਿਤਾ: Kambujia I (Cambyses I) ਮਾਂ: Mandane of Media (Kurd, Jat) Mandane ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਰਾਜਾ Astyages ਦੀ ਧੀ ਸੀ। ਸਾਇਰਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕਾਮਬੋਜਿਆ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਮੀਡੀਆ ਰਾਜਘਰਾਣੇ ਤੋਂ ਸੀ ਦੋਵੇਂ ਪਰਿਵਾਰ ਪਾਰਸੀ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਆਹ ਨੇ Persian ਅਤੇ Median ਰਾਜ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ।
 ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਇਰਸ ਨੇ 550 23 ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਚਾਮੇਨੀਡ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਲਿਆ।
 3. ਕੁਰਦ ਕੌਮ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕੁਰਦ ਲੋਕ ਇਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮੂਹ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ : ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ Kurmanji• Sorani ਇਹ Iranian language family ਨਾਲ ਜੁੜਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੁਰਦ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਹਨ: Turkey• Iran• Iraq• Syria | Zarathustra ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ Zoroastrianism ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਈਰਾਨੀ ਧਰਮ ਸੀ। ਇਸ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ: ਇੱਕ ਸਰਵੋੱਚ ਪ੍ਰਭੂ Ahura Mazda ਸੱਚ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਅੱਗ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਣਾ Median ਅਤੇ Persian ਲੋਕ ਦੋਵੇਂ ਇਸ

ਇਰਾਨੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਚਾਮੇਨੀਡ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਧਰਮ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੀ।
 5. ਕੁਰਦ (ਜੱਟ) ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੋਤਰਾਂ ਦੇ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਨਾਮ ਕੁਝ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਕੁਰਦ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ-ਸਿੰਧ ਦੇ ਜੱਟ ਗੋਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਹਨ ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ: Gill, Bhatti, Sandhu, Virk, Thind, Barar, Bajwa, Cheema, Dhillon, Bajwa, Sidhu, Mann, Sohal,

Sekhon, Sahi, Khehre , Khokhar, Nagra, Sangha, Dhaliwal, Ghuman, Grewal, Duhan Randhawa, Pannu, Toor, Basra, Pavri, Kahlon, Chahal, Aulakh, Mahal, Bains, Bath, Dahiya, Deol, Ragha, Johal, Kang, Nanda, Rattu, Sahota, Boparai, Waraich, Beniwal, Pawar, Dahiya, Malik, Pavri, Jakhar, Tokas, Sikarwar, Joon, Tanwar, Chauhan ਆਦਿ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਨਾਮ ਹਨ।
 6. ਸੰਖੇਪ ਮੀਡੀਆ ਸਾਮਰਾਜ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਈਰਾਨੀ ਰਾਜ ਸੀ। Cyrus the Great ਦੀ ਮਾਂ Mandane of Medii ਮੀਡੀਆ ਰਾਜ ਘਰਾਣੇ ਤੋਂ ਸੀ। Median ਅਤੇ Persian ਲੋਕ ਇਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੁਰਦ ਲੋਕ ਵੀ ਇੱਕ ਇਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮੂਹ

ਹਨ।
 ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ :
 1. The Persian Empire: A Corpus of Sources from the Achaemenid Period — Amélie Kuhrt
 2. The History of the Ancient World — Susan Wise Bauer
 3. The Kurds: A Modern History — Michael M. Gunter
 4. The Jats: Their Origin, Antiquity and Migrations — B. S. Dahiya
 5. History of the Jats — Ram Swarup Joon
 6. The Cambridge History of Iran, Volume B: The Median and Achaemenian Periods. Gadinashin Sarabjit Singh Kuru, Kuras Kambujiya Cyrus the Great, Achaemenid Media Persian Saka Jat Empire Royal Family)

ਯੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਰਾਜਕਾਰ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ 25 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਹੋਇਆ ਗੈਸ ਸੰਕਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਈਰਾਨ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ਵ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹਿੱਲ ਗਈ ਹੈ। ਐਲਪੀਜੀ, ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੁਨੀਆ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਉਰਜਾ ਸੰਕਟ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕਲਪਨਾ ਇੱਕ ਦਹਾਕਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧਦੇ ਫੌਜੀ ਟਕਰਾਅ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਪਾਉਡਰ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਗਲੋਬਲ

ਗੈਸ ਸਪਲਾਈ ਲੜੀ 'ਤੇ ਪਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ 20% ਤੇਲ ਅਤੇ ਐਲਐਨਜੀ ਹੋਮਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਈਰਾਨ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ, ਚੀਨ, ਜਾਪਾਨ, ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 25 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ-ਕਿੱਥੇ ਲੋਕਡਾਊਨ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ? : ਗੈਸ ਸੰਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੰਨਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ: ਯੂਰਪ: ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ 45% ਤੱਕ ਦਾ ਵਾਧਾ

ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੇ ਗਾਜ਼ ਨੂੰ ਹੀਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਗੈਸ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ: ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਉਰਜਾ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ 80% ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਯਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਬਿਜਲੀ ਕੱਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਲਈ ਲੰਬੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਗੈਸ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਕਗਾਰ 'ਤੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ: ਬੁਕਿੰਗ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਵੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁਣੇ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਗੈਸ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਪਏ ਹਨ। ਮੁੰਬਈ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਬੁਕਿੰਗਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਾਸਟਰਸਟ੍ਰੈਕ : ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਗਾਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਸਐਸਜੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਐਕਟ (Essential Commodities Act, 1955) ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਆਰਡਰ 2026 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਰਿਵਾਇਨਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਹੁਕਮ: ਰਿਲਾਇੰਸ ਅਤੇ

ਓਐਨਜੀਸੀ ਵਰਗੀਆਂ ਰਿਵਾਇਨਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਐਲਪੀਜੀ ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹੋਰ ਪੈਟਰੋ ਕੈਮੀਕਲ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਤਰਜੀਹ: ਗੈਸ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਘਰੇਲੂ ਰਸੋਈ ਗੈਸ (ਪੀਐਨਜੀ ਅਤੇ ਐਲਪੀਜੀ) ਅਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਸੀਐਨਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਖਾਦ ਪਲਾਂਟਾਂ ਅਤੇ ਚਾਹ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਟੋ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਬੁਕਿੰਗ ਨਿਯਮ: ਪੈਨਿਕ ਬੁਕਿੰਗ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂਬੋਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਰੀਫਿਲ ਦੀ ਬੁਕਿੰਗ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁਣ 25 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਲਾਕ-ਇਨ ਪੀਰੀਅਡ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ 21 ਦਿਨ ਸੀ।

ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉੱਤਰੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਵਰਕਰਾਂ: ਅਲਕਾ ਲਾਂਬਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਲਕਾ ਲਾਂਬਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸੈਂਕੜੇ ਮਹਿਲਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਖੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ: ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰਸੋਈ ਗੈਸ, ਡੀਜ਼ਲ-ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ: ਅਲਕਾ ਲਾਂਬਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਧ ਰਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ: ਮਹਿਲਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਫੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਲਈ ਦਮਦਮ ਸੁਰਖੀਆਂ (Headlines):

1. Breaking News: 'ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਹੱਲਾਬੋਲ! ਅਲਕਾ ਲਾਂਬਾ ਨੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ।'
2. Daily USA Special: 'ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼: ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਗੂੰਜਿਆ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਰੋਸ, ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਹੋਈ ਤਿੱਖੀ ਨੌਕ-ਝੋਕ।'
3. Sade Lok Exclusive: 'ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੇ ਤੋੜਿਆ ਰਸੋਈ ਦਾ ਬਜਟ! ਅਲਕਾ ਲਾਂਬਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਰੁੱਧ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਮੋਰਚਾ।'

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ, ਬਰਮਿੰਘਮ ਜਥੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੇਵਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੱਗੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਅਤੇ ਸਾਫ-ਸਫਾਈ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਖੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਜਥਾ ਬਰਮਿੰਘਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਪਰ ਗੁੰਬਦਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਜਥੇ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੱਗੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਸਾਫ-ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਜਥਾ ਬਰਮਿੰਘਮ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਮਿੰਘਮ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਜਥਾ ਇਹ ਸੇਵਾ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਗੁੰਬਦ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁੰਬਦ ਅਤੇ ਘੰਟਾ ਘਰ ਡਿਓੜੀ ਦੇ ਗੁੰਬਦਾਂ

ਦੇ ਉੱਪਰ ਲੱਗੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੱਤਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੱਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਮੀਨਾਕਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕਾਰਜ ਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਜਥੇ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਜਥਾ ਬਰਮਿੰਘਮ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸਦਕਾ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ

ਨਾਲ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਸਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੇਵਾ ਕਰੀਬ 10-12 ਦਿਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਕੁਦਰਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਲਈ ਗੰਠੇ ਨੂੰ ਉਬਾਲ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਕੁਦਰਤੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਸਾਇਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸੇਵਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਐਂਟ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ, ਮੈਂਬਰ

ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਫੁੰਮਣ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕਿਲ੍ਹਾ ਅਨੰਦਗੜ੍ਹ, ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਗੁਲਸ਼ਨ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇਵੀਦਾਸਪੁਰ, ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ, ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸੋਮਾ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜੇਠੀ ਸਮੇਤ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਬਿਹਾਰ ਦੇ 38 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰੇਗਾ

ਪਟਨਾ : ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਗਾਮੀ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ 38 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ। ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇੱਥੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਮੰਜੂ ਸਿਨਹਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬਣੇ ਪਾਰਕ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਹਾਰ ਪਹਿਨਾਉਣ ਮਗਰੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦੌਰੇ ਬਾਰੇ ਜਲਦੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ

38 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਾਂਗਾ।" ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਗਾਮੀ ਰਾਜ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਾਰਜ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਤੇਜਸਵੀ ਯਾਦਵ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਵਧਾਈ ਸਬੰਧੀ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਵਧਾਈ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।"

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਾਂ ਦੀ 300 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਖਾਲਸਾ ਮਾਰਚ ਅਰੰਭ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਾਂ ਦੀ 300 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ 'ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਇਕੋ ਪਿਆਰ ਗੁਰ ਮਿਤਾ ਪੁਤਾ ਭਾਈਆ' ਨਾਮ ਹੇਠ ਖਾਲਸਾ ਮਾਰਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਖਾਲਸਾ ਮਾਰਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਿੰਡ ਵਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਕਰੀਆ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫ਼ਤਹਿ ਪਾਈ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਕੌਮ ਲਈ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਮਾਰਚ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਈ ਤਾਰਾ

ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਚਾਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਾਂ ਦੀ 300 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਪੰਥਕ ਪ੍ਰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਮਾਗਮ 11 ਤੋਂ 14 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਪਿੰਡ ਵਾਂ ਵਿਖੇ ਹੋਣਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਈ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੋੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇਵੀਦਾਸਪੁਰਾ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਝਬਾਲ, ਹੋਂਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੋਟੀਆਂ, ਬਾਬਾ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਿਸਾਨੀ ਮਸਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਜ ਅਖੰਤੀ: ਡੱਲੇਵਾਲ

ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਪੁੱਜੀ ਕਿਸਾਨ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ

ਮੁਕੇਰੀਆਂ : ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਐੱਮ ਐੱਸ ਪੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 7 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕੰਨਿਆਕੁਮਾਰੀ ਤੋਂ ਚੱਲੀ 'ਕਿਸਾਨ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਯਾਤਰਾ' ਅੱਜ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਪੁੱਜੀ। ਸਿੱਖ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਵਤਨ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਗੈਰ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ) ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚੱਲ ਰਹੀ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ

ਭਾਈ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ, ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ ਕੋਟੜਾ ਅਤੇ ਅਭਿਮੋਨਿਊ ਕੋਹਾੜ ਸਮੇਤ ਕਈ ਆਗੂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਰ੍ਹੇਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਹੋਜ ਜਤਾਉਣ ਦਾ ਮਹਿਜ਼ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਫਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ

ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦਾ ਭਾਅ 600 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਾਲ 1994 ਵਿੱਚ ਹੋਏ 'ਗੈਟ' ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਕਾਰਨ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਡੱਲੇਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 19 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰਾਮਲੀਲਾ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ 'ਕਿਸਾਨ ਮਹਾਪੰਚਾਇਤ' ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ

ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ

ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਭੁੱਲਰਹੋੜੀ ਵਿਖੇ 'ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ', ਕੀਤੇ ਵੱਡੇ ਐਲਾਨ

ਸੰਗਰੂਰ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਹਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭੁੱਲਰਹੋੜੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ 'ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਈ ਅਹਿਮ ਗੱਲਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਭਰੋਸਾ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਕਸਦ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ।

ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀ: ਮੱਧ ਪੂਰਬ

(West Asia) ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤਣਾਅ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀ.ਐਮ. ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਗਭਗ 370 ਪੰਜਾਬੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਖਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ 'ਤੇ ਹਮਲਾ: ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਲੈਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਆਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਹੁਣ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ: ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀਆਂ,

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬਜਟ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਲਈ ਸੁਰਖੀਆਂ (Headlines):

1. 'ਸੀ.ਐਮ. ਮਾਨ ਦੀ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ: ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਭੁੱਲਰਹੋੜੀ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਸੁਣੇ।'
2. '370 ਪੰਜਾਬੀ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਫਸੇ, ਜਲਦ ਹੋਵੇਗੀ ਵਾਪਸੀ - ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ।'
3. 'ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਰਹੇਗੀ ਜਾਰੀ, ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਐਮ. ਦਾ ਕਰਾਰਾ ਜਵਾਬ।'

ਮੁੱਖ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਵਾਅਦੇ

ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (AAP) ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਟਕਰਾਅ ਕਾਰਨ ਲਗਭਗ 370 ਪੰਜਾਬੀ ਉੱਥੇ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ 6 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦਾ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਿਆਸੀ ਹਮਲੇ

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਆਮ ਘਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਤੰਜ ਕੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਸ਼ ਦੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਹੱਲ

ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਸੀ.ਐਮ. ਮਾਨ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ: ਅਰੋੜਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : 'ਆਪ' ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਸਾਲ 2017 ਤੋਂ 22 ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕੀਤੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਵਾਅਦੇ

ਪੂਰੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ ਘਰ-ਘਰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ ਪਰ 'ਆਪ' ਨੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 63 ਹਜ਼ਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ 2500 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮਤਾ ਪਾਸ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਮਝੌਤਾ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰੂ ਕਰਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿੰਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ ਜਦਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਮਤੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਿੰਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਗੈਰ-ਭਾਜਪਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਸੂਬਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰੂ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚੋਂ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲੇ ਬੋਲੇ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ ਅੱਜ ਸਦਨ 'ਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਮਝੌਤੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਿੰਦਾ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਾ ਹਾਕਮ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਇੱਕੋ ਸੁਰ 'ਚ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ

ਮਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਤੇ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਸਮੇਟਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਪਿਛਾਹ ਹਟਣਾ ਪਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੀ ਐੱਸ ਟੀ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਸਿਹਤ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਬਕਾਏ ਰੋਕ ਕੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਮਝੌਤਾ ਖੇਤੀ ਸੈਕਟਰ ਲਈ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਬੀਜ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਾਰੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਦੱਸਿਆ। 'ਆਪ' ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਲ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਵਣਾਂਵਾਲੀ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੀਜਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸੀ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸਨਅਤ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲੱਗੇਗੀ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਮਝੌਤਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਪਾਹ 'ਤੇ 11 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਡਿਊਟੀ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਉਠਾਇਆ।

ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤੀ ਤੇ ਡੇਅਰੀ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਬਹਿਸ 'ਚ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਿਨੇਸ਼ ਚੱਢਾ, ਸ਼ੈਰੀ ਕਲਸੀ, ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਾਵਨਾ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੋਲਡੀ ਕੰਬੋਜ ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਖਹਿਰਾ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ 'ਚੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ: ਚੀਮਾ

ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ 'ਤੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਇਤਰਾਜ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਭੁਲੱਥ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਵੱਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੀ ਕਥਿਤ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖਹਿਰਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪਾਰਟੀ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਬਾਈ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਤੀਰੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਰਲ ਵਰਗ

ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 1500 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਵਿੱਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ। ਹੋਰਨਾਂ 'ਆਪ' ਮਹਿਲਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਖਹਿਰਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਖਹਿਰਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਮਤਾ ਪੇਸ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵੱਡੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ (ਬ੍ਰੀਚ ਆਫ਼ ਪ੍ਰੀਵਿਲੇਜ਼) ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰੀਵਿਲੇਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਸਦੀ ਵਤੀਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਦਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ

ਜਨਤਾ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਪਮਾਨ ਮੰਨਿਆ। ਮਤੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਵੱਲੋਂ 10 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟਾਂ ਤੋਂ ਉੱਠੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੀਕਰ, ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ 'ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰ' ਕਿਹਾ ਸੀ।"

ਤਹਿਰਾਨ 'ਚ ਉੱਮੜਿਆ ਜਨ-ਸੈਲਾਬ: ਅਮਰੀਕੀ-ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ 'ਚ ਗੂੰਜੇ ਬਦਲੇ ਦੇ ਨਾਅਰੇ

ਤਹਿਰਾਨ (ਈਰਾਨ): ਈਰਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਤਹਿਰਾਨ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਅੱਜ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮਾਤਮ ਅਤੇ ਰੋਸ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈਆਂ, ਜਦੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ (ਜਨਾਜ਼ੇ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਆਈ.ਆਰ.ਆਈ.ਬੀ. (IRIB) ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ, ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਅਤੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁੱਸਾ

ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਮਾਹੌਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 'ਖੁਦਾ' ਅਤੇ 'ਮਾਸ਼ਾਅੱਲਾ' ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੱਯਦ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਅਲੀ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਹੁਸੈਨ ਸਾਦਰੀ ਵਰਗੇ ਨਾਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ: ਦੁਸ਼ਮਣ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ: ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਵੁਕ ਦ੍ਰਿਸ਼: ਖ਼ਰਾਬ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਡਰ ਦੇ ਸਾਏ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਿਆ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ

ਨੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮੀਲਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਏਕਤਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ: ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਾਦਤ ਕਦੇ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਸ਼ਹਾਦਤ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਅਤੇ

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਲਈ ਜੰਨਤ ਦੀ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਝੰਡੇ ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਨ। ਈਰਾਨੀ ਮੀਡੀਆ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਅਮਰੀਕੀ-ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਗਠਜੋੜ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ 'ਸ਼ੋਖਨਾਦ' ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
209-321-3771

‘ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸੁਮੇਲ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਡਾ. ਗਰੇਵਾਲ ਦਾ ਇਹ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਲੇਖ ਜੋ ਸੰਨ 1947 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਮ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲਗਭਗ 3.5 ਤੋਂ 4 ਲੱਖ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਓਰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 15 ਲੱਖ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਉਤਪਾਦਨ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੈਫਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਉਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇਦਖਲੀ ਨੋਟਿਸ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਹਫਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਲੇਖ ‘ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਦਯੋਗਹੀਨਤਾ/ ਖਾਲਿਸਤਾਨ’ ‘ਸਾਡੇ ਲੋਕ’ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਫਖਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।’ — ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਦਯੋਗਹੀਨਤਾ/ ਖਾਲਿਸਤਾਨ

ਸੰਨ 1947 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਦੁਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਸ ਕਥਨ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਕ ਵੱਡੀ ਭ੍ਰਮਣਾ ਹੈ ਜੋ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

ਆਓ ਹੁਣ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੀਏ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਚਾਰ ਰਾਜ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸਰਹੱਦ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹਨ:

- ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ - 1222 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
- ਰਾਜਸਥਾਨ - 1179 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
- ਗੁਜਰਾਤ - 506 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
- ਪੰਜਾਬ - 425 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
- ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਰਹੱਦ 3323 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ।

ਨਕਸ਼ਾ 1
(ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ)
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ) ਤੋਂ ਵਾਘਾ ਸਰਹੱਦ ਤੱਕ ਸੜਕ ਰਾਹੀਂ ਦੂਰੀ ਲਗਭਗ 250 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ।

ਨਕਸ਼ਾ 2
(ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਵਾਘਾ ਸਰਹੱਦ ਤੱਕ ਦੀ ਦੂਰੀ)

ਗਾਂਧੀਨਗਰ (ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ) ਤੋਂ ਨਡਾਬੇਟ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਤੱਕ ਦੂਰੀ ਲਗਭਗ 227 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ।

ਨਕਸ਼ਾ 3
(ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਤੋਂ ਨਡਾਬੇਟ ਸਰਹੱਦ ਤੱਕ ਦੀ ਦੂਰੀ)
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਿਹੜੇ ਉਦਯੋਗਹੀਨਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਧਾਰਮਿਕ,

ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਹੋਟਲ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ

ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਕੱਪੜਾ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਪਤਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕਦੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਪੜਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਉਦਯੋਗ ਕਾਫੀ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਉਦਯੋਗ ਹੌਲੇ-ਹੌਲੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੇ ਬੌਰਡਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਖੰਨਾ ਪੇਪਰ ਮਿਲ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਜ ਮਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੀਸਾਇਕਲ ਕਾਰਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਮਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਉਤਪਾਦਨ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

- ਨਾਹਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ - ਲਗਭਗ 40% ਉਤਪਾਦਨ ਹੁਣ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਰਧਮਾਨ - ਕਈ ਇਕਾਈਆਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ
- ਟਰਾਇਡੈਂਟ - ਲਗਭਗ 50% ਉਤਪਾਦਨ ਹੁਣ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ
- ਇਸ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜਲੰਧਰ : ਜਲੰਧਰ ਕਦੇ ਖੇਡ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕੇਂਦਰ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਉਦਯੋਗ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੀਰਠ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਗਾਰਮੈਂਟ ਉਦਯੋਗ ਦੀਆਂ ਕਈ ਇਕਾਈਆਂ ਵੀ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਲੁਧਿਆਣਾ ਕਦੇ “ਭਾਰਤ

ਦਾ ਮੈਨਚੈਸਟਰ” ਕਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਰੀ ਉਦਯੋਗ ਬਹੁਤ ਵਿਕਸਿਤ ਸੀ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੈਮਾਨਾ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਕੇਂਦਰ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਉਦਯੋਗ
1. ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਰੀ ਉਦਯੋਗ
ਇਹ ਉਦਯੋਗ ਹੁਣ ਗੁਜਰਾਤ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

2. ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨ ਟੂਲ, ਸਾਈਕਲ ਪਾਰਟ ਅਤੇ ਆਟੋ ਪਾਰਟ ਉਦਯੋਗ ਕਾਫੀ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਸਾਈਕਲ ਉਦਯੋਗ
ਕਈ ਛੋਟੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਹੁਣ ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਜੈਪੁਰ ਵੱਲ ਚਲੀ ਗਈਆਂ ਹਨ।

4. ਚਮੜਾ ਉਦਯੋਗ
ਚਮੜੇ ਦੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਹੁਣ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਰਗੇ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲ ਚਲੀ ਗਈਆਂ ਹਨ।

5. ਚੌਲ ਅਤੇ ਆਟਾ ਮਿਲਾਂ
ਕਈ ਮਿਲਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈਆਂ ਹਨ।

6. ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਪੇਂਟ ਉਦਯੋਗ
ਉੱਚ ਖਰਚ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਕਾਰਨ ਕਈ ਇਕਾਈਆਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ : ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਕਦੇ “ਸਟੀਲ ਸਿਟੀ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਪਰ ਅੱਜ:
ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਟੀਲ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋ ਗਏ
2008 ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਗਾਲੀ ਨੇ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

2012-2015 ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਅਤੇ

ਨਿਰਯਾਤ ਟੈਕਸ ਵਧਣ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਘਟ ਗਿਆ।

ਉਦਯੋਗਹੀਨਤਾ ਦੇ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਰਨ ਕਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

- ਚੀਨ ਵਲੋਂ ਸਸਤਾ ਸਮਾਨ
- ਢਾਂਚਾਗਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
- ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਦੂਰੀ
- ਸਟੀਲ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਕੋਲ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਜਾਣਾ
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ (SEZ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ (SEZ)

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ (Special Economic Zone) 2005-2006 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

- ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਛੂਟ
- ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਡਿਊਟੀ-ਮੁਕਤ ਆਯਾਤ
- ਆਸਾਨ ਕਸਟਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
- ਚੰਗਾ ਢਾਂਚਾ
- ਸਰਲ ਨਿਯਮ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਵੇਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੁਰਾਣੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵੱਲ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨਾ।

ਪਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਉੱਥੇ ਲਿਜਾਏ ਗਏ।

ਅੰਤਿਮ ਸਾਰ
ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਘਰ ਮਾਲਕ ਆਪਣਾ ਘਰ ਕਿਸੇ ਐਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ ਜੋ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮਾਲਕ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ।

ਅਕਸਰ ਮੰਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਘਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ — ਜਿਵੇਂ ਨਲਕੇ ਤੋੜ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਭਰ ਦੇਣਾ।

ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਰੈਫਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਉਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇਦਖਲੀ ਨੋਟਿਸ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੇਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੇਗੀ, ਉਤਨੀ ਜਲਦੀ ਅਸੀਂ ਬਚੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਸਿਲੀਕੋਨ ਵੈਲੀ 'ਚ ਗੁੱਜੇ ਖਾਲਸਾਈ ਜੈਕਾਰੇ: ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਂਗ ਗੁਰੂਘਰ 'ਚ ਸਜਿਆ 'ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ'

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦਾ ਇਕੱਠ; ਗਤਕੇ ਦੇ ਜੌਹਰ ਅਤੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਅਟੁੱਟ ਸੇਵਾ ਰਹੀ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ

ਸਿਲੀਕੋਨ ਵੈਲੀ/ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਬਿਉਰੇ): ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿਲੀਕੋਨ ਵੈਲੀ (ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ) ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 'ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ' ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਰੰਗ ਬੱਝਿਆ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਕੇਸਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਏ ਹੇਠ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਖਾਲਸਾਈ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਰੂਹਾਨੀ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਕਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ: ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਮੁੱਖ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਰਾਗੀ ਜੱਥਿਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਨੇ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਰਸ-ਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਗੁਰਮਤਿ ਕਥਾ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਬਖਸ਼ੀ ਨਿਆਰੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ: ਗਤਕਾ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਡਾਂ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗਤਕੇ ਦੇ ਦਿਲ-ਟੁੰਬਵੇਂ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਲੀਬਾਲ, ਰੱਸਾ-ਕਸ਼ੀ, ਦੌੜਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੋੜ-ਸਵਾਰੀ ਦੇ ਕਰਤੱਬਾਂ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਮਨ ਮੋਹ ਲਿਆ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੌਰਵਮਈ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ।

ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ: ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਟਾਲਾਂ 'ਤੇ: ਪਕਵਾਨ: ਛੋਲੇ-ਭਟੂਰੇ, ਗਾਰਲਿਕ ਨਾਨ, ਵੈੱਜ ਬਰਗਰ ਅਤੇ ਗਰਮ-ਗਰਮ ਪਕੌੜੇ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਸਿਲੀਕੋਨ ਵੈਲੀ 'ਚ ਗੁੱਜੇ ਖਾਲਸਾਈ ਜੈਕਾਰੇ: ਅੰਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਂਗ ਗੁਰੂਘਰ 'ਚ ਸਜਿਆ 'ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ'

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦਾ ਇਕੱਠ; ਗਤਕੇ ਦੇ ਜੌਹਰ ਅਤੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਅਟੁੱਟ ਸੇਵਾ ਰਹੀ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ

ਮਿੱਠਾ: ਗਰਮ ਜਲੇਬੀਆਂ ਅਤੇ ਆਈਸ ਕਰੀਮ। ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ: ਤਾਜ਼ੇ ਗੰਨੇ ਦਾ ਰਸ, ਕੇਸਰੀ ਦੁੱਧ, ਬਦਾਮ ਅਤੇ ਗਰਮ ਚਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਟੁੱਟ ਵਰਤੀ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ: ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਅਤੇ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਗੁਰੂਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇਸ

ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਧੰਨਵਾਦ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸਿਲੀਕੋਨ ਵੈਲੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ, ਦਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਸਹਿਯੋਗ ਸਦਕਾ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਨੇਪਰੇ ਚੜਿਆ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਕੇ ਨਿੱਬੜਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ 649ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 26ਵਾਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਸੰਪੰਨ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸਜਾਏ ਗਏ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ, ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਲਕੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਉਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਦਾ ਮਨਮੋਹਕ ਨਜ਼ਾਰਾ

ਰਿਚਿ ਲਿੰਡਾ/ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਪੰਨ ਪੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ 649ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 26ਵਾਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਸਾਧਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਐਤਵਾਰ 8 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਪਲ ਰਿਚਿ ਲਿੰਡਾ (ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ) ਵਿਖੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਪੂਰਵਕ ਸਜਾਏ ਗਏ।

ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਾਲਕੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਉਤੇ ਫੁੱਲ

ਵਰਸਾਏ ਗਏ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਰਿਚਿ ਲਿੰਡਾ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਰੋਣਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਸਰਬਣ ਕਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਵੀਰਵਾਰ 5 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਿਫਟ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਿਰਪਾਓਂ ਸਾਹਿਬ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਰੰਭ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ 6 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਹੋਏ ਅਤੇ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਗ ਐਤਵਾਰ 8 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਪਏ ਗਏ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ 7 ਮਾਰਚ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਾਧਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ। ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਵੇ ਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ California State Assembly Woman Maggy Krell, Vice Mayor of Sacramento Karina Talamantes, Thien Ho District Attorney of

Sacramento County, Andre Favila from the office of Senate Majority Leader Angelique Ashby ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 6, 7 ਅਤੇ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਤਿੰਨੇ ਦਿਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਈ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ UK (ਮਰਹੂਮ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੇ ਭਤੀਜੇ), ਭਾਈ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ 649ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 26ਵਾਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਸੰਪੰਨ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸਜਾਏ ਗਏ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ, ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਲਕੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਉਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਦਾ ਮਨਮੋਹਕ ਨਜ਼ਾਰਾ

ਆਤਮਜੋਤ ਸਿੰਘ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਰੋਗ, ਭਾਈ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜਥਾ (ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮਨਹਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰਾਂ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ।
Desh Doaba ਦੇ facebook ਅਤੇ Youtube ਚੈਨਲ ਅਤੇ Shri Guru Ravidass Temple Sacramento ਦੇ facebook ਅਤੇ Youtube ਚੈਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਸੋਸ਼ਲ

ਮੀਡੀਆ ਉਤੇ ਇਹ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਿਧੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਵਲੋਂ ਵੀ Punjab Mail USA TV ਉੱਤੇ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖੇ ਗਏ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਅਜੈ ਪੜਵੰਗਾ ਗੁਰੂਘਰ ਮੀਡੀਆ ਟੀਮ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੁੰਬਰ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਦੇਸ਼ ਦੋਆਬਾ ਅਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਟਾਇਮਸ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਵਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।
ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ

ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਬੀਬੀਆਂ, ਭੈਣਾਂ, ਮਾਤਾਵਾਂ, ਬੱਚੇ, ਬੱਚੀਆਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ, ਸਾਬਕਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਾਧਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਭਾਤ ਫੇਰੀਆਂ, ਸੰਧਿਆ ਫੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਾਰਾ ਤੋਂ ਛੁਟੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ

ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਜੋ ਕੇ ਦੂਰੋਂ ਨੇੜਿਓਂ, ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਐਤਵਾਰ 14 ਮਾਰਚ 2027 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ 650ਵੇਂ ਸਤਾਬਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 27ਵੇਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਧੂਮ ਧਾਮ ਅਤੇ ਚੜਕੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

‘ਪਾੜੇ ਅਤੇ ਮਾਰੇ’ ਵਾਲੀ ਚਾਣਕੀਆ ਨੀਤੀ!

ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦ ਪੇਂਡੂ ਸੱਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾਤ-ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕੀ ਆਪਸ ਵਿਚੀਂ ਹਾਸੇ-ਮਸ਼ਕੂਲੇ ਵਾਲੇ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣਦੇ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।

‘ਭਾਈ ਅਹਿ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਮਿੱਤਰ ਈ ਸਮਝੇ ਪਰ ਆਹ ਫਲਾਣੇ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਬਣੇ ਬਣਾਏ ਬੂਟ ਗੁਰਗਾਬੀਆਂ ਹੁਣ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ! ਭਰਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨੋਂ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਰੋਜ਼ ਗੰਨੇ ਲੈ ਜਾਇਆ ਕਰੋ ਪਰ ਇਹਨੇ ਗੰਨਾਂ ਕਿਉਂ ਭੰਨਿਆਂ?.....ਆਉ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹਦੀ ਭੁਗਤ ਸਵਾਰੀਏ!’

ਰੋਜ਼ ਗੰਨੇ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੀ ‘ਪੇਸ਼ਕਸ਼’ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਪੌਲ-ਧੱਫਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ!

ਕੁੱਟ-ਫਾਟ ਨਾਲ ਜਦ ਉਹ ਵਿਚਾਰਾ ਨਿੱਸਲ ਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਜਣਿਆਂ ‘ਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਭਾਈ ਘੜੇ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਹੁਣ ਘਰ ਘਰ ਬਣੀਆਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਨੇ ਮੁਕਾਤਾ ਐ..... ਤੇਰੀ ਲੋੜ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ! ਫਲਾਣਿਉਂ ਆ ਜਾਉ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਮੈਂ ਇਹਨੂੰ ਗੰਨੇ ਭੰਨਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਈਏ! ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੀ ਚੁਸਤੀ ਚਲਾਕੀ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝੇ ਵਿਚਾਰੇ, ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਵੇਲੇ ਕੰਮ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਕੁੱਟਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਆਪਣੇ ਹੀ ਨਾਲ ਦਿਆਂ ਨੂੰ!

ਉਹਦਾ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਵਰਗਾ ਹਾਲ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਨੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਦੋਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਇੱਕ ਜਣੇ ‘ਤੇ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਵਾਲਾ ‘ਫਾਰਮੂਲਾ’ ਵਰਤ ਕੇ ਅਖੀਰਲੇ ਨੂੰ ‘ਆਪਣਾ ਸਾਥੀ’ ਬਣਾ ਕੇ ਕੁੱਟਣ ਲਾ ਲਿਆ! ਆਖਰ ਬਚ ਗਏ ਚੌਥੇ ਨੂੰ ਧੌਣੋ ਫੜਕੇ ਕਹਿੰਦਾ—

“ਆ ਜਾ ਬੱਚੂ..... ਤੇਰੇ ਲਈ ਹੁਣ ਮੈਂ ‘ਕੱਲਾ ਈ ਬਥੇਰਾ ਹਾਂ.....!”

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ‘ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ’
001-408-915-1268

‘ਭਾਈ ਅਹਿ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਮਿੱਤਰ ਈ ਸਮਝੇ ਪਰ ਆਹ ਫਲਾਣੇ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਬਣੇ ਬਣਾਏ ਬੂਟ ਗੁਰਗਾਬੀਆਂ ਹੁਣ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ! ਭਰਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨੋਂ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਰੋਜ਼ ਗੰਨੇ ਲੈ ਜਾਇਆ ਕਰੋ ਪਰ ਇਹਨੇ ਗੰਨਾਂ ਕਿਉਂ ਭੰਨਿਆਂ?.....ਆਉ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹਦੀ ਭੁਗਤ ਸਵਾਰੀਏ!’

ਰੋਜ਼ ਗੰਨੇ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੀ ‘ਪੇਸ਼ਕਸ਼’ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਪੌਲ-ਧੱਫਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮੇਰੇ ਗਲ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੋ ਉਸਨੇ ਇਕ ‘ਸਕੀਮ’ ਸੋਚੀ!

ਬੜੇ ਸਹਿਜ ਭਾਅ ਨਾਲ ਉਹ ਗੰਨੇ ਚੁਪਣ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਚੌਹਾਂ ਜਣਿਆਂ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ‘ਕੱਲੇ ਕੱਲੇ ਦੇ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਕੰਮ ਗਿਣਨ ਲੱਗਾ—

‘ਬੜਾ ਈ ਕਮਾਦ ਐ ਬਾਈ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨੀ ਤੁਸੀਂ ਗੰਨੇ ਭੰਨ ਲਏ. ਤੁਸੀਂ ਵੀ ‘ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ’ ਈ ਤਾਂ ਹੋ! ਆਹ ਭਰਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰੇ ਸਭ ਲਈ ਜੁੱਤੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਨੇ.....ਆਹ ਦੂਜਾ ਭਾਈ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਘੜੇ ਭਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਐ..! ਆਹ ਤੀਸਰਾ ਭਾਈ ਵੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹਲ-ਪੰਜਾਲੀ ਜਾਂ ਗੱਡੇ ਵਗੈਰਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਐ ਤੇ ਅੱਧ ਚੌਥਾ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ-ਗਮੀਆਂ ਮੌਕੇ ਮੋਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਕਰਦਾ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਐ.....!’

ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਸੁਣ ਸੁਣ ਚਾਰੇ ਭੋਲੇ ਪੰਛੀ ਹਾਲੇ ਖੁਸ਼ ਹੀ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੌਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਇੱਕ ਜਣੇ ‘ਤੇ ਕੁੱਟਣੀ ਜਿਹੀ ਅੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਬੋਲਿਆ—

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ (ਸੰਮਤ 557)

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਨਿਆਰੀ ਹਸਤੀ ਅਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ

ਲਿਵਰਮੋਰ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ 557ਵੇਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਮਹਾਨ ਦਿਨ ਸਿੱਖ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਨ ਹੈ। ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਮਹਿੰਜ ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਕੌਮ ਦੇ ਗੌਰਵਮਈ ਨਿਆਰੇਪਣ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹਸਤੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਧਰਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਨਾ ਨਹੀਂ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਅਣਖ ਅਤੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪਣੇ ਦਿਨ-ਦਿਹਾਰ ਨਾ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਣ।

ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਸ੍ਰ. ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਖੋਜ ਨਾਲ ਇਹ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕੈਲੰਡਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਉੱਪਰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਖਗੋਲੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਹੀ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

‘ਚੇਤ’ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਨਵੇਂ

ਸਾਲ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਪੱਤਝੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਲੀ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤ ਦਾ ਚੜ੍ਹਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:

‘ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ॥’
‘ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਿਆ॥’
ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਮਹਾਨ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ, ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।

ਆਓ, ਅੱਜ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਨ ‘ਤੇ ਅਸੀਂ

ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ 36 ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰੀਏ। ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨ, ਕੌਮੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ!

-ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ

ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਮਚਾਈ ਹਲਚਲ:

‘ਭਾਰਤ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ’

‘ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।’ — ਕੈਰੋਲਿਨ ਲੇਵਿਟ (ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ, ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ)

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਭੂਚਾਲ ਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਕੈਰੋਲਿਨ ਲੇਵਿਟ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਲੇਵਿਟ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ‘ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ‘ਚੰਗੇ ਅਦਾਕਾਰ’ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ: ਲੇਵਿਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੇਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰੂਸ ਤੋਂ ਤੇਲ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ‘ਚੰਗੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ’ (Good Actors) ਵਾਂਗ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਦਬਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ: ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਹਿਣ ‘ਤੇ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਰੂਸੀ ਤੇਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸਿਰਫ ‘ਆਰਜ਼ੀ ਰਾਹਤ’: ਲੇਵਿਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਮੌਜੂਦਾ ਤੇਲ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਹ ‘ਆਰਜ਼ੀ ਛੋਟ’ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਜਦੋਂ ਚਾਹੇ ਇਸ ‘ਤੇ ਦਬਾਅ ਰੱਖ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ‘ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ’ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਹਿੰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਗੈਸ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਕੋਚੀ : ਈਰਾਨ ਯੁੱਧ ਕਾਰਨ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ ਪੈਟਰੋਲ, ਡੀਜ਼ਲ ਅਤੇ ਐਲ.ਪੀ.ਜੀ. ਦੀ ਕਮੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ‘ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਕੋਈ ਸੰਕਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੈਸ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ‘ਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਂਗਰਸ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾਉਣ ‘ਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਉਸਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਪਾਰਟੀ ‘ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਸੰਕਟ ‘ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਇਥੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ

ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਰੈਲੀ ‘ਚ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰਲ ‘ਚ ਐਲ.ਡੀ.ਐਫ. ਅਤੇ ਯੂ.ਡੀ.ਐਫ. ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਪੈਟਰਨ ਰਾਜ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਯੁਵਰਾਜ (ਰਾਜਕੁਮਾਰ) ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ ਕਿ ਕੋਰਲ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਪਨੀਆਂ ਡਰੋਨ ਨਿਰਮਾਣ ‘ਚ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕੋਰਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ 10,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਕਈ ਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਤੱਟਵਰਤੀ ਸ਼ਹਿਰ

‘ਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਸੜਕ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ।

ਰਵਿੰਦਰ ਨਰਾਇਣ ਰਵੀ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵਜੋਂ ਚੁੱਕੀ ਸਹੁੰ

ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਲੋਕ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਗਮ

ਕੋਲਕਾਤਾ : ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਾਜਪਾਲ ਰਵਿੰਦਰ ਨਰਾਇਣ ਰਵੀ (R.N. Ravi) ਨੇ ਅੱਜ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਲੋਕ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਲਈ ਹੈ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਜਸਟਿਸ ਸੁਜੋਏ ਪਾਲ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਭੇਦ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਈ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸਿਆਸੀ ਅਹਿਮੀਅਤ: R.N. Ravi, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਦੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ

ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਭਵਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚਾਲੇ ਤਾਲਮੇਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

1. Breaking News: "R.N. Ravi ਬਣੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲ! ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੀ ਸਹੁੰ।"

2. Special Update: ‘ਬੰਗਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਨਵਾਂ ਗਵਰਨਰ! ਲੋਕ ਭਵਨ ‘ਚ ਹੋਇਆ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ, ਜਸਟਿਸ ਸੁਜੋਏ ਪਾਲ ਨੇ ਦਿਵਾਈ ਸਹੁੰ।’

3. Daily USA Exclusive: ‘ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਹਲਚਲ ਤੇਜ਼! ਨਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਬਦਲੇਗਾ?’

ਇੱਕ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵਜੋਂ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ R.N. Ravi ਆਪਣੇ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅੰਦਾਜ਼ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਆਸੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਜਾਨਾਂ ਵੀ ਬਚਾਉਣਗੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ

ਖੂਨਦਾਨ ਕਰਕੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ਰਚਿਆ ਇਤਿਹਾਸ, ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਚ ਜੁਟੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀਆਂ ਵੀਰਾਂਗਣਾਂ

‘ਸਾਡੇ ਲੋਕ’ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ

ਪਠਾਨਕੋਟ : ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸ਼ੁਭ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਯੋਧਿਆਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮਿਸ਼ਾਲ ਪੇਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ‘ਰਾਈਜ਼ਿੰਗ ਸਟਾਰ ਹੀਲਰਜ਼’ (Rising Star Healers) ਵੱਲੋਂ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਯੋਲ ਕੈਂਪ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ‘ਰੱਖਿਅਕ’ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ‘ਜੀਵਨਦਾਤਾ’ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਨਿਭਾਈ।

ਖੂਨਦਾਨ ਮਹਾਦਾਨ: ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਵੱਡਾ ਜਿਗਰਾ ਅੰਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਕੰਬੈਟੈਂਟਸ (Women Combatants) ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੇ ਖੂਨਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ। ‘ਰਾਈਜ਼ਿੰਗ ਸਟਾਰ ਹੀਲਰਜ਼’ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਜਾਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਨ।

ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਯੋਲ (Yol) ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਈ

ਗਈ। ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜਸ਼ਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਾ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਫੌਜੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸ ਜਜ਼ਬੇ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖੂਨਦਾਨ ਵਰਗੇ ਨੇਕ ਕਾਰਜ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ: ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼, ਹੱਦ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ

ਲਿਵਰਮੋਰ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਸਿਰਫ਼ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅੰਤਰ ਦੇ ਉਸ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਤੋੜ ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਿਸ ਨਾਰੀ ਬਾਰੇ ‘ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ- ਫੁਰਮਾਇਆ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਹ ਨਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸਮਾਨ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਝੰਡੇ ਗੱਡ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਅੱਜ ਦੀ ਅੰਤਰ ਸਿਰਫ਼ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਮਾਂ, ਧੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ, ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੱਕ, ਅੰਤਰਾਂ ਨੇ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਤਕਦੀਰ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਬਾਕੀ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਤਨਖਾਹ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਅਜੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਹਨ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਮਾਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਕੌਮ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਨਾਰੀ: ਜੀਵਨਦਾਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ‘ਰਾਈਜ਼ਿੰਗ ਸਟਾਰ ਹੀਲਰਜ਼’ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੂਨਦਾਨ ਵਰਗੇ ਨੇਕ ਕਾਰਜ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਤਰ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਦਰਦ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਜਿਗਰਾ ਵੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਸੰਕਲਪ ਆਓ, ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਪਿੱਛੇ ਨਾ ਹਟੀਏ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਲਈਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ, ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਾਂਗੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਉਡਾਣ ਭਰ ਸਕਣ। ਅੰਤਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ! - ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਬੀਸੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਭਖਵੀਂ ਚਰਚਾ

ਸਰੀ : ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਆਫ਼ ਬੀਸੀ ਵੱਲੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਜ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਤਿਖੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟਾਂ ਖੋਹਾਂ, ਫਿਰੋਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸ-ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਪਰੇਸ਼ਨ, ਭਾਰਤੀ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਭਾਰਤ ਅਧਾਰਤ ਬਿਜਨੈਸੀ ਗੈਂਗ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਅਰਥਕ-ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ, ਉਥੋਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਾਜ਼ਾ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ ਸਰੀ ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦੇ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਹੁਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੂਬੇ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰ ਹਨ।

ਬੀਸੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਆਫ਼ ਬੀਸੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੈਸ ਮਿਲਣੀ ਮੌਕੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੀਸੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਗਲੇਰੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ, ਜਦ ਕਿ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ। ‘ਫੀਰਾ ਕੱਪ’ ਦੇ ਆਯੋਜਨ, ਬੀਸੀ 'ਚ ‘ਰਿਜ਼ਰਵ ਲੈਂਡ’ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ‘ਏਆਈ’ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਸਰੀ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਬੀਸੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਕੱਤਰ

ਅਮਾਨਾ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਰੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਕੱਤਰ ਗੈਰੀ ਬਿੱਗ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ, ਜਦ ਕਿ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਨਾਲ ਗਏ ਮੰਤਰੀ ਰਵੀ ਕਾਰਲੋ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਰੜਕਦੀ ਰਹੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਬੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਪਰਤਨ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ

ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਮੌਕੇ ਸਕੱਤਰ ਅਮਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਪ੍ਰੋ ਸੀ ਜੇ ਸਿਧੂ, ਪ੍ਰੋ ਗੁਰਬਾਜ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਗੁਰਸੇਵ ਸਿੰਘ ਪੰਧਰ, ਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪੰਨੂ, ਰਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ, ਜਦ ਕਿ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਦੀ ਮੀਡੀਏ ਟੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹਰੂਨ ਗੁਵਾਰ, ਸ਼ੁਰੂਤੀ ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਰਹੇ।

ਸ. ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਬਣੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਉਪ-ਰਾਜਪਾਲ: ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੇ ਚੁਕਾਈ ਸਹੁੰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਉਪ-ਰਾਜਪਾਲ (LG) ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਲਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਨਿਵਾਸ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ

ਜਸਟਿਸ ਦੇਵੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਭੇਦ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ: ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ LG ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ

ਜੱਜ ਦੇਵੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ: ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਉਪ-ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ

ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ LG ਦਫ਼ਤਰ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਸੰਧੂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ: ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ

ਹਨ, ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤਜਰਬੇ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਫੁਕਣ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਚੇਨਈ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ 'ਚ ਗੂੰਜਿਆ 'ਸਿੱਖੀ' ਦਾ ਜਲੌਮ: 3000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਲੰਗਰ' ਦੀ ਸਾਖ ! ਜਿੱਥੇ 'ਸਿੱਖੀ' ਪਛਾਣ ਬਣੀ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ! 'ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਦੇ ਭੁੱਖਾ ਨਹੀਂ ਮੌੜਦਾ' - ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਤਾਮਿਲ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ।

ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਚੇਨਈ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਮੇਰਾ ਸਾਹਮਣਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਹਕੀਕਤ ਨਾਲ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਕੰਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ 75 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ, 'ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਖ ਹੋ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ?' ਮੈਂ ਮਾਣ ਨਾਲ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਫਲਸਫੇ, 'ਸਿੱਖੀ' ਦਾ ਪੈਰੋਕਾਰ ਹਾਂ।' ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਭੁੱਖਾ ਹਾਂ... ਤੇ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਦੇ ਮੁਖ ਮੌੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦਾ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਗਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ 'ਤੇ ਅਟੁੱਟ ਭਰੋਸਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ—3 ਇੰਚਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡੋਸਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਖਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਉਸ 'ਲੰਗਰ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ' ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਦੀ ਹੈ।

ਉੱਥੇ ਹੀ ਇੱਕ ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਦੁੱਧ ਮੰਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੀ ਨੇ 'ਦਾਦਾ

ਜੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਬਬਲਗਮ ਦੀ ਫਰਮਾਇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ

ਜਦੋਂ ਕਿਰਦਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਦਾ ਹੈ !

ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਜੰਗਾਂ ਦੀ ਅੱਗ, ਨਫ਼ਰਤ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ 'ਇਨਸਾਨੀਅਤ' ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਚੇਨਈ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਇਸ ਰੂਹਾਨੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ 'ਸਿੱਖੀ ਕਿਰਦਾਰ' ਅੱਜ ਵੀ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭਟਕਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਉਮੀਦ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਿਰਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ 3000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਬੈਠਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਪੰਜਾਬੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਿੱਖ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ— 'ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੁੱਖਾ ਨਹੀਂ ਮੌੜਦੇ', ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੀ ਪੰਜ ਸਦੀਆਂ ਦੀ 'ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ' ਦੀ ਘਾਲਣਾ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਇੱਕ ਇਲਾਹੀ ਮੋਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖ ਸਾਨੂੰ ਝੰਜੋੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਅਸਲੀ ਤਾਕਤ ਸਾਡੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੇ ਉਸ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਸੁੱਚੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਵੀ ਸੀਨੇ ਨਾਲ ਲਾਉਣ ਦਾ ਦਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪਰਚਮ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਰਹੇ, ਭਾਰਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਗੌਰਵਮਈ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦਿਲ-ਟੁੰਬਵਾਂ ਨਿਜੀ ਅਨੁਭਵ ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੇਹੱਦ ਫ਼ਖ਼ਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

-ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਸੀ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਇਬਾਦਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਬਕ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ: ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚਕਾਰ 3,000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਪਾਸਾ ਹੈ, ਪਰ ਤਾਮਿਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਕਿਰਦਾਰ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਦੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਸਿੱਖ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ—ਸੇਵਾ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰਤਾ, ਨਿਡਰਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਂਝ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਅਪਣਾ ਲਿਆ

ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਕੋਹੜ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜੜ੍ਹੋਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ: ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਚੇ ਕਿਰਦਾਰ ਕਰਕੇ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹੈ: ਅਸੀਂ ਤਮਿਲ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਕੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਆਓ! ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀਏ ਜਿੱਥੇ ਜਾਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਹੋਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਭੁੱਖਾ ਨਾ ਸੌਂਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਹੋਵੇ।

ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਜੇਤਾ ਭਾਰਤ: ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ 'ਚ ਰਚਿਆ ਇਤਿਹਾਸ ਕੀਵੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਧੂੜ ਚੱਟਾ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਟੀ-20 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ!

‘ਸਾਡੇ ਲੋਕ’ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ
ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ: ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਗੂੰਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੁਰਸ਼ ਟੀ-20 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ 2026 ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੂੰ ਕਰਾਰੀ ਸ਼ਿਕਸਤ ਦੇ ਕੇ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਨ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸੂਰਿਆਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਅਸਲੀ ਰਾਜਾ ਕੌਣ ਹੈ।
ਬੱਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਤੂਫਾਨ: ਫਾਈਨਲ ਇਤਿਹਾਸ

ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਕੋਰ
ਟਾਸ ਹਾਰ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਕੀਵੀ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਬਖ਼ੀਆ ਉਧੇੜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਲਾਮੀ ਜੋੜੀ ਸੰਜੂ ਸੈਮਸਨ ਅਤੇ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਪਹਿਲੇ 6 ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ 92 ਦੌੜਾਂ ਕੁੱਟ ਕੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੂੰ ਬੈਕਫੁੱਟ 'ਤੇ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਮਹਿਜ਼ 18 ਗੇਂਦਾਂ 'ਤੇ ਤੂਫਾਨੀ ਅੱਧੀ ਸੈਂਚਰੀ ਜੜੀ, ਜਦਕਿ ਸੈਮਸਨ (89) ਅਤੇ ਇਸ਼ਾਨ ਕਿਸ਼ਨ (54) ਦੀ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਪਾਰੀ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਭਾਰਤ ਨੇ 20 ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ 255/5 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਕੋਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ—ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਫਾਈਨਲ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਕੋਰ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵਮ ਦੁਬੇ ਨੇ 24 ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਬੀੜੀ ਫੂਕ ਕੇ ਸਕੋਰ 250 ਤੋਂ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਗੇਂਦਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਘਾਤਕ ਮਾਰ: ਕੀਵੀ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਕਲਿਆ ਕਚੂਮਰ 256 ਦੌੜਾਂ ਦੇ ਪਹਾੜ ਜਿਹੇ ਟੀਚੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਉਤਰੀ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਟੀਮ ਭਾਰਤੀ ਗੇਂਦਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਬਿਖਰ ਗਈ। ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਬੁਮਰਾਹ ਅਤੇ ਅਕਸ਼ਰ ਪਟੇਲ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਝਟਕੇ ਦੇ ਕੇ ਕੀਵੀ ਟੀਮ ਦੀ ਕਮਰ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਮਹਿਜ਼ 159 ਦੌੜਾਂ 'ਤੇ ਢੇਰ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹ ਮੈਚ 96 ਦੌੜਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਬੁਮਰਾਹ ਨੂੰ

‘ਪਲੇਅਰ ਆਫ ਦ ਮੈਚ’ ਅਤੇ ਸੰਜੂ ਸੈਮਸਨ ਨੂੰ ‘ਪਲੇਅਰ ਆਫ ਦ ਸੀਰੀਜ਼’ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਬੀ.ਸੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਮੋਹਰਾਂ ਦੀ ਬਾਰਿਸ਼: ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਲਈ 131 ਕਰੋੜ ਦਾ ਇਨਾਮ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਗਦਗਦ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ (BCCI) ਨੇ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਲਈ 131 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇਵਜੀਤ ਸੈਕੀਆ ਨੇ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਇਨਾਮ 2024 ਦੀ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 125 ਕਰੋੜ

ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ।
1. Headline for Facebook: ‘ਚੱਕ ਦੇ ਇੰਡੀਆ! IN ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ 'ਚ ਲਹਿਰਾਇਆ ਤਿਰੰਗਾ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜਿੱਤਿਆ ਟੀ-20 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ!’
2. For WhatsApp Status: ‘ਵਿਸ਼ਵ ਜੇਤੂ ਭਾਰਤ! ਕੱਪ 255 ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਕੋਰ ਅਤੇ 96 ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ। ਸੈਮਸਨ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਅਤੇ ਬੁਮਰਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਰਿਹਾ ਫਾਈਨਲ।’
3. Daily USA Exclusive: ‘ਕੀਵੀਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੀ ਦਹਾੜ! ਸੂਰਿਆਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਰਚਿਆ ਇਤਿਹਾਸ।’

ਯੋਗੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੈਰੀ ਬਣੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਯੋਗੀ

ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਦਾ ਯੋਗੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਚੈਲੇਂਜ: 'ਗਊ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਾਤਾ ਬਣਾਓ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਲਖਨਊ 'ਚ ਹੋਵੇਗਾ ਧਰਮ ਯੁੱਧ'

ਲਖਨਊ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) : ਜੋਤਿਸ਼ ਪੀਠ ਦੇ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਸਵਾਮੀ ਅਭਿਮੁਕਤੋਸ਼ਵਰਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ ਜੀ ਨੇ ਗਊ ਮਾਤਾ (ਗਊ ਰੱਖਿਆ) ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਗੋਪਾਲ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਗਊ-ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਕਲੰਕ ਮਿਟਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਨੂੰ 40 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਜੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਨੂੰ 40 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

'ਜੇਕਰ 40 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਵਾਬ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਲਖਨਊ ਦੇ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਲੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਾਂਗੇ।'— ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਅਭਿਮੁਕਤੋਸ਼ਵਰਾਨੰਦ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ 'ਸ਼ੰਖਨਾਦ' ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ: ਸਥਾਨ: ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਮੈਦਾਨ, ਲਖਨਊ।

ਸਮਾਂ: ਦੁਪਹਿਰ 2:00 ਵਜੇ।
ਮਕਸਦ: 'ਮਾਤਾ ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਜੈ, ਗੋ ਮਾਤਾ ਜੈ ਗੋਪਾਲ' ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ 'ਸ਼ੰਖਨਾਦ' ਕਰਨਾ

ਅਤੇ ਗਊ ਮਾਤਾ ਨੂੰ 'ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਾਤਾ' ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣਾ।

ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ (ਟਾਈਟਲ) ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕਿਰਦਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਦੋਸ਼ ਅਸਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋਤਿਸ਼ ਪੀਠ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਅਤੇ ਗਊ ਮਾਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ (ਗੋਪਾਲ) ਦੀ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਹਲਚਲ ਇਸ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਹਲਚਲ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਹਿੰਦੂ ਸੰਗਠਨ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ

ਲਈ ਇਸ 40 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਜੋਤਿਸ਼ ਪੀਠ ਦੇ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਸਵਾਮੀ ਅਭਿਮੁਕਤੋਸ਼ਵਰਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ ਜੀ ਨੇ ਗਊ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਆਰ-ਪਾਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯਾਗਰਾਜ ਦੇ ਮਾਘ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਯੋਗੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 40 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਜੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਕੇਵਲ ਧਾਰਮਿਕ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਗਊ ਮਾਤਾ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਹਨ:

1. ਗਊ ਮਾਤਾ ਨੂੰ 'ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਾਤਾ' (ਜਾਂ ਰਾਜ

ਮਾਤਾ) ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

2. ਸੂਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬੀਫ (ਗਊ ਮਾਸ) ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

3. ਗਊ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਲਖਨਊ ਦੇ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ : ਜੇਕਰ 40 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਠੱਸ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਤਾਂ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਵਾਰਾਣਸੀ ਤੋਂ ਲਖਨਊ ਤੱਕ ਪੈਦਲ 'ਧਰਮਯੁੱਧ ਮਾਰਚ' ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਲਖਨਊ ਦੇ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ਼ੰਖਨਾਦ: ਦੁਪਹਿਰ 2:00 ਵਜੇ ਸ਼ੰਖ ਵਜਾ ਕੇ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਾਅਰਾ: 'ਮਾਤਾ ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਜੈ, ਗੋ ਮਾਤਾ ਜੈ ਗੋਪਾਲ' ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨੂੰ ਗੂੰਜਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਅਤੇ 26 ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ 26 ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੀ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਪੁੰਗਰਾਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਿਆਸੀ ਗਰਮ-ਗਰਮੀ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਭੂਚਾਲ ਲਿਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਚੁਣੌਤੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਾ ਅਸਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ : CISF ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਕੋਟਿ-ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਲਿਵਰਮੋਰ: ਕੇਂਦਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (CISF) ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ CISF ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ: ਚਾਹੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਹੋਣ, ਮੈਟਰੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਪਲਾਂਟ—CISF ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰਤਾ (Professionalism) ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੈਕਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਹ ਜਵਾਨ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਢਾਲ ਬਣ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ: ਇਸ ਖ਼ਾਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹੇਗੀ।

ਨਾ ਕੋਈ ਸਟੇਟ ਦੀ ਹੱਦ ਰਹੀ, ਨਾ ਮਜ਼੍ਹਬਾਂ ਦੀ ਦੀਵਾਰ, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਬੰਗਾਲੀ, ਮਿਲਕੇ ਬਣਿਆ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ 'ਚ ਹੋਲੀ ਦਾ ਮਹਾਂ-ਕੁੰਭ: ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀਆਂ ਤਿਰੰਗਾਂ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਵਹਿ ਤੁਰਿਆ

ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ 'ਅਨੇਕਤਾ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ' ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ : ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਭਨੋਟ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਥਿਊਰੋ): ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਇਸ ਵਾਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਾਂ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਡਿਸਕਵਰੀ ਮਿੱਟੇ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ 'ਹੋਲੀ ਸੰਸਾਰ' ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਰਹੱਦ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਜਾਰੀ

ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਬੰਗਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਈਆਂ। ਅਨੇਕਤਾ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਇੰਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਉੱਘੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਭਨੋਟ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਲੀ ਸਿਰਫ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੌਣ ਕਿਸ

ਧਰਮ ਜਾਂ ਕਿਸ ਸੂਬੇ ਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਅਸਲੀ ਭਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੋ ਹੋਲੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸੁਨੇਹਾ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਤਿਉਹਾਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਪਰਦੇਸ 'ਚ ਮਿਲਿਆ ਘਰ ਵਰਗਾ ਪਿਆਰ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਲਵਲੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ: ਸਰਦਾਰ ਜੀ (ਐਪਲ ਕੰਪਨੀ): ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਐਪਲ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਖਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅੱਜ

ਇੱਕ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹੋਲੀ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂ।' ਬੰਗਾਲੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ: 22 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿ ਰਹੀ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬੰਗਾਲ ਤੋਂ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਪੂਰਾ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਗੁਜਰਾਤੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਅਤੇ ਵਿਦਾਇਗੀ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਭਨੋਟ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇਖ ਕੇ ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਦਿਨ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

9th ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.)

SIKH FREEDOM MARCH

Washington, D.C.

ਵਿਸਾਖੀ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ

ਸਾਥੇ ਲੋਕ

1984/2026

42 YEARS

Commemoration 42 years since the attack on Harmandir Sahib & the Delhi Sikh Genocide & the Delhi Sikh Genocide

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 8ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ 'ਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਦੀ ਉਹ ਧਰਤੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਸੈਨੇਟਰ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਆਗੂ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਪਰੋਡ ਸਿੱਖ ਹੋਂਦ ਲਈ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਹਰ ਸਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਿਆ ਕਰਨ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ Washington, D.C ਤੋਂ ਕੌਮ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ USA ਜੋ ਕਿ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਟੈਟ ਕੋਸਟ ਵਲੋਂ 9th ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਸ੍ਰ. ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ, ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਯੂਐਸਏ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ 'ਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣ : ਸ੍ਰ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਯੂ ਐਸ ਏ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਸਿੱਖਾਂ 'ਚ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ : ਸ੍ਰ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ

ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਅਤੇ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਹਿੰਮਤ ਰਾਇਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਗੈਰੇ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਤੋਂ ਕੌਮ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਅਫੇਅਰ ਸੈਂਟਰ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵਸਦੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੀ 42ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਉਪਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਅਫੇਅਰ ਸੈਂਟਰ, ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ.

ਸਿੱਖ ਕਲਚਰ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 8ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ, ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ 'ਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਨੂੰ 42 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ। ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਕਲ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਰਥਾਮਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਇਤਹਾ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ, ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਿੱਖ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਮਰੀਕਾ

ਅਮਰੀਕੀ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਇਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ।

ਸ੍ਰ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਖਰੋਦ, ਕਨਵੀਨਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਮਰੀਕਾ

ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ।

ਸ੍ਰ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਮਰੀਕਾ

9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਡਾ. ਹਰਦਮ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ

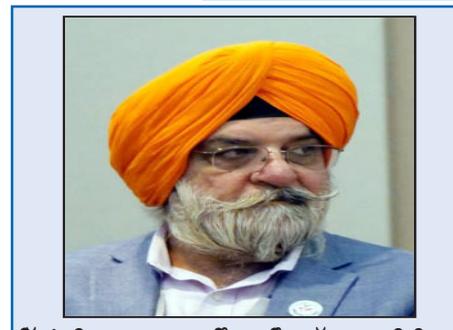
ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ।

ਡਾ. ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (SFJ) ਕੌਸਲ ਆਵ ਖਾਲਿਸਤਾਨ

327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਯਤਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ।

ਸ੍ਰ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨਿਊਜਰਸੀ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਵਰਜੀਨੀਆ ਵਲੋਂ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਵਰਜੀਨੀਆ

9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਫ਼ਰੀਡਮ ਮਾਰਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਯਤਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ। 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ

9th ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.)

SIKH FREEDOM MARCH

Washington, D.C.

ਵਿਸਾਖੀ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ

ਸਾਥੇ ਲੋਕ

1984/2026

42 YEARS

Commemoration 42 years since the attack on Harmandir Sahib & the Delhi Sikh Genocide & The Delhi Sikh Genocide

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸ੍ਰ. ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਲੋਂ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਯਤਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ। 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜਰਸੀ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਯਤਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ।

ਸ੍ਰ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗਲੈਨਰਾਕ, ਨਿਊਜਰਸੀ

ਸ੍ਰ. ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਲੋਂ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨਿਊਯਾਰਕ

327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਅਮਰੀਕੀ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ। 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਕਵਲ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜਰਸੀ

9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਵਰਜੀਨੀਆ

9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਯਤਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ। 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ

327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ। 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਿਯਤਕ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ।

ਸ੍ਰ. ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਅਮਰੀਕੀ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ। 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸ੍ਰ. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਵਲੋਂ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ।

ਸ੍ਰ. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੈਰੀਲੈਂਡ

9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਜੀਨੀਆ

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਧਾਈ।

ਸ੍ਰ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਸਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ, ਕਾਟੋਟ ਨਿਊਜਰਸੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸ੍ਰ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਲੋਂ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ 327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਅਮਰੀਕੀ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀਸੀ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਇਕ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ।

ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਿਆਟੀ ਨਿਊਯਾਰਕ

9th

ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਪਰੇਡ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.)

SIKH FREEDOM MARCH

Washington, D.C.

1984/2026

42
YEARSCommemoration 42 years since
the attack on Harmandir Sahib
& the Delhi Sikh Genocide
& the Delhi Sikh Genocide

327ਵੇਂ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ (ਵਿਸਾਖੀ) ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਵੱਲੋਂ

ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ
ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ

9ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਡੇਅ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.)

SIKH FREEDOM MARCH

Washington D.C.

ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 4 ਅਪਰੈਲ 2026 ਨੂੰ

ਕੈਪੀਟਲ ਹਿੱਲ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ. ਸੀ. ਵਿਖੇ ਪਰੇਡ ਦੀ ਅਰੰਭਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

-20th Street & Constitution Ave ਉੱਪਰ-ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 10 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ

-ਪਰੇਡ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਪਰੰਤ 3 ਵਜੇ CAPITOL HILL ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਟੇਜ ਲੱਗੇਗੀ।

ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ

ਝੁਲਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਹੇ

ਅਕਾਲ ਸਹਾਇ

ਪੰਥ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ

ਖਾਲਸਈ ਜਾਹੇ ਜਲਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ **ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ** ਦੇ ਪਾਵਨ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

15ਵਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

ਮਾਰਚ 20, 2026 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 5, 2026 ਤੱਕ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਟਰੇਸੀ

ਵਿਖੇ ਬੜੇ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਸਦਕਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਗੁਰੂ ਜਸ ਸਰਵਣ ਕਰਾਉਣਗੇ। ਸਰਬੱਤ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰਾਗੀ
ਤਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਾਲੇ

ਮਾਰਚ 31 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 5 ਤੱਕ

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ
ਤਾਈ ਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਮਾਰਚ 30 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 5 ਤੱਕ

ਤਾਈ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਾਲੇ

ਮਾਰਚ 23 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 1 ਤੱਕ

ਤਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਕਨੇਡਾ ਵਾਲੇ (ਕਥਾਵਾਚਕ)

ਮਾਰਚ 20 ਤੋਂ 22

ਤਾਈ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਜਵੱਦੀ ਕਲਾਂ ਵਾਲੇ

ਮਾਰਚ 27 ਤੋਂ 30

ਗਿਸਮਾਨੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਅਸਟੋਲੀਆ ਵਾਲੇ

ਮਾਰਚ 31 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 5 ਤੱਕ

ਤਾਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੋਹਲ
ਗੋਲਡ ਮੈਡਲਿਸਟ ਵਾਡੀ ਜਥਾ

ਮਾਰਚ 23 ਤੋਂ 29

ਤਾਈ ਸ਼ਿਰੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ

ਮਾਰਚ 23 ਤੋਂ 29

ਤਾਈ ਸੁਖਮਨ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਟਰੇਸੀ

ਮਾਰਚ 20 ਤੋਂ 22

ਗਿ. ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਟਰੇਸੀ

ਮਾਰਚ 27 ਤੋਂ 30

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ :- ਮਾਰਚ 20, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 4, ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਤੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਮ 5.00 ਤੋਂ 9:00 ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸੱਜਣਗੇ।

ਅਪ੍ਰੈਲ 5, ਐਤਵਾਰ 9:30 ਤੋਂ 3:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸੱਜਣਗੇ।

ਦੋਵੇਂ ਹਫਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਨੋਟ: ਇਸ ਸਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਣਗੀਆਂ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ

ਅਪ੍ਰੈਲ 4, ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ

ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਬਾਟਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ। ਕਕਾਰ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਵੱਲੋਂ: ਬਾਬਾ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ

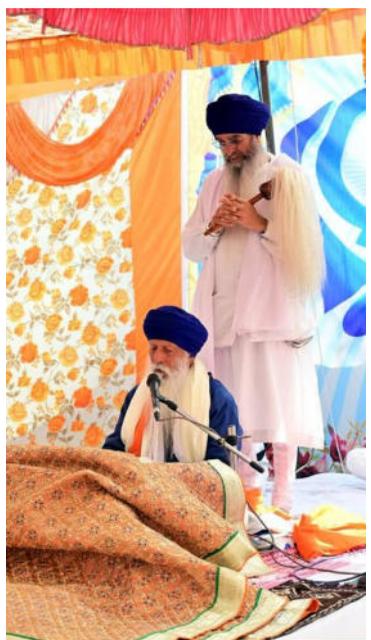
GURDWARA GUR NANAK PARKASH DAMDAMI TAKSAL

16101 WEST GRANT LINE RD TRACY CA 95304 | TEL. 209 346 4270

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਸਰੀਰ, ਤਸਵੀਰ ਜਾਂ ਮੂਰਤੀ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ - ਗੁਰੂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਸ਼ਬਦ ਹੈ

ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕੇਵਲ ਜੀਵੰਤ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ Thakur Dalip Singh (ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਪਰਦਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ) ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਿਰਫ ਜੀਵੰਤ ਦੇਹ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਆਤਮਕ ਨੀਂਹ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ, ਤਸਵੀਰ ਜਾਂ ਮੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਗੁਰੂ ਉਹ ਰੱਬੀ ਜੋਤ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੋਤ “ਸ਼ਬਦ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਨ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ, ਤਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੱਚੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਤੁਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬੜੀ ਡੂੰਘੀ ਆਤਮਕ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ: “ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇਲਾ। (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਅੰਗ 943) ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਬਚਨ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਅਸਲ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਸੁਰਤ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਚੇਲੀ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਨ ਜਦੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ, ਤਦੋਂ ਉਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਹ ਤੇ ਤੁਰਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕਿਹਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਉਹ ਦਿਵਿਆ ਗਿਆਨ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਤੱਕ ਗੁਰਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ “ਨਾਨਕ ਜੋਤਿ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ-ਗੁਰੂ ਵੱਸਦਾ ਸੀ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਰੱਬੀ ਸੱਚ ਉਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ

ਆਤਮਕ ਅਨੁਭਵ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਹੀ ਬਾਣੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਭਗਤਾਂ, ਭੱਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੱਬ-ਪ੍ਰੇਮੀ ਮਹਾਨ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕੱਠਾ

ਕਰਵਾ ਕੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਰੱਬੀ ਸੱਚ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਾਮ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਤੁਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਉਚਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ: “ਇਕਾ ਬਾਣੀ ਇਕੁ ਗੁਰੂ ਇਕੋ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ। (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਅੰਗ 646) ਇਸ ਬਚਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਇੱਕ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ਬਦ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਅਸਲ ਫਰਜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਜੀਵੇ। ਸਾਲ 1708 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ Guru Gobind Singh ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਇਕ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕੇਵਲ ਸ੍ਰੀ Guru Granth Sahib ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਗੁਰੂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਦੀਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਗਾਂਹ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

ਜੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਣ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਆਤਮਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਰੋਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ, ਤਸਵੀਰ ਜਾਂ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਸਿੱਖ ਦਾ ਸਿਰ ਕੇਵਲ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅੱਗੇ ਨਿਵਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੱਚ, ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਦੀਵੀ ਗੁਰੂ ਵਜੋਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਰੀਰ ਜਾਂ ਰੂਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਸੱਚਾ ਸਿੱਖ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਮੰਨ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰੇ ਅਤੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਸੱਚੇ ਰਾਹ ਤੇ ਤੁਰੇ। ਉਹੀ ਮਨੁੱਖ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ
ਬਾਬਾ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ, ਟੋਡਰਵਾਲ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ USA

ਜਨਤਾ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨ, ਸਰਕਾਰ ਖਾਮੋਸ਼? ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਬਰੂਹਾਂ 'ਤੇ ਗੂੰਜਿਆ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੂੰਜਿਆ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦਾ ਮੁੱਦਾ: ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਹੱਲਾਬਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰਸੋਈ ਗੈਸ (LPG) ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਿੱਲਤ ਅਤੇ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੰਗਾਮਾ ਹੋਇਆ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਹੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਕਿੱਲਤ ਦਾ ਮੁੱਦਾ: ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ LPG ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਕਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ: ਜਦੋਂ ਅੰਦਰ ਬਜਟ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ।

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼: ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਡੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਸੋਈਆਂ ਤੱਕ ਗੈਸ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ।

ਸੰਸਦ 'ਚ ਗੂੰਜਿਆ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦਾ ਮੁੱਦਾ: ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਕਿੱਲਤ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰਸੋਈ ਗੈਸ (LPG) ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਿੱਲਤ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਜ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਹੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ

ਹੋਏ ਇਸ ਹੱਲਾਬਲ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਹਮਲਾ: ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਜਨਤਾ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਚੱਕੀ ਵਿੱਚ ਪਿਸ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਲਈ ਲੰਬੀਆਂ

ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਏਕਤਾ: ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ‘ਇੰਡੀਆ’ (IN-DIA) ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਫੜ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੰਗਾਮਾ: ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ

ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਠੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 1. Breaking News: ‘ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਧਮਾਕਾ! ਸੰਸਦ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀ ਕਿੱਲਤ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਮੋਰਚਾ’। 2. Special Report: ‘ਜਨਤਾ ਦੀ ਰਸੋਈ

ਹੋਈ ਠੰਢੀ, ਸੰਸਦ 'ਚ ਮਾਹੌਲ ਗਰਮ! ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਪਾਈ ਝਾੜ।’ 3. Daily USA Exclusive: ‘ਕਿੱਥੇ ਗਏ ਅੱਛੇ ਦਿਨ? ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੱਢਿਆ ਕਕੂਮਰ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਹੱਲਾਬਲ।’

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ
ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ
ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਖ਼ੋਲ ਸਿੰਘ ਨੇ
11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ
ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਬੋਪਾਰਾਏ ਬ੍ਰਦਰਜ਼

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ

1033. W Charter Way Stockton CA 95206 (1-5 Hwy4)

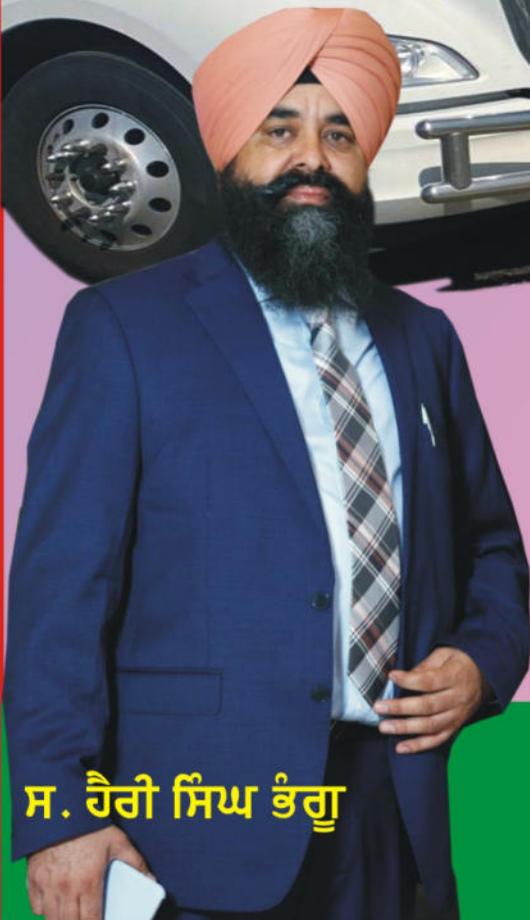
ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥
ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ
ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਸ. ਹੈਰੀ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ

ਸ. ਰਾਜਾ ਧਾਮੀ

LTA BROS.

LIVINGSTON CALIFORNIA

L T A Bros
11145 E Clausen Road
Turlock, CA 95380

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥
ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ
ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ
ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783
ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ
ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਪੰਥਕ ਆਵਾਜ਼

ਸ:ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ

(209) 481-7750

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥
ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

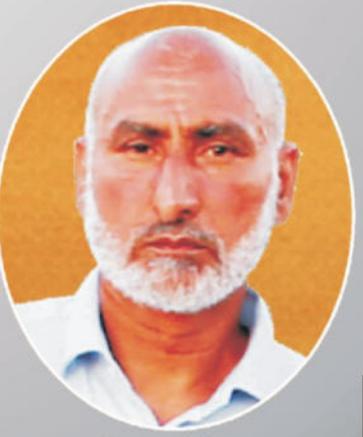
ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਰਾਖਲ

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਖਲ

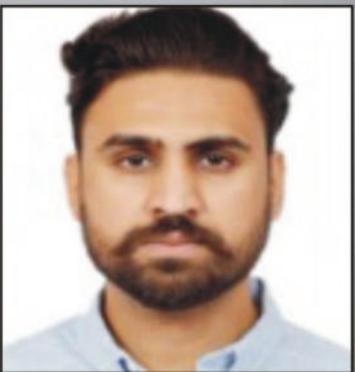

ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਖਲ

A&I Trucking Co.

123 E. Lee Road Watsonville, CA

Ph: 931-247-4637

Gurvinder Singh Gakhal Paramvir Singh Gakhal Jaskaran Singh Gakhal Karamvir Singh Gakhal Amarvir Singh Gakhal

ਆਰਿ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣੀਏ ਸਰਬਸਾਂਝੀ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗੀਏ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ, ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਪਕ ਲਹਿਰ ਛੇੜਨ ਵਾਲੇ ਗੋਲਡਨ ਜਿਮ ਅਤੇ ਏ ਐਂਡ ਆਈ ਟਰੱਕਿੰਗ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਮਾਲਕ

ਗਾਖਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼

ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਰਾਖਲ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਖਲ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਖਲ

ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਜਾਂਬਾਜ਼ ਯੋਧਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 1730 ਨੂੰ ਮਾਝੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਸਬੇ ਝਬਾਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਮਾਝੇ ਦੇ 84 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਚੌਧਰੀ ਲੰਗਾਹ ਵਿੱਲੋਂ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਚੌਧਰੀ ਲੰਗਾਹ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਜੌਰ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਿੰਘਣੀ ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਦੇ ਦਾਦਾ ਭਾਈ ਪੈਰੋ ਸ਼ਾਹ ਵਿੱਲੋਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਸਨ।

ਪਰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਅਸਲ ਪਿੰਡ ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਰਾਊਕੇ ਕਲਾਂ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਸਬੇ ਝਬਾਲ ਵਿਚ ਆਪ ਦੇ ਨਾਨਕੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਝਬਾਲ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੇ ਤੋਂ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ, ਲੇਕਿਨ 12 ਪੱਤੀਆਂ ਤੇ 7 ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ 'ਝਬਾਲ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ' ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਿੰਡ ਝਬਾਲ ਖੁਰਦ, ਝਬਾਲ ਸਵਰਗਪੁਰੀ, ਝਬਾਲ ਖਾਮ, ਝਬਾਲ ਪੁਖਤਾ, ਝਬਾਲ ਅੱਡਾ, ਝਬਾਲ ਚੌਧਰੀ ਲੰਗਾਹ ਪਿੰਡ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿੰਡ ਝਬਾਲ ਖਾਮ ਵਿਚ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਸਬੇ ਝਬਾਲ ਵਿਚ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਉਕਤ ਜੱਥੇਦਾਰ ਦੇ ਝਬਾਲ ਨਾਲ ਗਹਿਰੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਹਨ।

ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਰਕੇ ਫਰੋਲੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 1748 ਈ: ਨੂੰ ਜਿਸ ਵਕਤ ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਾ ਉਭਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਹੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਰਕੀ ਵਿਚ ਵਿਰਕ ਗੋਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਰੋੜਾ ਸਿੰਘ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਪਿੱਛੋਂ ਜਾ ਕੇ ਕਰੋੜ ਸਿੰਘੀਆ ਮਿਸਲ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਬਣਿਆ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਾਲਮ ਮੁਗ਼ਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖ਼ਾਨ ਨੇ 20 ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਆਪ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਿੰਘ ਸਜ ਗਏ। ਕਰੋੜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੋਈ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। 1761 ਨੂੰ ਹੋਈ ਤਰਾਈ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਰੋੜਾ ਸਿੰਘ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰੋੜ ਸਿੰਘੀਆ ਮਿਸਲ ਦੀ ਵਾਂਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲੀ। ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਸਦਕਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਠਤ ਕਰ

ਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉੱਪਰ ਕੇਸਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਲਹਿਰਾਅ ਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ।

ਜਦ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰੋੜ ਸਿੰਘੀਆ ਮਿਸਲ ਦਾ ਕਾਰਜ ਭਾਰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਮੁਗ਼ਲ ਹਾਕਮ ਸ਼ਾਹ ਆਲਮ ਦੂਜਾ ਰਾਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜੇਤੂ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪਤਨੀਆਂ ਸਨ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਕਸਬਾ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਰੂਪ ਕੰਵਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੌਂਪਿਆ। 1764 ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜ਼ੈਨ ਖ਼ਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਪਿੱਛੋਂ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵੰਡ ਲਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਲਾਗੇ ਫਲੌਦੀ, ਜ਼ਮਾਇਤਗੜ੍ਹ, ਖੁਰਦੀਨ, ਕਿਨੌਰੀ ਆਦਿ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਫਲੌਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਰਾਜ ਕੰਵਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਦਿੱਤਾ। ਤੀਜੀ ਪਤਨੀ ਰਤਨ ਕੌਰ ਨੂੰ ਕਲਾਵਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1775 ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਭੰਗੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਪਰਗਣੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਸਭਰਾਓਂ ਅਤੇ ਸਰਹਾਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕੀਤਾ।

ਸਰਹਿੰਦ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਬ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਠਿਤ ਫੌਜਾਂ ਨੇ 20 ਫਰਵਰੀ 1764 ਨੂੰ ਸਹਾਰਨਪੁਰ, ਮੁਜ਼ਫ਼ਰਨਗਰ

ਅਤੇ ਮੇਰਠ ਜਿੱਤ ਕੇ ਨਜੀਬਾਵਾਦ, ਮੁਹਾਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਅਨੂਪ ਸ਼ਹਿਰ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। 22 ਅਪ੍ਰੈਲ 1775 ਨੂੰ ਕੁੰਜਪੁਰਾ ਨੇੜਿਉਂ ਜਮਨਾ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰ ਕੇ 15 ਜੁਲਾਈ, 1775 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹੀ ਪਹਾੜਗੰਜ ਅਤੇ ਜੈ ਸਿੰਘਪੁਰਾ ਨੂੰ ਜਿੱਤਿਆ। 1778 ਵਿਚ ਮੁਗ਼ਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਹ ਆਲਮ ਦੂਜਾ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ 1 ਲੱਖ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਭੇਜੀ। ਮੁਗ਼ਲ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਜ਼ੀਰ ਨਵਾਬ ਮਾਜਦ ਉਦ ਦੌਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਇਕ ਤਕੜਾ ਯੋਧਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਕ ਚੰਗਾ ਨੀਤੀਯਾਤ੍ਰਾ ਵੀ ਸੀ। ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਲਾਗੇ ਘਨੌਰ ਵਿਚ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੀ ਮੁਗ਼ਲ ਫੌਜ ਨੇ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਦਿੱਤੇ। ਹੁਣ ਗੰਗਾ-ਯਮੁਨਾ ਦੁਆਬਾ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹਰਿਮੇ ਕਰਮ ਤੇ ਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 50,000 ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕੀਤਾ।

ਫਰਵਰੀ 1783 ਨੂੰ ਗਾਜੀਆਬਾਦ, ਸ਼ਿਕੋਹਾਬਾਦ, ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਬੁਲੰਦ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਕੀਤਾ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ 50,000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਲਿਆ। ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ 30,000 ਫੌਜ ਨੂੰ ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ। 8 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਮਲਕਾ ਗੰਜ, ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ, ਮੁਗ਼ਲਪੁਰਾ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ

ਰਾਮਗੜੀਆ ਆਪਣੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨਾਲ ਹਿਸਾਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਿਰਜ਼ਾ ਸ਼ਕੋਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹਿਆ, ਪਰ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਜ਼ਲ ਅਲੀ ਖ਼ਾਨ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਪੰਤੂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮੂੰਹ ਦੀ ਖਾਣੀ ਪਈ। 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਸ਼ਹਿਰ ਉੱਪਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਤਿੰਨੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਰਨੈਲ ਅਜਮੇਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਤੌੜ ਕੇ ਅਤੇ ਹੌਜ਼ ਕਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਦੀਵਾਨ-ਏ-ਆਮ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਗਏ। ਤਿੰਨਾਂ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਉੱਪਰ ਕੇਸਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਲਹਿਰਾਅ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਨਾ ਜੌੜ ਦਿੱਤਾ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜੀਆ ਅਤੇ ਨਵਾਬ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਦੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੇ ਆਪੋ ਵਿਚ ਇਕ ਦੂਜੇ ਖਿਲਾਫ ਤਲਵਾਰਾਂ ਵੀ ਸੂਤ ਲਈਆਂ ਸਨ, ਲੇਕਿਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਠੰਢਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਸਾਰੀ ਸਿੱਖ ਫੌਜ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੇਤੂ ਜਰਨੈਲ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁਗ਼ਲ ਬੇਗਮ ਸਮਰੂ ਨਾਲ ਮਿੱਤਰਤਾ ਪੂਰਵਕ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਬੇਗਮ ਸਮਰੂ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਮਗ਼ਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਾ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਹਿਤ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਗ਼ਲ ਸਲਤਨਤ ਆਪਣੇ ਕੁੱਲ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਸਾਢੇ 12 ਫੀਸਦੀ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਢੇ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਾਢੇ 37 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿੱਖ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਕੂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੀਬ 9-10 ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ 6 ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ (ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਜੀ, ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਮੋਤੀ ਬਾਗ, ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਮਜਨੂੰ ਕਾ ਟਿੱਲਾ) ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸੰਬਰ 1783 ਵਿਚ ਹੀ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਚੰਗੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਇਮ ਰਹੀ। ਘੋੜ ਸਵਾਰ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਗਸ਼ਤ ਕਰਦੇ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ

ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਗ਼ਲ ਹਾਕਮ ਮਰਾਠਿਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਕੇ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਗ਼ਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ (ਗੇਜੈਂਟ) ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਲੇਕਿਨ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤੀ।

ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲਾਲਸਾ ਸੀ। ਸੋ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ 1784 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਮਾਧਾਜੀ ਸਿੰਘੀਆ (ਮਰਾਠਾ ਮੁਖੀ) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1785 ਵਿਚ ਮਾਧਾਜੀ ਸਿੰਘੀਆ ਨੇ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਸੰਧੀ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਤਹਿ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰੇਗਾ। ਪੰਤੂ ਇਹ ਸੰਧੀ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਨਾ ਚੱਲ ਸਕੀ। 1787 ਵਿਚ ਗੁਲਾਮ ਕਾਦਰ ਰੁਹੇਲਾ ਨੇ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿਤਾ, ਪਰ ਮਰਾਠਿਆਂ ਨੇ ਰੁਹੇਲਾ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਨ 1789 ਵਿਚ ਮਾਧਾਜੀ ਸਿੰਘੀਆ ਨੇ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੀ ਜਗੀਰ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ।

ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ 'ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ 1802 ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ) ਵਿਖੇ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਰਕੇ ਫਰੋਲਿਆਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਮੁਗ਼ਲ ਹਾਕਮ ਜਿਸ ਸਿੱਲ ਪੱਥਰ ਉੱਪਰ ਬੈਠ ਕੇ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਚਲਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਸਿੱਲ ਪੱਥਰ ਵੀ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਆਏ ਸਨ, ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਕੋਲ ਸਥਿੱਤ ਰਾਮਗੜੀਆ ਬੁੰਗਾ ਵਿਖੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਪਾਏ ਨਵੇਂ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਕੇ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਲਈ ਕਾਲਮ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਸਬੇ ਝਬਾਲ ਅਤੇ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਰਾਊਕੇ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੌਮ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਿਆਂ 1783 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਜੱਥੇਦਾਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ, ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜੀਆ ਦੇ ਬੁੱਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਤਿੰਨੇ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੇ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਬੁੱਤ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਬੁੱਤ ਦੀ 12 ਫੁੱਟ ਉੱਚਾਈ, 10 ਫੁੱਟ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ 10 ਫੁੱਟ ਚੌੜਾਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਨਜ਼ਫਗੜ੍ਹ ਰੋਡ 'ਤੇ ਰਾਜੌਰੀ ਗਾਰਡਨ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਕਾਰਨ : ਨੌਸ ਤੱਖਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ

ਗਾਇਕ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਗੜਬੜ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਨ 2019 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦੇ ਸ਼ੋਅ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਐਡਮਿਟਨ, ਕੈਲਗਰੀ, ਟੋਰਾਂਟੋ ਅਤੇ ਵੈਨਕੋਵਰ 'ਚ ਸ਼ੋਅ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਸਖਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਮ ਲੋਕ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਹੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੜਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਏਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਹੈ ਇਹ ਪੜ੍ਹਨੀ ਲਿਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਸਾਡੀ ਮਾਸੀ ਹੈ ਮਾਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। (ਓਪਰੀ ਨਜ਼ਰੋਂ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਬੜੀ ਸਪਾਰਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਦ ਡੂੰਘਾਈ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਮਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸੀ ਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਫੇਰਨਾਗੇ ਤਾਂ ਸੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ। ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਮਾਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਸਾਡੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਮਾਸੀ ਕਹਿ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਕੀ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦਾ 'ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ' ਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਏਜੰਡਾ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ? ਕਈ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਬਿਆਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਅਗਿਆਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਂਤੀ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਤੋਂ ਅਗਿਆਨੀ ਹਨ। ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੋਲਾ ਭਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਿੰਨਾ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਵਿਖਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਨੇ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਜੋ ਵੀ ਸ਼ੈਲੀ ਚੁਣੀ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਹਨ, ਉਹ ਪੂਰਾ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਸੱਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੁਗਾੜੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਰਾਹ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਲਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਲੂਣਨ ਵਾਲੀ ਸੋਲ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਤੇ ਕਾਮਰੇਡੀ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਰੋਗ ਚੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਪਾਰਮਿਕ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਰਿਆਇਤਾਂ ਤੇ ਪੋਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੰਦਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਰੋਗ 'ਚ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਗੱਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਰਮ ਨਿਕਲਿਆ। ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਜ਼ਹਿਰ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਈ। ਸਿੱਖ ਤਅੱਸਬ ਦਾ ਡੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖ਼ੁੱਚੜ ਕੇ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਸਟੇਜਾਂ

ਤੇ ਜਾ ਚੜਿਆ, ਜਿਸ ਵਕਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੇ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਗਿੱਲ ਮੀਰ ਮੰਨੂੰ ਤੇ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖ਼ਾਨ ਦੀ ਜੋੜੀ ਬਣ ਕੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਥਾਣੇ, ਚੌਕੀਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਬੀਬੀਆਂ ਤੇ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਸਨ। ਗੱਲ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਖ਼ੂਨ ਨਾਲ ਭਰੀ ਥਾਲੀ ਵਾਂਗ ਛਲਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਵਕਤ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਕੇ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਸਟੇਜ ਤੇ ਨੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਬੰਨ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਤੇ ਕਵੀ ਸੁਖਮ ਭਾਵੀ ਤੇ ਕੋਮਲ ਚਿੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਏਡੇ ਕਤਲੇਆਮ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦੇ ਸੁੱਖ ਮਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਟੋਭਿਆ? ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਗਾ ਖ਼ੂਨ ਕਦੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ? ਜਦ ਇਸ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਗਾਇਕਾਂ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਦੋ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਖ਼ਤਰਾ ਮੁੱਲ ਸਹੇੜ ਕੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸੂਰਮੇ ਨਾਂ ਦੀ ਕੈਸੇਟ ਕੱਢੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਮਸਾਂ ਰੰਗ ਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਸੁੱਖ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਬਰੇ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਸੀ। ਪਿੰਡੇ ਰਹਿ ਗਈ ਪੁੜ ਉੱਡਦੀ ਸਿੰਘ ਸੂਰਮੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਗੱਲ

ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ

ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਿੰਸ ਰਾਜ ਹਿੰਸ ਨੇ ਬੱਚੇ 'ਝਰੇ ਹਾਲਤਾਂ' ਤੋਂ ਪੱਤਾ ਪੱਤਾ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਵੈਰੀ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਨਵੀਨ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਅਖ਼ਤਰ ਨੇ "ਬੱਬਰ ਖਾਲਸੇ" ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਪੁਲਸ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਮੁੱਲ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਪਰ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨਾਲ ਤਾਂ ਕੀ ਖੜਨਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਧਰਮ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਬੋਝਈ ਦੀ ਫਿਲਮ ਨਗਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵੱਜਿਆ ਸੀ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਾ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਜੋ ਵੀ ਕੁਝ ਬਣਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ, ਪ੍ਰਵਾਰਕ ਮਹੌਲ ਤੇ ਸੋਸ਼ਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਮਿਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਨੇ ਮਨੋ ਨਗਰ ਦੀ ਜਦ ਥਾਹ ਪਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰਕ ਮਹੌਲ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾ ਉਤਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਾਤਾ ਨਾਲ ਜੋ ਫੋਟੋ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਸਰਸੇ ਵਾਲੇ ਸਾਧ ਦਾ ਲੌਕਿਟ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦ 2007 ਤੋਂ ਬਾਦ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੇ ਸਰਸੇ ਵਾਲੇ ਸਾਧ ਨੂੰ ਛੇਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਟਿੱਚ ਸਮਝਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਫੋਟੋ ਵਾਲਾ ਲੌਕਿਟ ਉਪਰ ਦੀ ਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਿੜਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਲੌਕਿਟ ਉਪਰ ਦੀ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਗ਼ਾਵਤ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਨੇ ਲੌਕਿਟ ਪਾ ਕੇ ਬੈਠੀ ਮਾਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਫੋਟੋ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਚਿੜਾਉਣ ਲਈ ਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਮਾਦਾ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। 'ਮਾਂ ਤੇ ਮਾਸੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ' ਕੀ ਹੈ? ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਮਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਮਾਸੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਿੰਦੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ ਜਾਂ ਸੌਂਕਣ ਹੈ? ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੇ ਬੋਝਾ ਬਹੁਤਾ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੇ ਲੰਬੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸਦਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਮਾਸੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ "ਮਾਸੀ" ਨੇ ਪੈਰ ਪੈਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭੈਣ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਖ਼ੁਦ ਘਰ ਬਾਰ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਬਣ ਬੈਠਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀਆਂ। ਇਸ ਮਾਸੀ ਦੇ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਉਤਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਦ 1047 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਾਰਡਰ ਗੋਰਿਆ ਹੱਥੋਂ ਖਿਸਕ ਕੇ ਉਚ ਜਾਤੀ ਹਿੰਦੂ ਵਰਗ ਦੇ ਹੱਥ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਟੇਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਵੰਡਣ ਦਾ ਸੁਆਲ ਆ ਖੜਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਸਟੇਟ ਗੀਆਰਗਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਬੰਗਾਲ ਤੇ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀਆਂ ਤੋੜ ਕੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੁਝ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਭੜਕ ਉਠੇ ਕਿ ਸਾਡੀ ਤੇਲਗੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਸੂਬਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਡਾ. ਰੁਮੁਲੂ ਵੱਲੋਂ ਮਰਨ ਵਰਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਨਾਲ ਹੀ ਬੋਝਈ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਬਣਾਉਣੇ ਪਏ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਦ 1951 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਲਾਲਾ ਜਗਤ ਨਰਾਇਣ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਹਿੰਦੀ ਲਿਖਵਾਉਣ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਹੀ ਲਿਖਵਾਈ। ਦਰ 1952 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਭਾਰੋਸੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਏਰੀ ਲਾਲਾ ਜੋ ਹਿੰਦ ਸਮਾਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੇਸਰੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਿਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਉਰਦੂ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹਿੰਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਲਾ ਪੈ ਪਿਆ। ਅਖੀਰ 1955 ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮੋਰਚਾ ਲਾਉਣਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੀਮ ਸੈਨ ਸੱਚਰ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੇ ਅੰਨ੍ਹਾ ਤਖ਼ੱਦ ਕਰਵਾਇਆ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਵੀ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈ। ਸੱਚਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੌਰੋ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਨਹਿਰੂ -ਪਟੇਲ ਵਰਗੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਨੂਦੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖ਼ੁੱਚੜਪੁਣੇ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਤੇ "ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ" ਨਾਅਰੇ ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਰੋੜਕੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਚਰ ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਿਲ ਮਿਲ ਕੇ ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਰਿਜਨ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ, ਦੂਜਾ ਰਿਜਨ ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਤੇ ਜੀਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਰਿਜਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਤੀਜੀ ਤੋਂ ਹਿੰਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜੇ ਰਿਜਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ। ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀ ਫਿਰ ਵੀ ਨਾ ਮੰਨੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰੜਕਾ ਪਾ ਲਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ 1961 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਮੌਕੇ ਫਿਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਹਿੰਦੀ ਲਿਖਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਖੀਰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵੰਬਰ 1966

ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੰਭ ਪੁੱਟ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਖੋਹ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਹ ਲਏ। ਪੰਜਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਸਤੀ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮ ਦੀ ਬਸਤੀ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। 'ਮਾਸੀ' ਨੂੰ ਸਿਰ ਤੇ ਬੈਠਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੂਬਾ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ, ਸੀ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਰਹਿਆਣਾ ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਹੋ ਹੀ ਲਾਲ ਜਗਤ ਨਰਾਇਣ ਤੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਨੰਦਾ ਵਰਗਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਦਫ਼ਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ। 1967 ਵਿੱਚ ਲਫ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਹਿੰਦੀਕਰਨ ਕਰ ਦੇ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਿਕਮਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਤੋੜ ਕੇ ਨਾ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਹਰ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਲੱਖ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਵੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜ ਲੱਖ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਦੀਵਾਲਾ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਕਾਲਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਹਿੰਦੀਕਰਨ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਜਿਸ ਬੀਸ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਹੋਣ ਉਹ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੋਭਾਸ਼ੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਵਰਿ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਬਾਹਰਲੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਛੱਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਅਮਰ ਉਜਾਲਾ, ਦੈਨਿਕ ਜਾਗਰਣ, ਦੈਨਿਕ ਭਾਸਕਰ, ਦੈਨਿਕ ਸਵੇਰਾ ਆਦਿ। ਪੰਜਾਬ ਕੇਸਰੀ ਦੈਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਤੇ ਅਜੀਤ ਸਮਾਚਾਰ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀ ਏ ਵੀ. ਆਰੀਆਂ, ਐਸ. ਡੀ. ਸਰਵ ਹਿਤਕਾਰੀ ਤੇ ਸੱਤਿਆ ਭਾਰਤੀ ਆਦਿ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਥੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀਹ-ਪੰਜੀ ਲੱਖ ਯੂ.ਪੀ. ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਈਏ ਹਨ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਲਈ ਵੀ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਸੇ ਕੇਂਦਰੀ

ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 'ਇੱਕ ਬੋਲੀ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ' ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਕੀ? ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਜਿਥੇ ਮਾਸੀ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਉਹ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਵੀ ਜੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਫਿਲਮੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਵੀ ਕਈ ਮਿਸ਼ਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਥੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਜਿਥੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਵੀ ਹੈ। ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਵੀ ਇਸ ਮਿਸ਼ਲ ਹੈ। 1986 ਵਿੱਚ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਬੋਝਈ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਇਸ ਨੇ ਫਿਲਮੀ ਹਿੰਦੂ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਨਾਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੀ। ਅਖੀਰ ਇਕ ਦੋ ਬੀ, ਤੇ ਸੀ, ਰਹੇਡ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਸਥਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਇਕ ਕੈਸਟ ਵੀ ਕੱਢੀ ਪਰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਅਖੀਰ ਮੂੰਹ ਦੀ ਖਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਵਰਤਣਾ ਪਿਆ। ਜਿਥੇ ਤੱਕ 'ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ' ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਹਿਰੂ, ਪਟੇਲ ਤੇ ਗੰਦਿਓ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵਰਗਿਆਂ ਨੇ 1947 ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਦੱਖਣ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੇਤਨ ਖ਼ੁੱਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਸਦਕਾ ਇਹ ਸਿੱਧਾ ਤਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਪਰ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਅੱਜ ਮੋਦੀ ਤੇ ਅਮਿੱਤ ਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਫਿਰ 'ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ' ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ 'ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਭਾਸ਼ਾ' ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਜੰਡਾ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਬੁਕੋਮੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਨਸਵੰਨਤਾ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਇਸੇ ਅਜੰਡੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹਿੰਦੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਜਨ ਗਨ ਮਨ ਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਸੋ ਇਸ ਅਜੰਡੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ "ਬਿੱਲੀ ਮਾਸੀ" ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਲਾ ਹਮਲਾਤੋਵ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਸ਼ਮਾਨ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦੇ ਤਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹਨ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਤਾਰੇ ਇੱਕਠੇ ਕਰਕੇ ਚੰਦਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਣੀਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

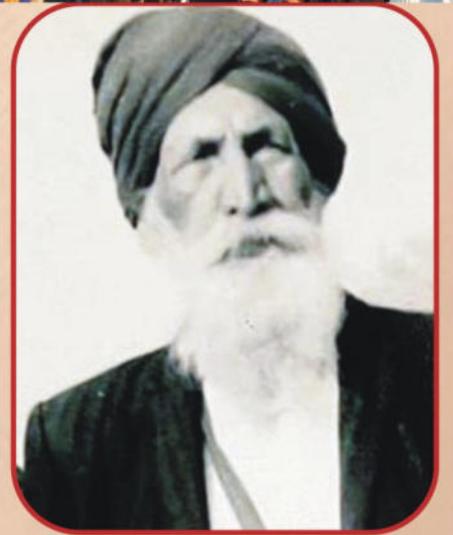
ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਖ਼ੋਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਜਥੇਦਾਰ ਪਾਖਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ

Manhamir Singh Nijjar

ਜਥੇਦਾਰ ਸੌਦਾਗਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ

ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ, ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ

Varinder Singh Nijjar Jagbir Singh Nijjar

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਟਕਸਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ, ਪਿੰਡ ਭਾਗ ਸਿੰਘਪੁਰਾ, ਫਿਲੌਰ, (ਜਲੰਧਰ)

ਪਿਛਲੀਆਂ ਚਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਪੰਥ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਿਪਾਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜੈਤੋਂ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ। ਪਿੰਡ ਭਾਗਸਿੰਘ ਪੁਰਾ, ਹਲਕਾ ਫਿਲੌਰ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਜਥੇਦਾਰ ਸੌਦਾਗਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ, ਜਥੇਦਾਰ ਪਾਖਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ, ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਦੇ ਵਾਰਸ

ਨਿੱਝਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ

ਮਡੇਰਾ, ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਅਮਰੀਕਾ) ਫੋਨ : 559-479-1804, 1-800-317-2577

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ

CHARKHA'S

ਦੀ ਚੇਨ ਦੇ ਮਾਲਕ

Pabla Beverages inc & Pauls Liquors & Markets

www.bevstore.com 408-515-5330, San Jose Morgan Hill Gilroy California

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

Surinder Singh Pabla

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਘੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ

ਸ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਮੌਜੀ, ਸ. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ, ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ, ਸ. ਐਮ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

Jugraj Singh Sahota
President United Sports Club USA

Late : S. Kashmir Singh Sahota

ਸਹੋਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਲਾਨਾ ਕਬੱਡੀ ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Narinder Singh Sahota
Joint Finance Secretary
United Sports Club USA

J & N Petroleum inc. Sahota Petroleum inc

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਪੰਜਾਬੀ ਕੱਲਚਰ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਤਨ, ਮਨ, ਧਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਿਜਨਸਮੈਨ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸ. ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਤੇ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ

ਸਮੂਹ ਸਹੋਤਾ ਪਰਿਵਾਰ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਟਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਟਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ
ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ
ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ
ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ
11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ
ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ
ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

Dr. Paramjit Singh^{DDS}

ਅਸੀਂ ਸੋਮਵਾਰ, ਮੰਗਲਵਾਰ, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ
ਅਸੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ਼ੋਰੈਂਸ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ਼ੋਰੈਂਸ ਨਹੀਂ,
ਕੈਸਪੇਮੈਂਟ ਵਾਲਿਆਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਹੈ

4598 S. Tracy Blvd, Suite 150, Tracy, CA 95377

Phone : 209-221-6666, Fax : 209-221-7002

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥
ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਸਵ. ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ
ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ

ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ
ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ

ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦੜ
ਸਾਬਕਾ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ

ਸ. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ
ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ

ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਵੈਸਟ
ਕੋਸਟ ਅਮਰੀਕਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਰਪੰਚ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰ ਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਵੀਰ ਸ. ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥
ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

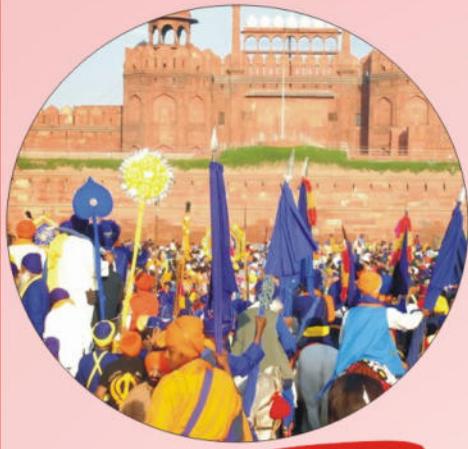
ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ
ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ
ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783
ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ
ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਸਿਟੀ ਆਫ ਗਾਲਟ ਦੇ ਮੇਅਰ ਅਤੇ
ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ

ਸ. ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

CELEBRATING INDIAN FLAVORS

RESTAURANT | BAR
LOUNGE | BANQUET
our 3rd location now open in
santa clara

Didar Singh

Late : Baba Lashkar Singh

Balkar Singh

BOMBAY GARDEN

ਅਸੀਂ 500 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 10000 ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਕੈਟਰਿੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ।
ਅਸੀਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਬੰਬੇ ਗਾਰਡਨ, ਬੰਬੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਸਕੂਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ
ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ (510) 676-5641

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

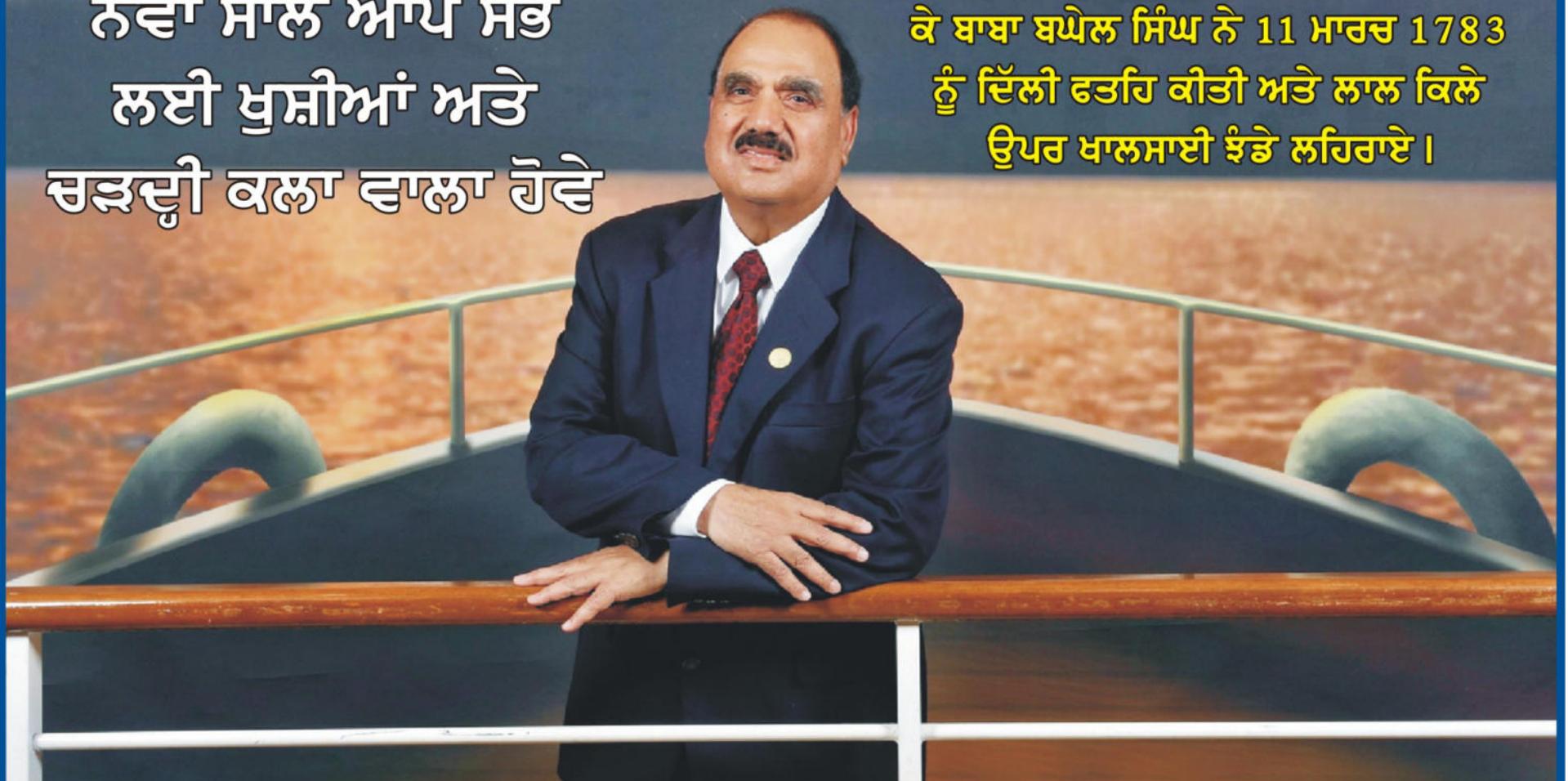
ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਯਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੌਮ ਦੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਬਿਜ਼ਨਸਮੈਨ **ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰੋਏ ਅਤੇ ਸਰੋਏ ਪਰਿਵਾਰ**

ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਏਡ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਸਭਾ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.) ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਸਭਾ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਸ. ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੈਸਟ

ਸ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਯੂ ਐਸ ਏ (ਵੈਸਟ)

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿੱਠੂ ਚੀਮਾ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰ

ਜਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਸੀਨੀਅਰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਰਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵੈਸਟ

ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰ

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਸਏਂਜਲਸ
ਵਾਈਸ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਸਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਚੀਫ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਮੈਂਬਰ

ਲਵਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਸਹਾਇਕ ਖਜਾਨਚੀ

ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਚੀਫ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਮੈਂਬਰ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ
ਯੂਥਾਸਿਟੀ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ

ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਮੈਂਬਰ

ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ

ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੈਸਟ ਯੂ ਐਸ ਏ

661-209-0118

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥
ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ
ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ
ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783
ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ
ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

ਪੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ : ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸੰਗਤਾਂ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ
ਬਾਬਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ
ਅਤੇ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

Singh

Semiconductors

Semiconductors, Inc, 1501 Fulton Place, Fremont, CA 94539

Tel. : 510-490-4900

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥
ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ
ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783
ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

Singh Signs

ELECTRICAL • GRAPHIC • ENGRAVING

Sales - Installation - Repair

WE FABRICATE & SERVICE ALL ELECTRICAL SIGNS
44279 FREMONT BLVD. UNIT P FREMONT, CA 94538

510-573-3162

COMMERCIAL SIGNS BANNERS REAL STATE
INDUSTRIAL SIGNS VEHICLE GRAPHICS LASER DESIGNS
3-D GRAPHICS ENGRAVING VINYL LETTERING

DESIGNED FOR QUALITY SIGN, ENGINEERED TO LAST!

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਸਾਈਨ
ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ
ਮੁਰੰਮਤ
ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਅਸੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਨਰ-ਸ਼ੀਲਡਾਂ-
ਪਲੈਕਾਂ-ਸਾਈਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ •
ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ
ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ • ਅਸੀਂ
ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੀਆਂ
ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ
ਕਰਦੇ ਹਾਂ • ਕੁਆਲਟੀ ਅਤੇ ਪਰਾਈਸ
ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ •
ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਸੀਨ ਸਮੇਂ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣਾਉਣ
ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਾਲ ਕਰੋ

www.singhsigns.com, e-mail : singhsigns@hotmail.com

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ, ਹਰ ਕੌਮੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉਪਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਮਿਠੇ ਅਤੇ ਨਿਘੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ
ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਚੂ, ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਸ. ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੱਚੂ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਸਵਰਗੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਯਾਦ ਵਿਚ

ਜਥੇਦਾਰ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਸ੍ਰ. ਹਰਦੁਮਨ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ ਸੰਘੇੜਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀਰ ਸ੍ਰ. ਜੇ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ
ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ
ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ
ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ

913 256 9498

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਉਲੇਥਾ ਕੈਨਸਾਸ

Gurdwara Nanak Darbar Sahib

126 S Cherry Street Olathe KS 66061

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

Cold Rush Trucking inc Manteca CA

209-328-5546 | Email : coldrushinc1313@gmail.com

ਸ੍ਰ. ਪ੍ਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ. ਗੁਰਫਤਿਹ ਸਿੰਘ
ਬੀਬੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੀਬੀ ਰਸ਼ਪਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ
ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਰੱਖੜਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਇਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਆਪ ਜੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬਿਜਨਸ, ਪਰਸਨਲ), ਰੀਅਲ ਐਸਟੇਟ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ, ਉਬਾਮਾ ਕੇਅਰ, ਮੈਡੀਕੇਅਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਰਿਨਿਊ, ਵੀਜਾ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ, ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ, R-1 ਵੀਜਾ, ਫੈਮਿਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਾਈਲਿੰਗਜ਼ ਜਾਂ ਫਿਰ IRS ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸਲਾ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ **MEDICARE BENEFITS** ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ।
ਅਤੇ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ

Get more BENEFITS at No Cost \$0 Premium

Rakhra Tax & Immigration

3073 W Ashlan Ave <> Fresno, CA 93722

Ph. (559) 243-9200

Fax (559) 549-6211

or visit

www.rakhrataxservice.com

or avtar06@gmail.com

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ
ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ
ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਾਤਾ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਹੰਸਲਾ

ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਹੰਸਲਾ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ
ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ
ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਕਮਾਂਡਰ ਆਲਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਲਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ੍ਰ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਲਾ,
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੰਸਲਾ,
ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਹੰਸਲਾ, ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਲਾ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੁੱਖ-ਲੁੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

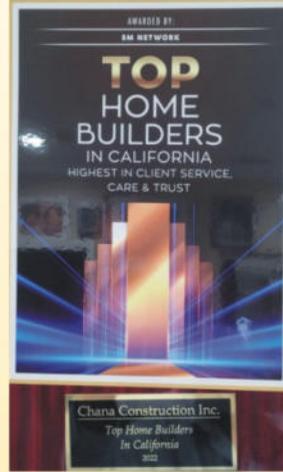
ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

510.487.3254 **General Contractors**

CHANA CONSTRUCTION
Residential & Commercial
Since 1989

Custom Homes & Additions

Licence No. 554005

ਸਾਡਾ 43+ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਰਾਹੀਂ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ।

- COMMERCIAL**
- New Homes
  - Additon
  - 2nd Story addition
  - Kitchan Bath
  - ADU

- RESIDENTIAL**
- Shopping Centre
  - Tenant Improvement
  - Liqour Store
  - Dental Office
  - Restaurant
  - Pharmacy

Serving The Bay Area For Past More Then 43+ Years
* Insurance Bonded*

Contact :

Bhupinder S. Chana | Devinder S. Chana
FAX : 510-487-0804

dschana@chanacoustruction.com
www.chanaconstruction.com

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

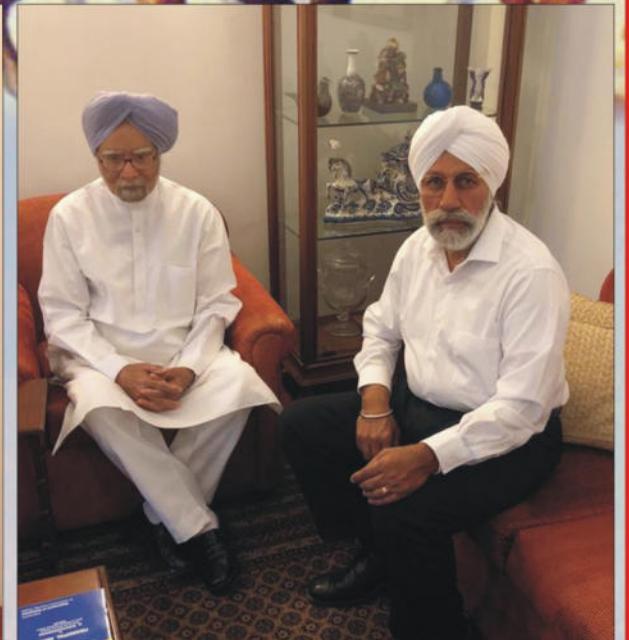
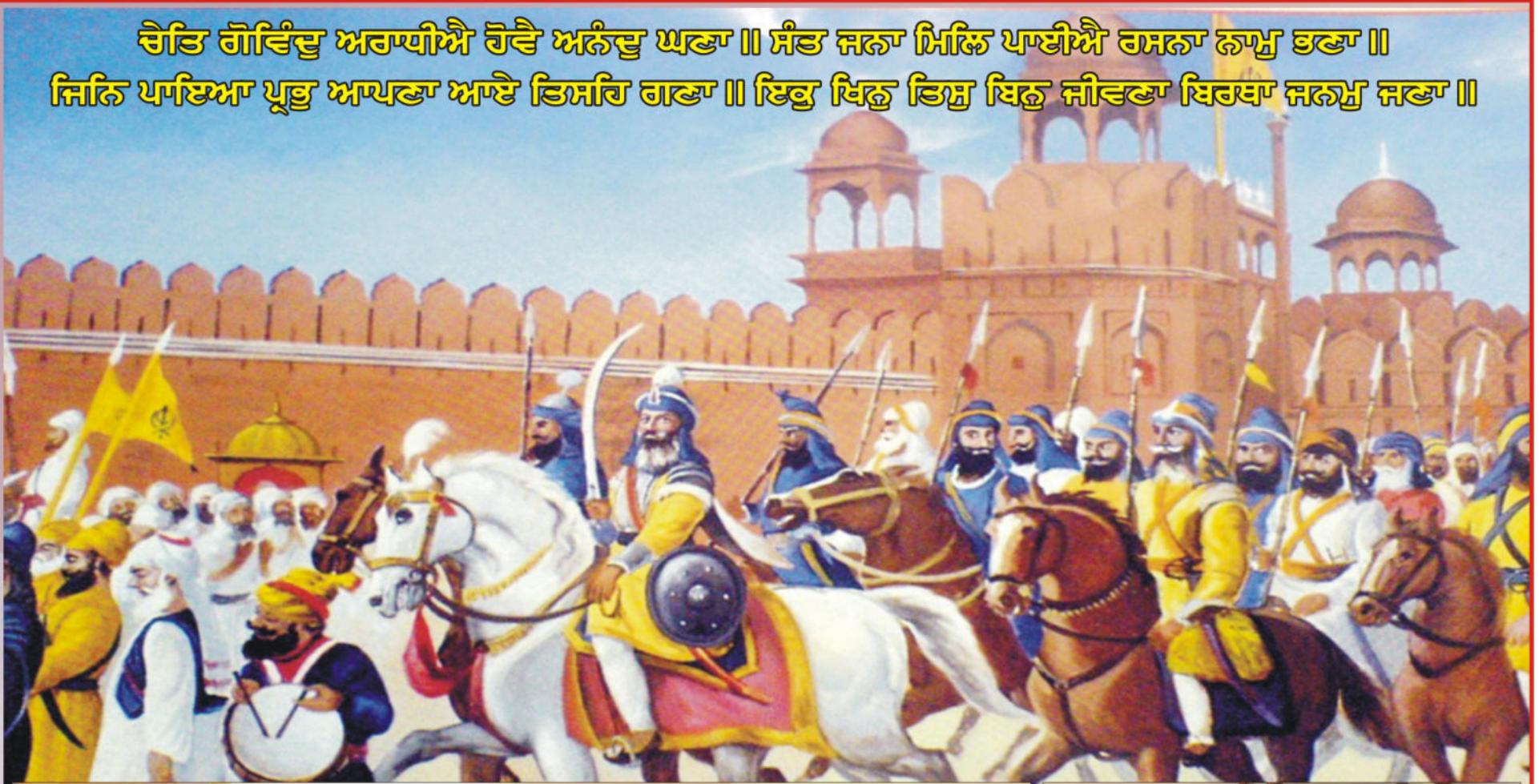
ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਖ਼ੋਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਕਮਿਊਨਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਚਾਟ ਕਾਫੇ ਨਾਨ ਕਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਿਜੈ ਸੈਣੀ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥
ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਵ. ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਕਮਿਊਨਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ

ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨਾਰਥ ਰਿਜ਼ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

RANJIT SINGH

VALLEY REAL ESTATE CENTER (OFFICE LIC.: 01392267)

68 E 11TH STREET STE 109, TRACY, CA 95376

OFFICE : 209-956-1000 CELL : 408-355-5700,

GBSINGH84@GMAIL.COM

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਟਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਖ਼ੋਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

DAL-VER-EX-INC

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

DALVIR SEMBHI, C.E.O.

DALVIR SINGH SEMBHI 209-992-0377
1814 Gordon verner circle Stockton ca

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥
ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ
ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ
ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ
ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ
ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ
11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ
ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ
ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

ਸ੍ਰ. ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ
ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਖਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਕਮਿਊਨਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ੍ਰ. ਬਲਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਬਲਰਾਜ ਕੌਰ ਘੁੰਮਣ, ਰਾਜਕੋਵਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਨਿੱਤਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ ਵਰਜੀਨੀਆ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਘੁੰਮਣ ਪਰਿਵਾਰ

(703) 409-0141

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ
ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੁਦਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਟੇਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਮਾਨ ਪਰਿਵਾਰ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

ਸ: ਗੁਲਬੱਰਗ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ, ਸ: ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ, ਸ: ਜੇ ਸਿੰਘ (JOE) ਭੰਗੂ

St. Louis State Missouri USA

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਖ਼ੋਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਸ. ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਬੱਚਾਜੀਵੀ ਬੇਗੋਵਾਲ, ਸ. ਕੈਮੀ ਸਿੰਘ ਬੱਚਾਜੀਵੀ ਬੇਗੋਵਾਲ
ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਬੱਚਾਜੀਵੀ ਪਰਿਵਾਰ

St. Louis State Missouri USA

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

**ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ**

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

**ਸ. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਘੋਤੜਾ ਮਿਆਣੀ, ਸ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਘੋਤੜਾ ਮਿਆਣੀ
ਅਤੇ ਸ. ਰਘਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੋਤੜਾ ਮਿਆਣੀ
Binghamton New York**

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ
11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ।

ਗਿੱਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼

ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸ. ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ
ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ
11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ
ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

kw LAKE
WASHINGTON SO
KELLERWILLIAMS. REALTY

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ
ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿਆਟਲ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੇ ਉਘੇ ਬਿਜਨਸਮੈਨ
ਸ੍ਰ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਟਲ (ਸੀ.ਜੇ ਸਿੰਘ)
M. 206-295-5993 | 866-205-0865

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ
ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ
ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ
11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ
ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ,
ਹਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ
ਹਿਊਮਨ ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਅਤੇ District 25 ਤੋਂ ਸਟੇਟ ਅਸੈਂਬਲੀ ਡੈਲੀਫੇਟ

ਸ. ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ
ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ
ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ
11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ
ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

ਸ. ਸੁਖਮਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
ਬੀਜੇਪੀ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਡਰ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

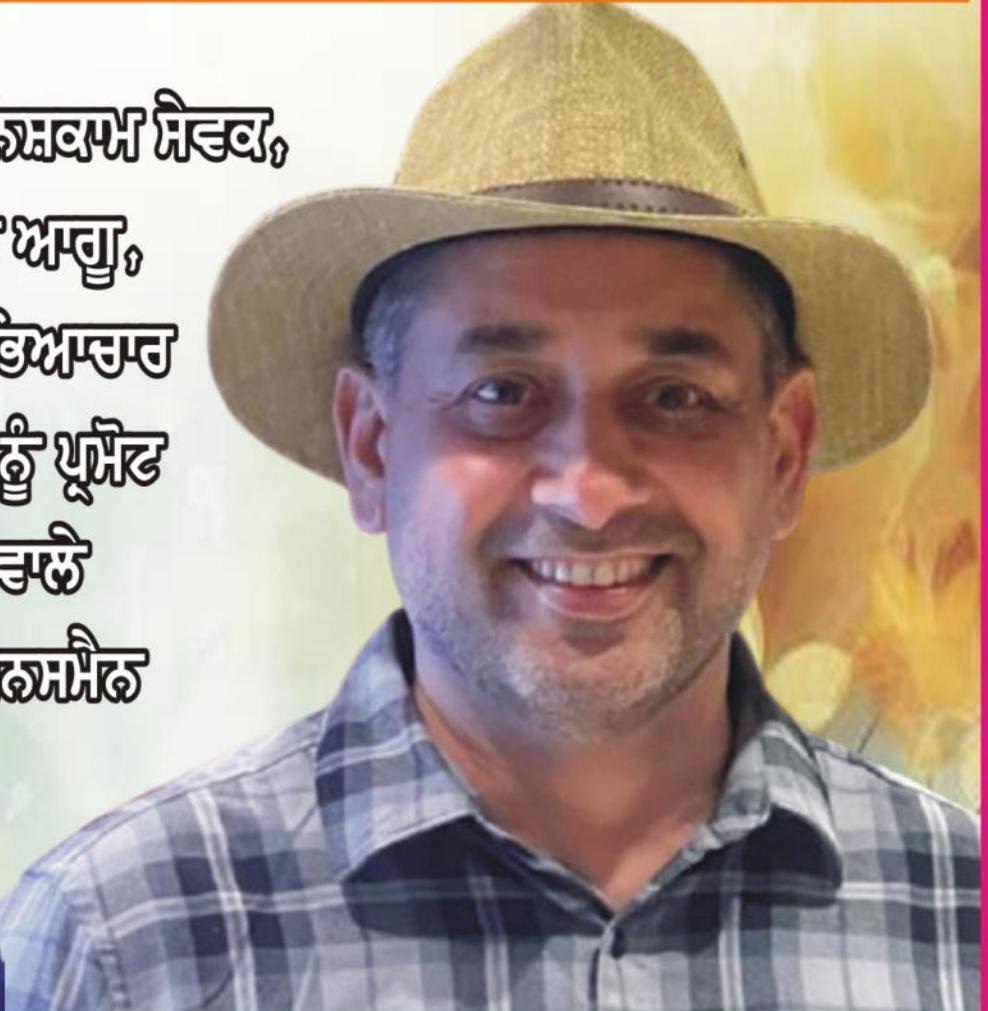
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ
11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੈਵਕ,
ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ,
ਪੰਜਾਬੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ
ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ
ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਉਘੇ ਬਿਜਨਸਮੈਨ

ਸੰਧੂ ਬ੍ਰਦਰਜ਼

ਸ੍ਰ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸ੍ਰ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

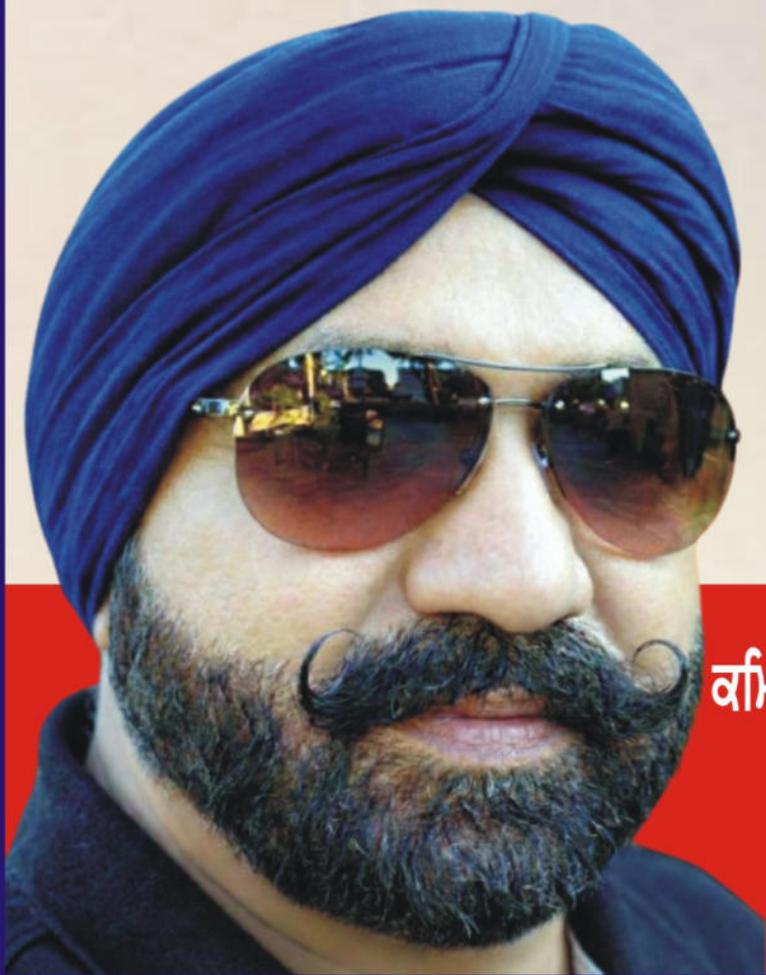
ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ
ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ
11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ
ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

Balsani Welders & Builders

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ, ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਬਿਜਨਿਸਮੈਨ

ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਟਾ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਟਾ ॥ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅਤੇ
ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਆਪ ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਾੜਵੀਆਂ, ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ
11 ਮਾਰਚ 1783 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਫਤਹਿ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਉਪਰ ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ।

ਮੁਲਤਾਨੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼

ਸ. ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਸ. ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਅਤੇ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ

ਲੈ: ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਾ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿਗਿਆਨ, ਮੁੱਢਲੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਕੋਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ, ਲੈ: ਕਰਨਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਿਛਲੇ ਢਾਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਛੁਣੌਤੀ ਖੜਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਹੀ 4-7 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਗਲਤ ਹਨ। ਅਖੌਤੀ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ, ਆਪਣੇ ਇਸੇ ਦਾਵੇ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਰ ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੌਜ਼ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਵਿਸ਼ਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ, ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਬਚਨ, “23 ਪੋਹ ਨੂੰ 5 ਜਨਵਰੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਨ ਦੀ ਸੂਰਜੀ ਤਾਰੀਖ 4 ਦਿਨ ਗਲਤ ਮਿਥ ਲਈ ਗਈ।... ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ 4 ਤੋਂ 7 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਗੁਰਪੁਰਬ ਦਰਪਣ, ਪੰਨਾ 24) ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਇਸ ਦਾਵੇ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 23 ਪੋਹ, ਪੋਹ ਸੁਦੀ 7, ਸੰਮਤ 1723 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੱਤ-ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਉੱਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ, ਜਦੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਲਿਖਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਤਾਰੀਖ 22 ਦਸੰਬਰ 1666 ਈ: (ਜੂਲੀਅਨ) ਲਿਖੀ ਗਈ। ਕੈਲੰਡਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ

ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਪੁਵਿੱਸ਼ਟਿਆ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਕਾਰਨ 23 ਪੋਹ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ 23 ਪੋਹ, 5 ਜਨਵਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਛਾਪੇ ਜਾਂਦੇ, “ਚੰਦਰ-ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ (ਦਿਕ੍ਰਿਗਣਤ ਸਿਧਾਂਤ) ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ, 23 ਪੋਹ ਇਸ ਸਾਲ 6 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਆਈ ਸੀ। ਪਰ, ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 1 ਜਨਵਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, 5 ਜਨਵਰੀ, 4 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੌਜ਼ਵਾਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨਾਲ 23 ਪੋਹ 1723 ਬਿ: (22 ਦਸੰਬਰ 1666 ਈ: ਜੂਲੀਅਨ) 1 ਜਨਵਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨਾਲ, 1 ਵੈਸਾਖ ਸੰਮਤ 1756 ਬਿ: (29 ਮਾਰਚ 1699 ਈ: ਜੂਲੀਅਨ) ਦੀ, ਅੱਜ ਕਿੰਨੀ ਤਾਰੀਖ ਬਣਦੀ ਹੈ? ਤਾਂ ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ‘8 ਅਪ੍ਰੈਲ’ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ 29 ਮਾਰਚ 1699 ਈ: (ਜੂਲੀਅਨ) ਦੀ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਗ੍ਰੈਗੋਰੀਅਨ) ਬਣਦੀ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ, ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਵੈਸਾਖੀ (1 ਵੈਸਾਖ) 8 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ? ਜੇ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਚੇਤ ਦਾ ਆਰੰਭ ਵੀ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ 9 ਮਈ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਤੇ, ਕਿ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਆਰੰਭ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ (ਸੰਗਰਾਂਦ) ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ, ਸਾਡੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ: ਮਲ-ਮਾਸ।

ਚੰਦਰ-ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ, ਚੰਦ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਸੂਰਜੀ ਮਹੀਨੇ ਇਕੱਠੇ ਚਲਦੇ ਹਨ। ਚੰਦ ਦਾ ਸਾਲ (354.37 ਦਿਨ) ਸੂਰਜੀ ਸਾਲ (365.2563 ਦਿਨ) ਤੋਂ ਲੱਗ-ਭੱਗ 11 ਦਿਨ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 11 ਦਿਨ, ਦੂਜੇ ਸਾਲ 22 ਦਿਨ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸਾਲ 33 ਦਿਨ, ਸੂਰਜੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ, ਚੰਦ ਦੇ ਸਾਲ ਨੂੰ, ਸੂਰਜੀ ਸਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਇਕ ਵਾਧੂ ਮਹੀਨਾ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਲ-

ਮਾਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੁੱਭ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੇ 13 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 384/385 ਦਿਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਭਾਵ ਸੰਮਤ 2083 ਬਿ: ਵਿੱਚ ਚੰਦ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 13 ਮਹੀਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਠ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਦੋ ਵਾਰ ਆਵੇਗਾ। ਜੇਠ ਦਾ ਆਰੰਭ 2 ਮਈ (2026) ਤੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੰਤ 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚੋਂ 17 ਮਈ ਤੋਂ 15 ਜੂਨ ਤਾਈਂ ਮਲ ਮਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ

ਵੀ ਸ਼ੁੱਭ ਦਿਹਾੜਾ ਨਹੀਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਹਿਲੇ ਜੇਠ ਦੇ ਸੁਦੀ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਹਾੜੇ, ਦੂਜੇ ਜੇਠ ਦੇ ਸੁਦੀ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਮਨਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਲੈ: ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ (ਗੁਰਪੁਰਬ ਦਰਪਣ) ਵਿੱਚ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਲ ਕਰਕੇ, “ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਲਮਾਸ ਵਿਚ ਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨਹੀਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਲੈਟ ਮਨਾਇਆ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? (ਸਵਾਲ# 27, ਪੰਨਾ 35), ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, “ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਗੁਰਸਿੱਖ ਲਈ ਕੋਈ ਮਹੀਨਾ ਮਲਮਾਸ ਜਾਂ ਗੰਦਾ ਮਹੀਨਾ ਨਹੀਂ ਸਾਰੇ ਮਹੀਨੇ ਭਲੇ ਹਨ, “ਮਾਹ ਦਿਵਸ ਮੂਰਤ ਭਲੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਸਾਰੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਅਗਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੱਥਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਲ ਮਾਸ ਨੂੰ। ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਲਮਾਸ ਦੇ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਕਾਰਨ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। (ਪੰਨਾ 35)

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਠਕ ਉੱਪਰ ਪੜ੍ਹ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਸੰਮਤ 2083 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਵਿੱਚ ਜੇਠ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਦੋ ਵਾਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਜੇਠ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੱਖ (ਵਦੀ ਪੱਖ, 2 ਮਈ ਤੋਂ 16 ਮਈ) ਸ਼ੁੱਭ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਹਿਲੇ ਜੇਠ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੱਖ (ਸੁਦੀ ਪੱਖ, 17 ਮਈ ਤੋਂ 31 ਮਈ) ਅਸ਼ੁੱਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਜੇਠ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੱਖ (ਵਦੀ ਪੱਖ, 1 ਜੂਨ ਤੋਂ 15 ਜੂਨ) ਅਸ਼ੁੱਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਜੇਠ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੱਖ (ਸੁਦੀ ਪੱਖ 15 ਜੂਨ ਤੋਂ

29 ਜੂਨ) ਸ਼ੁੱਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਵ 17 ਮਈ ਤੋਂ 15 ਜੂਨ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਸ਼ੁੱਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਚੰਦਰ-ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਜੇਠ ਸੁਦੀ 4 ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਮਤ 2083 ਬਿ: ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਜੇਠ ਸੁਦੀ 4, 20 ਮਈ ਨੂੰ ਦਰਜ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਜੇਠ ਦਾ ਸੁਦੀ ਪੱਖ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਸ਼ੁੱਭ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 20 ਮਈ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਨਹੀਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੀ ਜੇਠ ਸੁਦੀ 4, 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਆਵੇਗੀ। ਇਹ ਦੂਜੇ ਜੇਠ ਦਾ ਸ਼ੁੱਭ ਪੱਖ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਾ ਇਹ ਲਿਖਣਾ, “ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਲਮਾਸ ਦੇ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਕਾਰਨ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕੈਲੰਡਰ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਢਲੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਕੋਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਹੈ।

ਲੈ: ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਦਰਜ ਤਾਰੀਖਾਂ (ਪੰਨਾ 54) ਵਿੱਚੋਂ 19 ਮਈ 2018 ਈ: ਗਲਤ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 20 ਮਈ 2026 ਈ: ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ। 19 ਮਈ 2037 ਈ:, 20 ਮਈ 2045 ਈ:, 20 ਮਈ 2064 ਈ: ਅਤੇ 20 ਮਈ 2083 ਈ: ਵੀ ਗਲਤ ਸਾਬਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਹੈ, ਅਖੌਤੀ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਲੈ: ਕਰਨਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਾ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿਗਿਆਨ।

ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਈਰਾਨ ਜੰਗ-ਅਨੇਕਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਰਤ

ਭਾਵੇਂ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਮਝ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਈਰਾਨ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣੀ, ਟਰੰਪ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਦੇਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣੀ ਹੀ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾ ਤੇ ਤਾਕਤ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੱਤਾ ਦੀ ਅਜੀਬ ਖੇਡ : ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਫਲ ਤੇ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਛੋਟੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਬੌਸ ਦੀ ਸ਼ਹਿ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸੈਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖੁਫ਼ੀਆ ਤੰਤਰ ਨੂੰ 'ਕਿਲਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਤਲਬ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਨਿਡਰਤਾ ਲਈ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੰਬਰ ਇਕ ਵਜੋਂ ਈਰਾਨ ਉੱਭਰਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਕਸ ਇਕ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਅਜਿਹੀ ਦਿੱਖ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨਿਰਪੱਖ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਵਿਸ਼ਵ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਪੱਲੜਾ ਝੁਕਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਮੱਧ ਪੂਰਬ (ਮਿਡਲ ਈਸਟ) ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਤੇਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਵੀਰਾਨ ਤੇ ਰੋਗਿਸਤਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ ਤੇਲ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅੱਜ ਮਾਲਾ-ਮਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ

ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਡਾਲਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਦਬਦਬਾ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਿਆ। ਈਰਾਨ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਈਵਾਲ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੋਢਾ ਵਰਤ ਕੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਤਾਂ ਈਰਾਨ ਅੜ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸੈਨਿਕ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਤੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਹਮਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬੁਖਲਾਇਆ ਅਮਰੀਕਾ ਵਧੇਰੇ ਹਿੰਸਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਈਰਾਨ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਝੁਕਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀਆਂ ਜੰਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਹ ਅਟਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਚੁਫੇਰੇ ਹਾਹਾਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਤੈਅ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਯੁੱਧ ਹੁਣ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਮਹਾਂਵਿਨਾਸ਼ : ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ

ਖਿੱਚ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਬਣੇ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅੱਜ ਅਜਿਹੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੁਬਈ, ਆਬੂ ਧਾਬੀ, ਰਿਆਦ ਤੇ ਅਜ਼ਰਬਾਇਜਾਨ ਜਿਹੇ ਅਦਭੁਤ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਖਿੱਤੇ ਹਨ ਤੇ

ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਸਰੀਨ

ਹੁੰਦੇ 'ਚ ਸਮਾਅ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਯੁੱਧ ਨਾ ਰੁਕਿਆ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਵਿਗੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਈਰਾਨ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੈਅ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇਸ ਯੁੱਧ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਿਆ ਪਰ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਨੇ ਪੂਰੇ ਖਿੱਤੇ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਾੜੀ ਸਥਿਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ

ਵਾਲੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਚ ਅੜਿੱਕਾ ਪੈਣਾ ਤੈਅ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਤੇ ਉਰਜਾ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚਿੰਤਤ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਫਸੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਪਸੀ 'ਚ ਈਰਾਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਵੀ ਪਰਖ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿ ਉਹ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਫਸੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੇ ਸਾਡੀ ਭੂਮਿਕਾ : ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਤੇ ਅਹਿੰਸਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਰੂਪ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਸਣ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਯੁੱਧ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਨਾਲ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਤੇਲ ਆਯਾਤ 'ਚ ਅੜਿੱਕਾ ਪਵੇਗਾ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀ 7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 'ਤੇ ਯਕੀਨਨ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਪਾਏਗਾ। ਦੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੇ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ ਲਗਭਗ ਇਕ ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਪੈਸਾ ਭਾਰਤ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਸਾਡੇ ਛੋਟੇ ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ (ਐਮ.ਐੱਸ.ਏ.ਐਮ.) ਖੇਤਰ ਤੇ ਨਿਰਯਾਤਕਾਂ 'ਤੇ ਪੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਘਰੇਲੂ ਖਪਤ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਇਕ ਹੱਦ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਯੁੱਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਤੇ ਮੌਕਾ ਦੋਵੇਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਖੇਤਰੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸੰਕਟ 'ਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਸੰਕਟ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਜੰਗ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਵਾਂਗ ਅਨਿਸਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੰਬੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜੇ ਹੋਣਗੇ। ਤੇਲ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਵਧਣ ਤੇ ਆਯਾਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਬਾਅ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਆਯਾਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਿਰਯਾਤ ਜਦੋਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲੰਬੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਮਤਲਬ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧਣਾ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਯੁੱਧ ਦਾ ਅਸਰ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਸੰਕਟ ਵਧਣ ਨਾਲ ਜਮ 'ਹਾਖੋਰਾਂ ਤੇ ਕਾਲਾਬਾਜ਼ਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਨੈਤਿਕ ਵਪਾਰਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੇ ਹੋਰ ਕਰੜੇ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅੱਜ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਵਧਣਾ ਯਕੀਨੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਹੀ ਸੰਜਮ, ਆਤਮ ਬਲ ਤੇ ਧੀਰਜ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਰੂਪ

ਵਿਆਹ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਪੜਾਅ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਬਦਲਦਾ ਗਿਆ, ਤਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਤੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕੇ ਵੀ ਬਦਲਦੇ ਗਏ। ਕਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ ਹਫ਼ਤਾ-ਹਫ਼ਤਾ ਚੱਲਦੀ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਲੋਕ ਵੀ ਧੀਰਜ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਜੰਨ ਚੁੱਕਣੀ ਤਾਂ ਜੰਨ ਵੀ ਹਫ਼ਤਾ-ਹਫ਼ਤਾ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰੀਕਾ-ਕਬੀਲਾ ਵੀ ਰੋਟੀ ਕਰਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜੰਨ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਇੰਨੇ ਦਿਨ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਬਰਾਤੀ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਬਰਾਤੀ ਇੰਨੇ ਸੰਜਮੀ ਬਣ ਕੇ ਵਿਚਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਬੇਗਾਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਬਰਾਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੱਭੂ, ਜਲੋਬੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬਰਾਤੀ ਵੀ ਭੋਜਨ ਪਟੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਪੱਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭੋਜਨ ਛਕਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਬਰਾਤੀ ਬਣਨਾ ਬੜੇ ਫਖਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਸੀ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਹੁਣ ਵਾਂਗ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਲਮਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਭਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਜੰਨ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋਕ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਚਾਦਰਾਂ, ਕੁੜਤਾ ਜਾਂ ਜੁੱਤੀ ਮੰਗ ਕੇ ਲੈ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਗਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਹੀ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਡੰਗ ਸਾਰ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਫਿਤਰਤ ਸੀ ਕਿ ਜੰਨ ਜਾਣ ਲਈ ਮੰਗੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਨਾਂਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ। ਬਰਾਤਾਂ ਉਠਾਂ, ਘੋੜਿਆਂ ਜਾਂ ਬਲਦਾਂ ਮਗਰ ਗੱਡੇ ਜੋੜ ਕੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੀ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਬਰਾਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਠਾਂ, ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਬਲਦਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੱਠੇ ਚਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਕੇ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਸਮੇਂ ਧੀ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਮੁਟਿਆਰ ਛੰਦਾ-ਬੰਦੀ ਦਾ ਲੰਬਾ ਦੋਹਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਬਰਾਤੀਆਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੀਕ 'ਬੱਧੀ ਹੋਈ ਰੋਟੀ' ਨਹੀਂ ਛੁੱਟਦੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੀਕ ਬਰਾਤੀ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਖਾਂਦੇ। ਫਿਰ ਕੋਈ ਜਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਮੁਟਿਆਰ ਦੇ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਦਾ ਜੁਆਬ ਆਪਣੇ ਕਾਵਿ-ਮਈ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਧੀ ਰੋਟੀ ਛੁੱਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬਰਾਤੀ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਪਰੰਪਰਾ ਕਰਕੇ ਬਰਾਤ ਵਿੱਚ ਕਵੀਸ਼ਰਾਂ ਜਾਂ ਛੰਦਾ-ਬੰਦੀ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸੀ। ਫਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਸ ਰਸਮ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਦੀ ਗਈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਰਸਮ ਦਾ ਵੀ ਅੰਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਸਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਹੀ ਵਿਆਹ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਛੜੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਲਿੰਗ-ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗੜਬੜੀ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਵੀ ਬਦਲਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਧੀ ਦਾ ਬਾਪ ਵੀ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਧੀ ਦਾ ਡੋਲਾ ਤੋਰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਝੋਲੀਆਂ ਭਰਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੈਂ

ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਬੜੀ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਣ ਗਏ ਤਾਂ ਧੀ ਦੇ ਬਾਪ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਾਰ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੇਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਚਾਰ ਸੌ ਰੁਪਏ ਮੰਗੇ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਕਮੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਚਾਰ ਸੌ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਰੁਪਏ ਘਟ ਗਏ। ਧੀ ਦੇ ਬਾਪ ਨੇ ਪੈਸੇ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਫੇਰੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਜੁਆਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਗੱਲ ਵਿਗੜਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਫਿਰ ਬਰਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਦੋ ਆਨੇ ਫੜੇ, ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਚਾਰ ਆਨੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸਾਂ ਦੇ ਰੁਪਏ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਪੈਸੇ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ। ਫਿਰ ਫੇਰਿਆਂ ਦੀ ਰਸਮ ਪੂਰ ਚੜ੍ਹੀ। ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕੀਂ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ। ਬਰਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਠਣੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਕੁੜਮਾਂ

ਭੋਲਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਮੇਰੀਆ

ਨੂੰ ਟੁੱਟ-ਟੁੱਟ ਪੈਂਦੀਆਂ। ਕੁੜਮ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਧੀ ਦੀ ਮਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰੀਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਚੀ ਜਾਂ ਤਾਈ ਤੇਲ ਤੇ ਬਸਰ ਦਾ ਹੱਥ ਲਿਖਣ ਕੇ ਚੋਰੀ ਚੋਰੀ ਕੁੜਮ ਦੇ ਮੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਥਾਪਾ (ਠੱਪਾ) ਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਚੋਰੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਸਮ ਲਈ ਕੁੜਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਸੇ-ਠੱਠੇ ਦੀ ਇਹ ਵੰਨਗੀ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਆਨੰਦ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਜਾਂ ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਮੁਕਲਾਵੇ ਦੀ ਰਸਮ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਲਾੜਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਾਸ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਸਕੇ ਸਬੰਧੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਹੂਟੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਹੂਟੀ ਦੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਮੰਜੇ ਨੂੰ ਕੱਚੇ ਧਾਗਿਆਂ ਨਾਲ ਬੁਣ ਕੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਨਵੀਂ ਚਾਦਰ ਵਿਛਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਉੱਪਰ ਬੈਠਦੇ ਤਾਂ ਧੜੱਕ ਕਰਕੇ ਮੰਜੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿੱਗਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਹਾਸੜ ਪੈ ਜਾਂਦਾ। ਉਠ ਦੇ ਲੋਡਿਆਂ ਉੱਪਰ ਖੰਡ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪਰੋਸਣੀ ਜਾਂ ਸੂਈ ਧਾਰੇ ਵਿਚਦੀ ਗੁਮਾਲ ਕੱਢਣ ਵਰਗੀਆਂ ਕਰੜੀਆਂ ਪ੍ਰਿਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲਾੜੇ ਦੀ ਲਿਆਕਤ ਜਾਂ ਚਲਾਕ ਝੁੱਧੀ ਪਰਖੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਜੇ ਪੈਲੇਸ-ਕਲਚਰ ਦਾ ਬੋਲ-ਬਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਬਰਾਤਾਂ ਆਮ ਕਰਕੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਤਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਬਰਾਤਾਂ ਉਠਾਂ ਜਾਂ ਗੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਥੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਰਾਤੀਆਂ ਦੇ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕੜਾਹਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਉਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਖੱਦਰ ਦੇ ਪਰਨੇ, ਸਾਬਣ, ਤੇਲ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਕੜਾਹੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਲੱਕੜ ਦਾ ਪਟੜਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬਹੁਤੇ ਬਰਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਾਬਣ ਜੰਨ ਸਮੇਂ ਹੀ ਲਾਉਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਬਰਾਤ ਦਾ ਆਉਂਦਿਆ ਸਾਰ ਦੇਸੀ ਬੁਰਾ ਖੰਡ ਤੇ ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਅਜੇ ਸ਼ਰਾਬ ਵਾਲੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਫਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬਰਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਸਾਰੀ ਬਰਾਤ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਮੰਜਿਆ 'ਤੇ ਹੀ ਬੈਠਿਆ ਕਰਦੀ

ਸੀ। ਮੰਜਿਆਂ ਉੱਪਰ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਆਪਣੀ ਬੋਤਲ ਆਪਣੇ ਹੀ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਦੋਂ ਵੀ ਪੀ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਸ਼ਰਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਦੀ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਬਰਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਰਸੀਆਂ ਮੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਸਮੇਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ ਨੂੰ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਪੀਣ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਰਾਬ ਬਚ ਜਾਣੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਚੀ ਹੋਈ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ ਨੂੰ ਬਰਾਤੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਡੱਬ ਵਿੱਚ ਟੰਗ ਲਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬਰਾਤ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬਰਾਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗੋੜੇ ਮਾਰਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਵੀ ਆਮ ਸੀ। ਧੁਵੇਂ ਚਾਦਰੇ, ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਠੋਂ ਤੇ ਮੁੱਛਾਂ ਨੂੰ ਵੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਗਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਝੂਮ-ਝੂਮ ਕੇ ਤੁਰਦੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਭੁਝੇਵੇਂ ਵਧਦੇ ਗਏ, ਵਿਆਹਾਂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਵੀ ਸੁੰਗੜਦਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਬਰਾਤਾਂ ਵੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ 'ਤੇ ਆ ਗਈਆਂ। ਸ਼ਰਾਬ ਤੇ ਖਾਣੇ-ਦਾਣਿਆਂ ਦੇ ਚੌਜ ਵਧਦੇ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਦਾ ਰੱਜ ਘਟਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਨਕੇ ਮੇਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਨਾਨਕਾ ਮੇਲ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 'ਆਉਂਦੀ ਕੁੜੀਏ, ਜਾਂਦੀ ਕੁੜੀਏ, ਚੱਲ ਲਿਆ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗਹਿਣੇ, ਨੀਂ ਏਥੋਂ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਗੱਭਰੂ, ਚਿੱਟੇ ਚਾਦਰੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਗਹਿਣੇ' ਵਰਗੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਲੰਘਦੀਆਂ ਤਾਂ ਸੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਵੀ ਭੱਜ ਕੇ ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਕੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਬਣਦੇ ਸਨ। ਨਾਨਕੇ ਮੇਲ ਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਆਮ ਕਰਕੇ ਬਾਣੀਏ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦੁਕਾਨ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਚੁੱਕ ਕੇ, ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ ਮਖੌਲ ਕਰਦੀਆਂ ਚਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਧੀ ਵਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਫਿਰ ਉਹ ਸਾਮਾਨ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਬਰਾਤ ਵਿਆਹੁਣ ਲਈ ਤੁਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕੱਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਔਰਤਾਂ ਬਰਾਤ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਜੰਨ ਨੂੰ ਤੋਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਲਣਾਂ ਖੂਬ ਗਿੱਧਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ

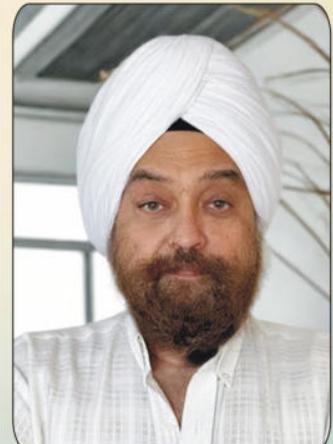
ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦੱਬੇ-ਘੁੱਟੇ ਵਲਵਲੇ ਗਿੱਧੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਕੱਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਬੋਲੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਨਾਨਕੇ ਮੇਲ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਸਾਧਣੀਆਂ ਜਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਭੇਸ ਧਾਰ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚਦੀ ਗੋੜੇ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦਿਆਂ ਸਮੇਂ ਉਹ ਕਈ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਮੱਝਾਂ ਦੇ ਸੰਗਲ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣੇ, ਕਿਸੇ ਘਰ ਦੇ ਸੋਟੀ ਨਾਲ ਪਰਨਾਲੇ ਤੋੜ ਦੇਣੇ, ਮੰਜੇ ਮੂਧੇ ਮਾਰ ਦੇਣੇ ਆਦਿ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਮਨਾਉਂਦੇ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕਈ ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਜ ਦਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰੂਪ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰ ਗਏ। ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਲਾੜੇ ਨੂੰ ਸੌਗਾਤ ਵਜੋਂ ਸਾਈਕਲ ਜਾਂ ਰੋਡੀਓ ਦੇਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਲੋਕ ਵੀ ਅਚੰਭੇ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਲੋਗੜੀ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿਗਾਰਦੇ। ਲੋਗੜੀ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲਾ ਸਾਈਕਲ ਦਾਜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਉਦੋਂ ਸੁਗਰੀ ਵੀ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਹੀ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸੁਗਰੀ ਗਏ ਗੱਭਰੂ ਨੂੰ ਮੰਜੇ ਉੱਪਰ ਚਿੱਟੀ ਚਾਦਰ ਵਿਛਾ ਕੇ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੀ ਚਾਦਰ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ

ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੈਠਦਾ। ਚਿੱਟੀ ਚਾਦਰ 'ਤੇ ਬਿਠਾਉਣਾ ਜਿੱਥੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਘਰੇ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੂਚਕ ਵੀ ਸੀ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਲੋਕ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਦੇ ਗਏ, ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਲੋਕ ਸਵਾਰਥੀ ਬਣਦੇ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਕਾਰੀ ਭਾਵਨਾ ਭਾਰੂ ਹੁੰਦੀ ਗਈ। ਕੁਝ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤੰਗੀਆਂ ਤੁਰਸ਼ੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਵੇ ਦਾ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਉੱਝ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਵ ਘਟਣ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਪੈਲੇਸ-ਕਲਚਰ ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਫ਼ਤਾ-ਹਫ਼ਤਾ ਵਿਆਹ ਚੱਲਦੇ ਸਨ। ਲੋਕ ਫਿਰ ਵੀ ਖੂਬ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਵਿਆਹ ਸੁੰਗੜ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਲੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਬਰਾਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ-ਛੇ ਘੰਟੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ-ਛੇ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲੁਵਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਾ-ਦੇਖੀ ਕਈ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਅੱਡੀਆਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਫਾਰੇ ਲੈਂਦੇ ਦੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇਖਾ-ਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕਰਜ਼ਈ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਪੁਰਾਣਾ ਵਕਤ ਜੋ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਵਸਰ ਕਰਦੇ ਸਾਂ। ਇਸ ਵਿਖਾਵੇ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਈ ਹੋ ਕੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵੀ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਮਨਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

CJ Singh
Realtor

License # 24012019
Real Estate Broker

CJ Singh

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਿਜਨਸ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ 100% ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

(206) 295-5993 | c.singh@kw.com | realtorcjsingh.com
bellevueareahomefinder.com
707 S Grady Way Suit 730, Renton, WA 98057

SINGH TRAVELS
MONEY GRAM OFFICE
NRI PRESS The Indian---News Paper of USA
Sade Lok--- News Paper of USA
Amritsar Times---News Paper of USA
News Paper
TOUR PACKAGE Passport, Pan Card Birth Certificate
ਨੋਟ:- ਚੰਡੀਗੜ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਘੇਰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਮਿਲੇ
Ph:- 01886-502532
Mob:- 94634-04595

ਫੁਲਕਾਰੀ ਸਾਡੀ ਰੇਸ਼ਮੀ ਉੱਤੇ ਚਮਕਣ ਮੌਰ...

ਫੁਲਕਾਰੀ ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹਰ ਬੱਚੇ-ਬੱਚੇ, ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚੋਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਦਾ ਹੀ ਗੂੰਜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੀ ਦਿੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਇਸ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਠਾਸ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ। ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੁਲਕਾਰੀ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਚਾਵਾਂ, ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਬੁਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਬੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੰਡਦਾ ਹੈ, ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਝੁਮਣ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਜਾਣਨੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹਾ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਕੱਪੜੇ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਕੱਢਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਕੁਦਰਤੀ ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ 'ਤੇ ਕਢਾਈ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਬਣਾ ਕੇ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗੱਲ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਬਣਤਰ ਕਿਸੇ ਸੋਹਣੀ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਲਵਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤ ਵੀ ਮਾਤ ਖਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੁਲਕਾਰੀ ਸ਼ਬਦ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫੁਲਕਾਰੀ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕਲਾ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੀਆਂ ਜੋਬਨ ਮੱਤੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ; ਕਢਿ ਕਸੀਦਾ ਪਹਿਰਹਿ ਚੋਲੀ ਤਾਂ ਤੁਮੀ ਜਾਣਹੁ ਨਾਰੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤ੍ਰੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਸੀਦਾ ਕੱਢਣ ਦਾ ਗੁਣ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫੁਲਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਸਜਾਵਟੀ ਵਸਤੂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪ੍ਰੇਮ-ਪਿਆਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਲੜੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਇਸ ਕਲਾ ਦਾ ਲਾਭ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਢੋਲ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦੀਆਂ

ਹੋਈਆਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ; ਮੈਂਡੇ ਸਿਰ ਫੁਲਕਾਰੀ ਆ ਤੁਸੀਂ ਪਰਦੇਸ ਗਏ ਜੋਬਨ ਕਿਸ ਕਾਰੀ ਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੜੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿੱਛੜੇ ਆਪਣੇ ਢੋਲ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਕੋਈ ਜੋਬਨ ਮੱਤੀ ਮੁਟਿਆਰ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਪਾ ਕੇ ਕਹਿ ਦਿੰਦੀ ਸੀ; ਕੱਲ ਫੁੱਲ ਮੈਂ ਕੱਢ ਕੇ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਅਰਦਾਸ। ਛੇਤੀ ਆ ਮਿਲ ਸੱਜਣਾ ਭੁੱਲ, ਚੁੱਕ ਕਰਦੇ ਮੁਆਫ਼। ਇਹ ਫੁਲਕਾਰੀ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੂੰ ਰੁਝਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਫੁਲਕਾਰੀ ਪਹਿਨੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਸਾਵਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਤਿਉਹਾਰ ਲਈ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਫੁਲਕਾਰੀ ਪਹਿਨ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਦੀ ਗੀਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਆਇਆ ਸਾਵਣ ਦਿਲ ਪ੍ਰਚਾਵਣ ਝੜੀ ਲੱਗ ਗਈ ਭਾਰੀ। ਝੂਟੇ ਲੈਂਦੀ ਰਾਣੇ ਭਿੱਜ ਗਈ ਭਿੱਜਗੀ ਜੀਤੋਂ ਦੀ ਫੁਲਕਾਰੀ। ਪੀਂਘ ਝੂਟਦੀ ਨਣਦ ਭਿੱਗ ਪਈ ਨਾਲੇ ਨੂਰੀ ਨਾਭੇ ਵਾਲੀ।

ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਸਲ

ਬੱਦਲਾਂ ਨਾ ਵਰ੍ਹੇ ਵੇ ਹੀਰ ਭਿੱਜਗੀ ਸਿਆਲਾਂ ਵਾਲੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕ-ਝੌਕ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਇਹ ਨੌਕ-ਝੌਕ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਕਾਰਨ ਹੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਪਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕਸੀਦਾ ਕੱਢਣ ਦੇ ਵਧੀਆ ਗੁਣ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਕਈ ਵਾਰ ਇੰਝ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਕੱਢਣਾ ਨੀਂ ਆਉਂਦਾ ਮੈਂ ਕੱਢ ਲਈ ਫੁਲਕਾਰੀ ਜਦ ਮੈਂ ਉਤੇ ਲਈ, ਤੋਂ ਗੁੰਗਰ ਕਿਉਂ ਮਾਰੀ। ਅਜੋਕਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰੰਗਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਦੂਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੱਭਰੂ ਅਤੇ ਮੁਟਿਆਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਨੌਕ ਵੱਟ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸੇ ਦੀਆਂ ਉਹ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਘੱਟ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

ਪਿਛਲਾ ਜੱਗ ਤਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਓ ਲੋਕੋ ਹੁਣ ਵੈਸ਼ਨ ਨੇ ਮੱਤ ਮਾਰੀ ਸੁੱਭਰੂ ਸਾਲੂ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਦਿਸਦੀ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਨਾਰੀ ਸੱਗੀ ਫੁੱਲ, ਡੰਡੀਆਂ ਕੋਕਰੂ ਸਭ ਉਡਗੇ, ਮਾਰ ਉਡਾਰੀ ਉੱਡਗੇ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਘੁੰਡ ਘੱਗਰੇ ਫੁਲਕਾਰੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੁਲਕਾਰੀ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਹੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਫੁਲਕਾਰੀ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੁੜੀਆਂ ਤਿੰਝਣਾਂ ਜਾਂ ਸੱਥਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਕੱਠੀਆਂ ਬੈਠ ਉਹ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਬੂਟੀਆਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ, ਫੁਲਕਾਰੀ ਕੱਢਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਪਣੇ ਦਾਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੇ ਜੋਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਲਈ ਫੁਲਕਾਰੀ ਲੈਣ ਨੂੰ ਸ਼ਗਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਘਰ-ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੂਜਾ-ਪਾਠ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਸੱਸ ਮੇਰੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਨਿਕਲੀ ਮੋਟਾ ਮੋਟਾ ਦਾਣਾ ਬਈ ਸਹੁਰਾ ਮੇਰਾ ਪੂਜਣ ਚੱਲਿਆ ਲੈ ਕੇ ਲਾਲ ਫੁਲਕਾਰੀ ਜੱਤ-ਜਗਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਦਾੜ੍ਹੀ ਫੂਕ ਲਈ ਸਾਰੀ ਉਂਜ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਫੁਲਕਾਰੀ ਆਮ ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਗਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਦਾ ਪਿਆਰ ਜਾਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਲਈ ਪੇਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਇਆ ਕੋਈ ਸਾਮਾਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫੁਲਕਾਰੀ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ; ਵੀਰ ਮੇਰੇ ਨੇ ਕੁਝਤੀ ਭੇਜੀ, ਭਾਬੋ ਨੇ ਫੁਲਕਾਰੀ ਨੀਂ ਜੁੱਗ-ਜੁੱਗ ਜੀ ਭਾਬੋ, ਲੱਗੇ ਵੀਰ ਤੋਂ ਪਿਆਰੀ। ਆਮ ਕਰਕੇ ਫੁਲਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਤੀ ਜਾਂ ਰੇਸ਼ਮੀ ਕੱਪੜੇ 'ਤੇ ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਰੇਸ਼ਮੀ ਫੁਲਕਾਰੀ ਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਕਰਨਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਕੋਈ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੌਕੀਨ ਮੁਟਿਆਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ; ਫੁਲਕਾਰੀ ਮੇਰੀ ਰੇਸ਼ਮੀ ਰੰਗ ਨਾ ਆਇਆ ਠੀਕ ਛੇਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਵਣੇ ਮੈਂ ਰਸਤਾ ਰਹੀ ਉਡੀਕ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰੇਸ਼ਮੀ ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਦੀ ਕੋਈ ਅੱਲ੍ਹੜ

ਮੁਟਿਆਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਨ ਅੰਦਰੋਂ ਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਨਾ ਮਿਲੇ; ਫੁਲਕਾਰੀ ਸਾਡੀ ਰੇਸ਼ਮੀ ਉੱਤੇ ਚਮਕਣ ਮੌਰ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਅੰਦਰੋਂ ਦਿਲ ਦੇ ਹੋਰ। ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਵੀ ਬੜੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਫੁਲਕਾਰੀ ਕੱਢਣਾ ਕੋਈ ਸਸਤਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਰੇਸ਼ਮੀ ਕੱਪੜਾ, ਰੰਗੀਨ ਧਾਗੇ ਅਤੇ ਰੰਗਦਾਰ ਲੱਗੜੀ ਦੀ

ਲੜੜ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਸਜਾਵਟੀ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਹੀ ਕੋਈ ਮੁਟਿਆਰ ਆਪਣੇ ਢੋਲ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕੇ ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮਨਾਉਂਦੀ; ਮੈਂ ਕੱਢਣਾ 'ਦਿੱਲੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ' ਪੱਚੀਆਂ ਦੀ ਲਿਆ ਦੇ ਲੱਗੜੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਮੋਰਨੀਆਂ, ਮੌਰ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਜਾਂ ਕੋਈ ਜਾਣੀਆਂ ਪਛਾਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਫੁਲਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਟਿਆਰ ਦੀ ਕਲਾ, ਸਮਝ, ਹੁਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

R.PAL SINGH TAX PROFESSIONAL

ENROLLED AGENT

BOOKKEEPING ACCOUNTS PAYROLLS

*TAX:- INDIVIDUAL, FAMILY, BUSINESS, TRUCKING
 *BOOKKEEPING ACCOUNTS
 *PAYROLLS & INCORPORATION
 *INSURANCE: LIFE Only-Agent, NOTARY

GET MONEY BACK FAST!
 "Authorised IRS E-file Provider"
 "Enrolled To Practice Before The IRS"

CALL: R.PAL SINGH EA- 510 750 3464
 EA 00097224, CRTP A44237Realtor#1481514,
 Life-Only Insurance Agent #0G76896
 39159 Paseo Padre Pkwy #103, Fremont, CA 94538
 Snghrpal47@gmail.com
 Singhtax.com

Open 7 Days
 Weekends/Evenings
 (Year Round Service)
 Reasonable Rates
 Call for Appointment

CAPITAL SERVICES

INSURANCE
VEHICLE REG.
IMMIGRATION
NOTARY PUBLIC
LIVE SCAN

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

AUTO • HOME • TRUCK • BUSINESS • LIFE • MEDICAL

ਪਾਸਪੋਰਟ / ਵੀਜ਼ਾ

- * ਓ ਸੀ ਆਈ
- * ਸਰੈਂਡਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਪੈਨ ਕਾਰਡ
- * ਫੈਮਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ * ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ
- * ਸਿਟੀਜ਼ਨ * ਵਸੀਅਤ * Living Trust
- * ਫੈਮਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ * Legal Documents

The Attorney has 25 years of experience in your favor for all legal services.

Vehicle Registration
(Approved by CA DMV)

- * ਕਾਰ ਸਟਿੱਕਰ ਸਲਾਨਾ
- * ਕਾਰ ਟਰਾਂਸਫਰ
- * ਪਲੇਟਾਂ ਤੇ ਸਟਿੱਕਰ
- * ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਵਹੀਕਲ
- * Vin Verification

Lic. 43779

Other Services

- * Live Scan / Fingerprints
- * Covered California.
- * Drug Testing * Alcohol Test
- * Notary Services
- * International Driver Lic.

Lic. 600947

Office Ph. (916) 427-4321

6624 FLORIN ROAD, SACRAMENTO CA, 95828
 FAX: (916)258-0441, Cell: (916)308-7997

Email: sacramento99@yahoo.com Website: www.capitalservices.us

Uscipp Insurance Services

650 N WILMA AVE STE A, RIPON CA 95366

Amarjit S Bir
 amarjit@uscipp.org

TRUCK INSURANCE

TRUCK TAX IFTA

Lic#0115593CA
 Ph: (925)318-1247

ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਡਰ

ਸਲਾਨਾ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਆਇਆ ਦਿਨ, ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਧੜਕ ਰਿਹਾ ਮੇਰਾ ਦਿਲ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਹੋ ਨਾ ਜਾਏ ਧੌਂਸ, ਸਾਇੰਸ ਮੇਥ ਦਾ ਪਰਚਾ ਸੀ ਔਖਾ। ਘਰ ਮੰਮੀ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਮੈਂ ਦੱਸੂ? ਜਣਾ ਖਣਾ ਹੀ ਨਤੀਜੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਹੋਸੂ। ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਬੱਚੇ ਉਤਸੁਕ ਨੇ ਬਾਹਲੇ, ਸੁਣਾਓ ਨਤੀਜਾ ਦਿਸਦੇ ਅੱਜ ਕਾਰਲੇ। ਮੈਨੂੰ ਆਈ ਜਾਵਣ ਲਗਾਤਾਰ ਪਸੀਨੇ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਕਈ ਮਹੀਨੇ। ਮੋਬਾਇਲ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ, ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਆ ਰਿਹਾ ਸਭ ਕੁੱਝ ਯਾਦ। ਮੰਮੀ ਪਾਪਾ ਨੇ ਰੋਜ਼ ਤੜਕੇ ਉਠਾਉਣਾ, ਮੈਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਵਕਤ ਸੀ ਲੰਘਾਉਣਾ। ਸਲਾਨਾ ਨਤੀਜਾ ਸੁਣ ਰੁੱਕ ਗਏ ਸਾਹ, ਫੇਲ ਹੋਏ ਕੁੱਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਹ। ਮੈਂ ਵੀ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਤੇ ਹੋਇਆ ਪਾਸ, ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਬਸ ਬਦਲ ਗਈ ਕਲਾਸ। ਮਿਲਣ ਨਾ ਕਦੀ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ, ਵਸਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ। ਝੂਠ ਆਖਦੇ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਇਆ ਛਲ, ਬੱਚਿਓ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਫਲ। 'ਚਮਨਦੀਪ' ਜੋ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਹੀ ਪੜ੍ਹੀਏ, ਫਿਰ ਨਾ ਸਲਾਨਾ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਡਰੀਏ।

ਚਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ

ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ

ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ ਹਰ ਵੇਲੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇਖ ਤਾਂਗੀ ਮੇਰੀ ਚੁੱਪ ਤੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠੇ ਜਦੋਂ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਲੰਘਣ ਲੱਗਾ ਫਿਰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਮਨ 'ਚ ਬਵਾਲ ਉੱਠੇ

ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਦੇਖ ਜਦੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਪਈਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਸੀ ਇੱਕ ਰੰਗ ਦਾ ਖੂਨ ਹੀ ਡੁੱਲ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ ਭਾਵੇਂ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਵੱਥੇ ਵੱਥਰੀਆਂ ਝੰਡੀਆਂ ਸੀ

ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਦੇਖ ਜਦੋਂ ਨਸ਼ਾ ਵਿਕਦਾ ਰਿਹਾ ਹਰ ਦੁਕਾਨ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਰਿਜ ਰਹਿਗੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਕਾਂ ਗੂੰਜੀਆਂ ਅਸਮਾਨ ਅੰਦਰ

ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਦੇਖ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਜਦ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਾਰਨ ਲੱਗੇ ਆਈਲੈਟਸ ਨੂੰ ਬਣਾ ਕੇ ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾੜਨ ਲੱਗੇ

ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਦੇਖ ਜਦ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ 'ਚ ਬੁਢਾਪਾ ਰੁਲਦਾ ਰਿਹਾ ਔਲਾਦ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਬੇਔਲਾਦ ਹੋਏ ਮਾਪੇ ਪਾਣੀ ਅੱਖੀਆਂ ਦਾ ਤੇਲ ਵਾਂਗ ਬਲਦਾ ਰਿਹਾ

ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਦੇਖ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਬ ਬਣ ਬੈਠੇ ਪੁਜਾਰੀ ਬਾਬੇ ਸਰਧਾ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਨਿਤ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਧਰਮ ਪੰਦਾ ਬਣਾ ਬਣੇ ਵਿਉਪਾਰੀ ਬਾਬੇ

ਹੁਣ ਵੀ ਜੇ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਮੈਂ ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਜਵਾਬ ਮੰਗੂ 'ਸਿਹੀ' ਨਾਮ ਜੁੜ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿਤੇ ਗੱਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਹੀ

ਇਹ ਜੰਗਾਂ ਕਾਹਦੇ ਵਾਸਤੇ

ਅਮਰੀਕਾ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ ਛੇੜੀ, ਕੰਬ ਉੱਠਿਆ ਸਾਰਾ ਜਹਾਨ ਮੀਆਂ। ਬੰਬ ਡਿੱਗਦੇ ਅੱਧ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚੋਂ, ਲੋਕ ਬਚਾਉਂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਜਾਨ ਮੀਆਂ। ਉੱਚੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਡਿੱਗ ਡਿੱਗ ਚੁਰ ਹੋਈਆਂ, ਵੱਜਣ ਮਿਜਾਇਲਾਂ, ਕਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਮੀਆਂ। ਘੱਟ ਕੋਈ ਨੀ, ਵਧ-ਵਧ ਫਾਇਰ ਕਰਦੇ, ਫੜੀ ਜਰਨੈਲਾਂ ਹੱਥ ਕਮਾਨ ਮੀਆਂ। ਹੁੰਦੇ ਉੱਠਦਾ ਵਾਂਗ ਵੱਰੇਲਿਆਂ ਦੇ, ਕਾਲਾ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਅਸਮਾਨ ਮੀਆਂ। ਕਰਦਾ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਭਰਦੇ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ, ਡਾਹਡੇ ਸਹਿਮੇ ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਮੀਆਂ। ਐਟਮੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ, ਬਣਨਾ ਕੀ, ਜਾਣੇ ਭਗਵਾਨ ਮੀਆਂ। ਦਿਨ ਰਾਤ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਕੋਈ ਲੱਗੇ, ਜਗਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਵਾਂਗ ਵਿਮਾਨ ਮੀਆਂ। ਹਾਕਮ ਚੁਰ ਹੋਏ ਸੱਤਾ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਅੰਦਰ, ਫਲ ਭੁਗਤਦੇ ਨੇ ਬੇ - ਜੁਬਾਨ ਮੀਆਂ।

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ 94658-21417

ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ

ਤੂੰ ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂ ਰੱਬ ਵੱਸਦਾ ਜਿੱਥੇ ਤੈਨੂੰ ਜਗਾਂ ਉਹ ਵਿਖਾ ਦਿਆਂ ਸਵਰਗਾਂ ਤੋਂ ਸੋਹਣਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਬੜਾ ਪਿਆਰਾਂ ਦੇ ਆਏ ਸਾਲ ਮੇਲਾ ਇੱਥੇ ਲਗਦਾ ਵੀ ਭਾਰਾ ਏ ਪਿੰਡ ਵੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਥੇ ਮੱਥਾ ਮੈਂ ਟਿਕਾ ਦਿਆਂ ਤੂੰ ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਬਾਬੇ ਕਾਬਲ ਦੀ ਸੱਬ ਏ ਲੱਗੀ ਰੋਣਕ ਏ ਰਹਿੰਦੀ ਲਾਗੇ ਭੋਲੇ ਦੀ ਹੱਟ ਏ ਹੁਣ ਲੱਭਦੀ ਨਾ ਭੱਠੀ ਦਾਣੇ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਭੁਨਾ ਦਿਆਂ ਤੂੰ ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂ

ਤੁਤਾਂ ਵਾਲੇ ਖੂਹ ਕੋਲ ਬੈਠ ਗੱਲਾਂ ਕਰਾਂਗੇ ਚੂਪਾਂਗੇ ਗੰਠੇ ਨਾਲੇ ਉਹ ਸਮਾਂ ਚੇਤੇ ਕਰਾਂਗੇ ਖਾਂਦੇ ਸੀ ਚੋਲ ਕਦੇ ਪਾ ਕੇ ਅਖਬਾਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ਤੇਲ ਕਦੇ ਪੀਰਾਂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਲਗਦੀਆਂ ਸੀ ਤੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬੋਹੜ ਵੀ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂ ਤੂੰ ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂ

ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਸੁਭਾਅ ਨੇ ਕੋਈ ਹੱਸ ਕੇ ਜੇ ਬੋਲ ਪਵੇ ਲੈਂਦੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਨੇ ਰਾਹ ਗਲੀ ਮਿਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁੱਛ ਲੈਂਦੇ ਚਾਹ ਨੇ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਇੱਥੇ ਚੱਲਦੇ ਵਿਆਹ ਨੇ ਪੜਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਰੂਲ ਵੀ ਵਿਖਾ ਦਿਆਂ ਤੂੰ ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂ

ਖੇਤ ਮੈਂ ਵਿਖਾਵਾ ਤੈਨੂੰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੋੜਨਾ ਤੂੰ ਸਾਂਗ ਨੀ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖ ਫਸਲਾਂ ਛੇੜਨਗੀਆਂ ਰਾਗ ਨੀ ਜੇ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਨੇ ਫੋਟੋਆਂ ਮੈਂ ਬਿੱਕਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਵਾ ਕਦੇ ਚੱਲਦੀਆ ਸੀ ਆ ਟਿੱਡਾਂ ਦੁਵਾਟਾ ਖੂਹ ਮੈਂ ਵਿਖਾ ਦਿਆਂ ਤੂੰ ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂ

ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਏ ਗੁਰਸੇਵਕ ਪੜੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਬੜਾ ਲਗਦਾ ਪਿਆਰਾ ਏ ਸ਼ਾਮ ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਲੋਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਕਰਦੇ ਨੇ ਮਿਹਨਤਾਂ ਸਦਾ ਹੱਕ ਹੀ ਖਾਂਦੇ ਨੇ ਅੰਨਦਾਤਾ ਕਹਿਣ ਸਾਰੇ ਹੱਲ ਚਲਦਾ ਵੀ ਵਿਖਾ ਦਿਆਂ ਤੂੰ ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂ

ਲੱਗੀਆਂ ਨੇ ਲਾਈਟਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਰੋਡ ਤੇ ਬਣ ਗਈਆ ਕੋਠੀਆਂ ਗਲੀ ਦੇ ਹਰ ਮੋੜ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਘੋਟ ਦੀਆਂ ਸਾਂਗ ਸਵਾਣੀਆਂ ਵਿਖਾ ਦਿਆਂ ਤੂੰ ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂ

ਆਪਣਿਆਂ ਹੀ ਵੱਡਿਆਂ ਖੂਹੀ ਇੱਕ ਲਵਾਈ ਸੀ ਪੀਂਦੇ ਸੀ ਪਾਣੀ ਜਿੱਥੋਂ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਰਾਗੀ ਸੀ ਬੈਠ ਬੁਲਣ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਇਕ ਗੋੜੀ ਮੈਂ ਲਵਾਂ ਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਕਾਲਾ ਮਹਿਰ, ਸੰਪੂਆਂ ਦੇ ਜਠੇਰੇ ਵੀ ਵਿਖਾ ਦਿਆਂ ਤੂੰ ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮੱਲ੍ਹਾ ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਦਿਆਂ।

-ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਕਵਿਤਾ

ਬੜਾ ਤੇਜ਼ ਹੋਇਆ ਜਮਾਨਾ ਨਿੱਤ ਭਾਲਦੇ ਨਵਾਂ ਬਹਾਨਾ ਅੱਜ ਨਾ ਬੱਸ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਗੱਲ ਜਿਵੇਂ ਚੱਲਦਾ ਚੱਲੀ ਚੱਲ।

ਖੁਸ਼ੀ ਗਮੀ ਦੀ ਸਾਰ ਨਾ ਕੋਈ ਕੈਸੀ ਸੱਜਣਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਹੋਈ ਕੱਢ ਲਵਾਂਗੇ ਕੋਈ ਹੱਲ ਜਿਵੇਂ ਚੱਲਦਾ ਚੱਲੀ ਚੱਲ।

ਚੰਗੇ ਕੰਮੀ ਅੜਾਉਂਦੇ ਲੱਤ ਕਿੱਥੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਮੱਤ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਬੜੇ ਝੱਲ ਜਿਵੇਂ ਚੱਲਦਾ ਚੱਲੀ ਚੱਲ।

ਪਾਰਟੀ ਬਾਜੀ ਪਾਏ ਪੰਗੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨੇ ਹੁੰਦੇ ਦੰਗੇ ਸੁਖਚੈਨ, ਪਿਆਰ ਸੁਨੇਹੇ ਘੱਲ ਜਿਵੇਂ ਚੱਲਦਾ ਚੱਲੀ ਚੱਲ।

ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ, ਠੱਠੀ ਭਾਈ 00971527632924

ਬਬਲੂ-ਰੁਪਿੰਦਰ

ਸੁੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚ ਕੀ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆ ਤਾਂ ਜਾਣੇ ਬਾਕੀ ਨਾ ਰੁਪਿੰਦਰ ਉਹਦਾ ਵੀ ਜਿਹੜੀ ਮੌਜ ਤੇ ਮਸਤੀ ਮਾਣੇ ਹੁਣ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੈਠੀ ਉਹ ਵੀ ਸੁੱਕੀਆਂ ਖਾ ਕੇ ਕਰੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਿਹੜੇ ਚੰਦਰੇ ਵਕਤ ਵਿਆਹੀ ਤੂੰ ਵੀ ਕੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਾਰਾ

ਇਕ ਹੋਰ ਰੁਪਿੰਦਰ ਪਿੰਡ ਗਿੱਲਾਂ ਦੀ ਜੀਹਦੀ ਘਰ ਘਰ ਚਲੀ ਕਹਾਣੀ ਉਹਨੇ ਰੋਲੀ ਇੱਜ਼ਤ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬਣ ਗਈ ਬੰਦੇ ਖਾਣੀ ਮਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸਰਪੰਚ ਪੱਤੋਂ ਦਾ ਤਾਂ ਹੀ ਜੱਗ ਜਾਣਦਾ ਸਾਰਾ ਕਿਹੜੇ ਚੰਦਰੇ ਵਕਤ ਵਿਆਹੀ ਤੂੰ ਵੀ ਕੀ ਕਰ...

ਉਹਨੇ ਕੀ ਕੀ ਕਰੇ ਚਰਿਤਰ ਮਿਲਦੀ ਸੀ ਪੱਕੀ ਪਕਾਈ ਰੋਟੀ ਇਕ ਬਬਲੂ ਪੁੱਤ ਬਰਾੜਾਂ ਦਾ ਜੀਹਦੀ ਕਿਸਮਤ ਸੀ ਫਿਰ ਖੋਟੀ ਕਾਹਦੀ ਲਵ ਮੈਰਿਜ ਕਰਵਾਈ ਉਹਨੇ ਰੋਗ ਲਾ ਲਿਆ ਭਾਰਾ ਕਿਹੜੇ ਚੰਦਰੇ ਵਕਤ ਵਿਆਹੀ ਤੂੰ ਵੀ ਕੀ ਕਰ...

ਪਿੰਡ ਜੇਮਲਵਾਲਾ ਰੋਦਾਂ ਤੇ ਸਾਰਾ ਫਿੱਟ ਲਾਹਨਤਾਂ ਪਾਉਂਦਾ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਪੰਦੇ ਤੇਰੇ ਲੱਛਣ ਮਾੜੇ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਪਛਤਾਉਂਦਾ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਕੁਝ ਲੈ ਕੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦਿੱਤਾ ਨਾ ਕੋਈ ਲਾਇਆ ਲਾਰਾ ਕਿਹੜੇ ਚੰਦਰੇ ਵਕਤ ਵਿਆਹੀ ਤੂੰ ਵੀ ਕੀ ਕਰ...

ਕਿਵੇਂ ਧੀਆਂ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਲੋਕੀ ਤੇਰੀ ਵਰਗੀ ਨਾ ਜੰਮੇ ਕਲਹਿਣੀ ਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਪੱਗ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਨਾ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਰਹਿਣੀ ਤਾਂ ਹੀ 'ਦੇਵ ਘੋਲੀਆ' ਦੇਵੇ ਦੁਹਾਈਆਂ ਤੇਰਾ ਅੱਖੂ ਹੋਊ ਫੁਟਕਾਰਾ ਕਿਹੜੇ ਚੰਦਰੇ ਵਕਤ ਵਿਆਹੀ ਤੂੰ ਵੀ ਕੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਾਰਾ।

ਗੀਤਕਾਰ ਦੇਵ ਘੋਲੀਆ ਖੁਰਦ 559-232-7764

ਪਿਆਰ-ਪੰਧ

ਮੈਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਝਲਕ ਪਈ ਉਸ ਤੇ, ਫਿਰ ਹਰ ਝਲਕ ਤੋਂ ਗੀਝ ਨਾਲ ਨਿਹਾਰਨ ਦੀ ਗੀਝ ਪਾਲੀ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਝਲਕ ਤੋਂ ਪੜਿਆ ਉਸਨੂੰ, ਦਿਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਤੇ, ਕਵਿਤਾ ਫਿਰ ਉਸਾਰੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਮੈਂ ਹਰ ਆਪਣੀ ਹਰ ਤੱਕਣੀ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਰੂਹ ਤੇ ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਉਸਦੇ ਚੇਹਰੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਗਮੀ ਤੋਂ ਸਭ ਜਾਣ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਦੁੱਖ ਜਦੋਂ ਲਕੋਉਂਦਾ ਉਹ ਹੱਸ ਕੇ, ਮੈਂ ਝੱਟ ਪਹਿਚਾਣ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ।

ਆਦਤ ਬੁਰੀ ਸੀ ਉਸਦੀ ਬੋਲਦੇ ਚੁੱਪ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਮੈਂ ਜਿਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸਦੀ ਚੁੱਪ ਪਿਛਲੇ ਰਾਜ਼ ਜਾਣ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ, ਇਸ ਗਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਤਾਣੀ-ਬਾਨੀ ਕੁੱਝ ਇਸ ਕਦਰ ਗੰਢੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਰੂਹ ਤੇ ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ. ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਉਸਦੇ ਹਾਵ-ਭਾਵ ਤੇ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੇ ਜਾਦੂ ਅਵੱਲਾ ਕੀਤਾ ਏ, ਉਸ ਮਾਂ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਜਾਏ ਨੇ, ਪਿਉਂ ਦੀ ਲਾਡਲੀ ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਜਹਿਣ ਤੇ ਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਏ, ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਸਾਦਗੀ ਨੇ ਮੋਹਬਤ ਦੀ ਉਸਰੀ ਵਰਿਆ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਰੂਹ ਤੇ ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਅੜਬ ਸੁਭਾਅ ਨੇ ਮਿਲਦੇ ਸਾਡੇ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਦਿਲ ਖਿੜਦੇ ਸਾਡੇ, ਲੜਨ ਸੁਭਾਅ ਰਿਹਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੰਤਰ ਦਾ, ਮਨਾਉਣ ਲੱਗਿਆ ਨਾ ਘੋਲ ਕਦੇ ਉਹਨੇ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਏ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਰੂਹ ਤੇ ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਏ।

ਵੱਖ ਹੋਏ ਜੇ ਕਦੇ ਇਹ ਨਕਸ਼, ਵਿਸ਼ਾ ਬਿਨਾਂ ਉਤਾਰ ਦਿਆਂਗੇ, ਕਵਿਤਾ, ਲੇਖ, ਜਾ ਫਿਰ ਕਿੱਸਾ ਬਣਾ ਸਫਿਆ ਤੇ ਉਤਾਰ ਦਿਆਂਗੇ, ਪੜ੍ਹ ਦੁਨੀਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਮ ਆਖੇਗੀ, ਕੇ ਕਿਸੇ ਤੇ ਆਪ ਬੀਤੀ ਹੋਈ ਏ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਰੂਹ ਤੇ ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਏ

ਸਿਮਰਜੀਤ ਕੌਰ

ਦੈਂਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਵਾਜ਼

ਹਉਮੈਂ ਵਾਲਾ ਭੂਤ ਜਿਹਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਵੇ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੰਕਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹੋ ਆੜੀ ਜੀ। ਇੱਕ ਪਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ 'ਕਸੂਰਵਾਰ' ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਵੱਜਦੀ ਹੁੰਦੀ ਏ ਭਾਵੇਂ 'ਦੋਹੀਂ ਹੱਥੀ' ਤਾੜੀ ਜੀ। ਅੱਗ ਨੂੰ ਮਚਾ ਕੇ ਅੱਗ ਨਾਲ ਹੀ ਬੁਝਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੇ ਵੀ ਹਾਕਮ ਅਨਾੜੀ ਜੀ। ਅਣਖਾਂ ਦੀ ਆਣ ਵਿੱਚ ਅਗਲਾ ਵੀ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ 'ਭਾਜੀ' ਜਿਹਦੇ ਸਿਰ ਚਾੜ੍ਹੀ ਜੀ। ਹੋਸ਼ ਨਾ ਜੇ ਆਈ ਜੰਗਬਾਜਾਂ ਤਾਈਂ ਛੇਤੀ ਯਾਰੋ 'ਤੀਸਰੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ' ਜਾਪਦੀ ਅਗਾੜੀ ਜੀ। ਦੈਂਤਾਂ ਜਿਨੀਂ ਤਾਕਤ ਦਾ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂਉਂ 'ਦੈਂਤਾਂ ਵਾਂਗ' ਵਰਤਣੀ ਏ ਹੁੰਦੀ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਜੀ।

-ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ 001-408-905-5517

ਬੰਦਿਆ ! ਬੰਦਾ ਬਣ

ਬੰਦਾ ਦੇਖਿਆ ਜਦੋਂ ਸੀ ਮੋਇਆ, ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਰੋਇਆ।

ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਆਖੇ ਹੈ ਜੱਗ ਅੰਦਰ, ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਤੁਰ ਗਿਆ ਸਿਕੰਦਰ।

ਉਮਰ ਭਰ ਸੀ ਲੱਖ ਪਾਪੜ ਵੇਲੇ, ਛੱਡ ਗਏ ਨੇ ਭੁਕੰਨੇ ਭਰੇ ਤਬੇਲੇ।

ਦੂਜੇ ਦਾ ਹੱਕ ਜੋ ਖੋਹ ਖੋਹ ਖਾਂਦਾ, ਅੰਤ ਵੇਲੇ ਪਰ ਹੱਥ ਖਾਲੀ ਜਾਂਦਾ।

ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨਾਲ ਖਾਂਦੇ ਖਾਰ।

ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਜੋ ਕਰੇ ਕਮਾਈ, ਸਦਾ ਰਹੇ ਉਹਦੀ ਜੱਗ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ।

ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਰੁੱਖੀ ਮਿੱਸੀ ਖਾਵੇ, ਵਿੱਚ ਦਰਗਾਹ ਉਹ ਸੁਰਖਰੂ ਜਾਵੇ।

ਚਾਦਰ ਦੇਖਕੇ ਜਿਹੜਾ ਪੈਰ ਪਸਾਰੇ, ਰੱਬ ਦਾ ਹਰਦਮ ਉਹ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ।

-ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ

.ਗਜ਼ਲ

ਕੱਲੀ ਰਹਿ ਕੇ ਕੰਧਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਲ-ਪਲ ਜੀਉਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਉਹ ਪਲ-ਪਲ ਮਰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਨਾ ਕੋਈ ਖੇਵਨਹਾਰਾ ਉਥੇ ਨਾ ਬੇੜੀ ਨਾ ਚੱਪੂ, ਦੁਖ ਦਾ ਲੰਬਾ ਚੌੜਾ ਸਾਗਰ ਕਿੱਦਾਂ ਤਰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਭਰ-ਭਰ ਕੇ ਕਰਮੰਡਲ ਅਪਣੇ ਉਤੇ ਸੁਟਦੀ ਜਾਂਦੀ ਏ, ਸੋਚਾਂ ਵਾਲੇ ਖੂਹ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਭਰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅੰਬਰ ਨਾਲੋਂ ਉਚੀ ਪੀੜਾ ਤੇ ਸਾਗਰ ਨਾਲੋਂ ਗਹਿਰੀ, ਤਨ ਤੇ ਆਏ ਜ਼ਖ਼ਮ ਅਵੱਲੇ ਰੋ-ਰੋ ਜਰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੋਚੇਗੀ ਉਹ ਰੱਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਖੇਡ 'ਚ ਪਾਇਆ, ਨਾ ਉਹ ਜਿਤਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਨਾ ਉਹ ਹਰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੋਤੇ-ਪੋਤੀਆਂ ਨੂਹਾਂ ਪੁੱਤਰ ਜੁਗ-ਜੁਗ ਹੀ ਸਾਰੇ ਜੀਵਨ, ਨਿੱਕੀ-ਨਿੱਕੀ ਚਿੰਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪਾਗਲ ਕੁਝ ਵੀ ਦੱਸ ਨਈਂ ਸਕਦਾ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀ ਕੁਝ ਹੈ, ਬਿਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਡਦੀ ਬੱਦਲੀਂ ਕਿੱਦਾਂ ਵਰੁਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੂਰਜ ਚੰਦਰਾ ਕੀ ਹੈ ਜਾਣੇ ਦੁੱਖ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ, ਹੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਚੀ ਚੋਟੀ ਬਰਫ 'ਚ ਠਰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬਾਲਮ ਬੇਸ਼ਕ ਦੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਖੜੇ, ਸੋਚਾਂ ਦੀ ਗਾਂ ਪਤਝੜ ਦੇ ਵਿਚ ਕੱਲੀ ਚਰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 98156-25409

ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਕਰਦੀ ਆਈ ਔਰਤਾਂ

ਵਿਗਿਆਨ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ; ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੋਚ, ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ, ਬਲਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਾਰਗੀ ਵਾਚਕਨਵੀ ਅਤੇ ਮੈਟਰੋਈ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਦੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਇਹ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਗਿਆਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋਇਆ।

ਮੈਰੀ ਕਿਊਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਰੇਡੀਅਮ ਦੀ ਖੋਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਜੇਨ ਗੁਡਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੋਜ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਇਆ। ਉਸਦੀ ਸਰਲ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਕਲਪਨਾ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਾੜ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਯਾਤਰਾ ਨੇ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੇਸੀ ਥਾਮਸ, ਜਿਸਨੂੰ ਵੂਮੈਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰੱਖਿਆ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ

ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ, ਬਲੌਗ, ਪੋਡਕਾਸਟ ਅਤੇ ਯੂਟਿਊਬ ਵਰਗੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਨੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਗਿਆਨ ਸਿਰਫ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਮਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ। ਔਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੁੜੀ

ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਸਿਰਫ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਕੂਲਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ

ਵਿਜੈ ਗਰਗ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਐ.ਐਸ. - 1 ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪ੍ਰਿੰਸਪਲ

ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ— ਅਤੇ ਇਸ ਪੁਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ: ਲੋਕ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸੀ। ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ: ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਮੁੱਖ ਡਾਕਟਰ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ ਦੇ ਰਸਾਇਣਕ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਗਿਆਨ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਖੇਤੀ ਵਿਗਿਆਨ: ਬੀਜ ਦੀ ਚੋਣ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਚੱਕਰ ਦੀ ਸਮਝ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਹੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੂਹਿਕ ਗਿਆਨ ਬਣਾਇਆ।

ਮੱਧ ਕਾਲ: ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਚਾਰ ਜਦੋਂ ਮੱਧਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਵਧਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ।

ਹੱਥ-ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ: ਕਈ ਵਿਦੁਸ਼ੀ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਣ।

ਰਸੋਈ— ਇੱਕ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ: ਭੋਜਨ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਫਰਮੈਂਟ ਵਰਗੀਆਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਨੇ 'ਰਵਾਇਤੀ ਪਕਵਾਨਾਂ' ਵਜੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ

ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ। 3. ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਚੇਤਨਾ 19ਵੀਂ ਅਤੇ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ: ਮੈਰੀ ਕਿਊਰੀ ਅਤੇ ਇਰੇਨ ਜੂਲੀਅਟ-ਕਿਊਰੀ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਖੋਜ ਕੀਤੀ, ਸਗੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓਲੋਜੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਰੇਚਲ ਕਾਰਸਨ: ਉਸਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਸਾਈਲੈਂਟ ਸਪਰਿੰਗ' ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। 4. ਭਾਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ: ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਰਾਸਤ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹਨ: ਲੋਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ: ਦਾਦੀ-ਦਾਦੀ ਦੇ ਬੁਣੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੱਕ, ਵਿਗਿਆਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਚਾਰਕ: ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਏਗਰੀਟੀ ਕਰਵੇ ਵਰਗੀਆਂ ਨਰਵੇਸ਼ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰਨਦੀਪ ਕਾਂਗ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

5. ਅੱਜ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਔਰਤਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ, ਪੋਡਕਾਸਟ ਅਤੇ ਬਲੌਗ ਰਾਹੀਂ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ 'ਵਿਗਿਆਨਕ' ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਟਾ: ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 'ਜੀਉਂਦਾ' ਅਤੇ 'ਬੰਦ' ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਅਨਮੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ, ਲਿਖਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਰਾਹੀਂ ਵਿਗਿਆਨ ਕੀਤਾ।

ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਅਨਮੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਗੱਲਬਾਤ, ਲਿਖਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗਿਆਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਅਨਮੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਗੱਲਬਾਤ, ਲਿਖਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗਿਆਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ

ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਨਵਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਕੁੱਟਮਾਰ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਹੱਡੀ ਟੁੱਟ ਵੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਹ ਵੀ ਉਦੋਂ, ਜਦੋਂ ਪਤਨੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਿਸ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਤੱਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਗੀ?

ਮੰਨ ਲਓ ਪਤਨੀ ਦੀ ਹੱਡੀ ਨਾ ਵੀ ਟੁੱਟੇ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੱਟ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ 'ਤੇ ਖ਼ਤ ਆਵੇ, ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਉਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਔਰਤਾਂ, ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਹੀ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਔਰਤਾਂ ਜਦ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਨਗੀਆਂ? ਭਾਵ ਕਿ ਪਤੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕੁੱਟਮਾਰ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਪਤਨੀ ਜਾਨ ਵੀ ਗੁਆ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਨਿਆਂ, ਜੋ ਪਤੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੁੱਟਣ ਲਈ ਉਕਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਸੰਗਤ ਵੀ ਠਹਿਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਹੋਰ ਵੀ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਇਸਤਰੀਵਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦਕਿਸਮਤ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨੂੰ ਝੱਲਣ ਲਈ ਇਕੱਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਧਰਮ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਦੱਸ ਕੇ ਚੁੱਪ ਧਾਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦਾ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇ। ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਇਹ ਹੱਕ ਦੇ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਕੀ! ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਪਤੀ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਇੰਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਜੇਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਮਾਤਰ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਚਲਦੇ ਸਨ, ਕਿੱਥੇ ਗਏ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਭ ਚੁੱਪ ਕਿਉਂ ਹਨ? ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਾ ਦੇਸ਼, ਉਹ ਜਾਣੇ। ਅਖੀਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭੈਣਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਿੱਥੇ ਗਈਆਂ? ਜਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹੁੰਦੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋੜਾ ਸੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਹਿੰਸਾ ਝੱਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਥਾਵਾਂ ਰਾਤ-ਦਿਨ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਪਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਘਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ "ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਆਪਣਾ ਆਦਮੀ ਹੀ ਤਾਂ ਕੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਕਿਤੇ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ—ਇਕ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਇਕ ਰਾਹਗੀਰ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਹੀ ਲੜਨ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਖਰੀਆਂ-ਖੇਟੀਆਂ ਸੁਣਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ "ਤੇਰਾ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਚਾਉਣ ਆਇਆ ਹੈ?" ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਰਾਹਗੀਰ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪਈ ਪਤਨੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ। ਉੱਚੀ ਸਾਰੀ

ਬੋਲੀ ਕਿ 'ਉਹ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਟੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰੇ, ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ?' ਔਰਤ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਰਾਹਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਸਤੀ ਨਾਰੀ ਕਿਹਾ। ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਕ ਸਰਵੇਖਣ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ 'ਚ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਤੀ ਦਾ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਠੀਕ ਹੈ? ਇਸ 'ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਤਨੀ ਕੁੱਟਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਕੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕੀ ਸਨ? ਉਹ ਸਨ—ਪਤੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਭੋਜਨ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਪਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦੱਸੇ ਕਿਤੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ, ਪਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਮੰਨਣਾ, ਸਹੁਰੇ ਵਾਲਿਆਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਭਾਵ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਵੀ ਗੱਲ ਪਤਨੀ ਨੇ ਨਾ ਮੰਨੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਸਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਿਲ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ

ਉੱਥੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰੀਰਕ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਾਨਸਿਕ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਉਸ ਸੋਚ ਦਾ ਕੀ ਕਰੀਏ, ਜਿੱਥੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ-ਕੁੱਟਣਾ ਪਤੀ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਕਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਤਾਂ ਕਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਸਹਿਣੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀਆਂ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਆਪਣੇ ਇੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀਆਂ, ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਗਰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਹੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਖੀਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਆਪਣੀ ਚੁੱਪ ਕਦੋਂ ਤੋੜੇਗੀ? ਲੱਗਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਦੇ ਤੱਥ ਪਾਏਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਦੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਨਿਹਿਤ ਸੁਆਰਥ ਹਨ।

Dosanjh Family AUTO GROUP

DUBLIN CHEVOLET

FREMONT CHEVROLET

CONCORD CHEVROLET

DUBLIN CADILLAC

FREMONT CADILLAC

ACURA OF CONCORD

DUBLIN BUICK GMC

FREMONT BUICK GMC

CONCORD NISSAN

DUBLIN KIA

STEVENS CREEK CHEVROLET

LIVERMORE TOYOTA

DUBLIN NISSAN

STEVENS CREEK CADILLAC

FREMONT FORD

DUBLIN INFINITI

FREMONT HYUNDAI